

సంపుటి : 73 సంచిక : 49 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5123 - శ్రీ పవిత్ర ఆశ్రమం శుద్ధి కార్యక్రమం

18-24 అక్టోబర్ 2021

వెల: ₹15/-

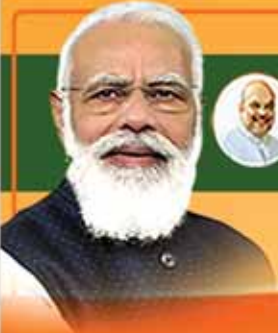
పాపరే పాపాలు

3,30,000 మంది బాలబాలికలు ఫ్రెంచ్ కేథలిక్ చర్చ్ మత గురువులు,
ఇతర సిబ్బంది చేతులలో లైంగిక అత్యాచారాలకు గురయ్యారు

జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S18970> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

ఆత్మగౌరవం కోసం

సాధించుకున్న తెలంగాణలో ..

ఉద్యమకారులను పక్కన పెట్టి ..

ఉద్యమ ద్రోహులకు పట్టం కట్టి ..

అహంకారంతో ..

బానిస బతుకులే బతకండి అని ..

నిరంకుశత్వ ..

అరాచక పాలన సాగిస్తున్న ..

**కెసిఆర్ గారి కుటుంబ పాలనకు
చరమగీతం పాడుదాం ..**

కమలం పువ్వు గుర్తుకు ఓటేసి ..

ఈటల రాజేంద్రన్న గారిని

అత్యధిక మెజారిటీతో గెలిపిద్దాం.

రాజేంద్రన్న గెలుపు ..

తెలంగాణ అభివృద్ధికి మలుపు.

కమలం పువ్వు గుర్తుకే మన ఓటు.

పోలింగ్ తేది:

అక్టోబర్ 30, 2021

ఉ. 7:00 గం.ల నుండి

సా. 5:00 గం.ల వరకు

శ్రీ భాగ్యలక్ష్మి దేవాలయం

చార్మినార్, భాగ్యనగర్

దీపావళి మహా మహోత్సవం

తేది : 02-11-2021 నుండి
06-11-2021 వరకు

భక్తులందరూ విచ్చేసి,
అమ్మవారి కృపకు పాత్రులు కాగలరూ..
దీపావళి శుభాకాంక్షలతో

నవంబర్ 02
ధన్ త్రయోదశి (ధన్తేరస్)

నవంబర్ 03
నరకచతుర్దశి (చిన్న దీపావళి)

నవంబర్ 04 శుభ దీపావళి

విజయదశమి శుభాకాంక్షలు..

SAHADEVA REDDY

SWEET & SNACKS - HYDERABAD

93460 66611

Dilsukhnagar : 040 - 24041516, Ganga Theatre Road Gaddiannaram : 040 - 40171516
E-mail : srsweetsonline@gmail.com

Printed & Published by **Nagol Sreenivas Reddy** on behalf of **Jagriti Prakashan Trust** and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad - 500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సర్వశ్రేష్ఠ వివరాలు, ఫిర్యాదులు, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య) సంప్రదించండి.

బి. నాగరాజు సర్వశ్రేష్ఠ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం||ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రుసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్ కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎన్.ఎం.ఎస్. చేస్తాం. ఆ వెంటనే సంచిత కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసే పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రసీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్ కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ ఆన్లైన్/చెక్ ద్వారా కూడా చెల్లించవచ్చు. డబ్బు పంపాక 040-27561453/ 9959997013 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం

(ఉ|| 11 నుండి సా|| 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరిష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304

డిజైనర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

ఎవరి ప్రాణం విలువ ఎంత? బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రాలలో దుర్మరణం పాలైనవారి ప్రాణాలకు ఉండే విలువ ఎంత? కాంగ్రెస్ పాలిత రాష్ట్రాలలో హత్యకు గురైన వారి ప్రాణం విలువ ఎంత? జమ్మూకశ్మీర్లో ఉగ్రవాదుల తుపాకీ గుళ్లకు బలైతే వారి ప్రాణాల విలువ ఎంత? అక్టోబర్ ఆరంభంలో కశ్మీర్, ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్లలో జరిగిన దుర్ఘటనలు, వాటిలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారికి సానుభూతి ప్రకటించడంలో కాంగ్రెస్, మిగిలిన విపక్షాలు ప్రదర్శించిన విపక్ష చూశాక ఈ ప్రశ్నలు వస్తాయి. రాష్ట్రం, వర్గాలను బట్టి పోయిన ప్రాణాలకు విలువ కట్టే దౌర్భాగ్య స్థితిలో వారున్నారు.

ఈ సంవత్సరంలో ఇంతవరకు 29 మంది పౌరులను జమ్మూకశ్మీర్లో ఉగ్రవాదులు చంపారు. సెప్టెంబర్ అఖరు నుంచి ఇప్పటి వరకు ఎదుగురు సాధారణ పౌరులనూ పొట్టన పెట్టుకున్నారు. ఇదే పాత ఘటనల అనుభవంతో కొత్త భయాలకు పాదుకొల్పింది. మృతులలో హిందువులు, సిక్కులు, ముస్లింలు కూడా ఉన్నారు. మఖన్లాల్ బింద్రా అనే ప్రఖ్యాత ఔషధాల వ్యాపారిని, బిహార్ నుంచి వచ్చి లోయలో భేల్పూరి అమ్మకుంటూ జీవిస్తున్న వీరేంద్ర పశ్వాన్ ను చంపారు. శ్రీనగర్ శివార్లలో ఉన్న ఒక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయురాలు సుపీండర్ కోర్, ఉపాధ్యాయుడు దీపక్ చంద్ ఉసురు తీశారు. లష్కరే తాయిబా మద్దతు ఉన్న ది రెసిస్టెన్స్ ఫ్రంట్ ఈ హత్యలకు కారణమని చెబుతున్నారు.

ఉగ్రవాదుల తాజా హత్యాకాండలో ఇద్దరు ముస్లింలు మరణించి ఉండవచ్చు. కానీ ముస్లిమేతరులను లక్ష్యంగా చేసుకునే ఉగ్రవాదులు మళ్లీ హత్యాకాండ మొదలుపెట్టారన్న భయాలు మొదలయినాయి. 1990 నాటి వలస గుర్తుకు వచ్చే విధంగా పండిత్లు లోయను వీడి జమ్మూ దారి పడుతున్న దృశ్యాలు కనిపిస్తున్నాయి. ఒకప్పుడు 75 వేలకు పైగా పండిత్ కుటుంబాలు ఉండేవి. ఇప్పుడు 800కు చేరాయి. ఏమైనా తాము లోయను వీడబోమని వీరు చెబుతున్నారు. కానీ 1990 నాటి పరిస్థితులు గుర్తుకు వస్తున్నాయని ఈ కుటుంబాలకు చెందిన రుద్రేష్ చకు అనే ఐటీ ఉద్యోగి చెబుతున్నారు. ఈ

శాలివాహన 1943 శ్రీ ఘన ఆశ్వయుజ శుద్ధ త్రయోదశి

**ముఖపత్ర కథనం
పాస్టర్ల పాపులు**

లోపలి పేజీలలో...

**జాతీయం
లభింపూర్ ఘటన
వెనుక కుట్ర!**

నేతాజీ - ధారావాహిక

మొసలికి వల

- ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

జాగృతి

సంపాదక్రియం

నేపథ్యంలోనే వివిధ నిషిద్ధ మత సంస్థలతో సంబంధం ఉన్న 500 మంది సహా ఏడు వందల మందిని భద్రతాదళాలు అదుపులోకి తీసుకున్నాయి. వీరిలో ఎక్కువ మంది గతంలో కిరాయి తీసుకుని రాళ్లు విసిరిన వాళ్లే. లోయ వీడే పని చేయవద్దనీ, 1990 నాటి ఘటనలు పునరావృతమైనాయని అనుకోవద్దనీ అధికారులు కోరుతున్నారు. ఎందుకంటే ఈ సంవత్సరం ఇంతవరకు ఉగ్రవాదుల చేతులలో మరణించిన 29 మందిలో 21 మంది ముస్లిములేనని చెబుతున్నారు. ఇది పౌరులను చంపి బీభత్సం చేయడానికేనని వాదిస్తున్నారు. కశ్మీర్ పరిస్థితి మీద కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా సమీక్షించారు కూడా.

ఎవరి ప్రాణం! ఎంత విలువ?

అక్టోబర్ 3న సంయుక్త కిసాన్ మోర్చా ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని లఖింపూర్ ఖేరిలో తలపెట్టిన ప్రదర్శన ఎనిమిది మంది రైతులు మరణానికి దారి తీసిందని ఆరోపణలు వచ్చాయి. ఆందోళనకారులను దూసుకుంటూ కారు వెళ్లడంతో ఆ మరణాలు సంభవించాయనీ, ఆ కారు కేంద్రమంత్రి అజయ్ మిశ్రా తేరిది అని, ఆ సమయంలో కారు నడుపుతున్నది ఆయన కుమారుడు అశిష్ అని రైతుల ఆరోపణ. అక్టోబర్ 9న రాజస్థాన్ లోని హనుమాన్ గఢి జిల్లా ప్రేమ్ పురాలో జగదీష్ అనే ఎస్సీ యువకుడిని హత్య చేసి అతడి ఇంటి దగ్గరే పడేశారు. ఇది స్త్రీ వ్యవహారం.

ఇక్కడ గమనించవలసినది ప్రాణాలకు ప్రతిపక్షాల వారు కడుతున్న ఖరీదు. కశ్మీర్ లో ఏడుగురిని పాశవికంగా హత్య చేసినా ప్రతిపక్షాలు నోరు విప్పలేదు.

రాజస్థాన్ లో ఎస్సీ యువకుడిని దారుణంగా హింసించిన వీడియో జాతి మీదకు వదిలిపెట్టి తరువాత హత్య చేశారు. కానీ విపక్షాలు లఖింపూర్ ఖేరి మరణాల గురించి మాత్రమే ఆందోళన చేస్తున్నాయి. అది ఉత్తర ప్రదేశ్ లో ఉంది. కాబట్టి ఒక దెబ్బకు రెండు పిట్టలు కాదు, మూడు. మొదట కేంద్రమంత్రిని రాజీనామా చేయించాలని పట్టుపట్టే అవకాశం. ఉత్తర ప్రదేశ్ అసెంబ్లీ ఎన్నికలు దగ్గర పడడం, రైతులను తమ వైపు తిప్పుకునే అవకాశం రావడం. కొత్తగా సెక్యూలర్ మతం పుచ్చుకున్న శివసేన రైతుల మరణానికి నిరసనగా మహారాష్ట్రలో సంపూర్ణ బంద్ చేయించింది.

ప్రాణం ఎవరిదైనా ఒకటే. ఇదే ఒక ఎస్సీ వర్గీయుడు బీజేపీ పాలిత రాష్ట్రంలో దురదృష్టవశాత్తు మరణిస్తే అందుకు విపక్షాలు చేసే రచ్చ ఎలా ఉంటుందో చూశాం. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పాలిత రాజస్థాన్ లో అదే జరిగితే ఎందుకు నోరు పెగలడం లేదు? కశ్మీర్ లో ఏడుగురిని కాల్చి చంపేసినా ఎందుకు బంద్ పిలుపు ఇవ్వరు? 1990లో కొన్ని లక్షల మంది పండితీలు లోయ నుంచి ప్రాణాలు అరచేత పట్టుకుని వచ్చి పేష్ మెంట్ల మీద బతికినప్పుడు కూడా నోరెత్తని కాంగ్రెస్ ఇప్పుడు నోరెత్తక పోవడం ఆశ్చర్యం కాదు. కేంద్రమంత్రి తనయుడికి పోలీసు కస్టడీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు మంత్రి రాజీనామా చేయాలని పట్టుబడుతున్నారు. తరచి చూస్తే విపక్షాల వ్యూహాలలో కనిపించేది పాకిస్తాన్ అనుకూల వైఖరి. కశ్మీర్ లోయలో పండితీల కడగండ గురించి మాట్లాడితే రెండు విధాలుగా వాటికి నష్టం. ముస్లిం ఓట్లు పోతాయి. పాకిస్తాన్ కు ఆగ్రహం వస్తుంది. అది సెక్యూలర్ కాంగ్రెస్ కు భరించలేని క్షోభ. ఇక, ఓ ఎస్సీని కొట్టి చంపేసిన చోటు రాజస్థాన్. కాబట్టి తప్పు పట్టక్కరలేదు. ఇదే కాంగ్రెస్ వైఖరి. మనిషిని బట్టి, మనిషి చనిపోయిన స్థలాన్ని బట్టి, వర్గాన్ని బట్టి ప్రాణం విలువ కడుతూ దేశంలో విభజన తీసుకురావాలన్న కాంగ్రెస్ విషపుటాలోచన ఎప్పుడో బయటపడింది. ఇలా చేస్తూ పోతే, ఎన్నికలలో ఆ కొన్ని సీట్లు కూడా రావు. విభజించుకుంటూ పోతే అధికారంలోకి కాదు, చెత్తబుట్టలోకి పోతారు.

18 అక్టోబర్ 2021, సోమవారం

అసతో మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

ప్రత్యేక వ్యాసం

చతుర్వేదసారం 'వాల్మీకీ'యం

24లో

ధారావాహిక నవల

ఆమె మారింది

- గంటి భానుమతి

26లో

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటనకర్తలకు విన్నపం

'దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక (01-07 నవంబర్)' దృష్ట్యా 25-31 అక్టోబర్, 2021 'జాగృతి' వెలువడదు. పునర్వ్యవసం, అన్ని శీర్షికలతో దీపావళి సంచిక తరువాత వెలువడే 8-14 నవంబర్ సంచికతోనే..

- అసోసియేట్ ఎడిటర్

ధారావాహిక నవల

పూలగండువనం

- డా॥ చింతకింది శ్రీనివాసరావు

40లో

బీజేపీ పోరుబాట (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 14
అదనపు ఛార్జీలు తిరిగి ఎలా చెల్లిస్తారు? (తెలంగాణ)	- 16
అధ్యాత్మికం	- 18
కాందిశీకుల కోసం ఓ కలం (పురస్కారం)	- 29
ఒక పారిశ్రామికవేత్త ప్రయాణం (పుస్తక సమీక్ష)	- 30
కశ్మీర్ యాత్ర (పర్యాటకం)	- 32
అఫ్ఘాన్ మూగబోయిన గళాలు, కలాలు	- 34

మేం మేల్కొన్న హిందువులం సుమా! (వేదిక)	- 36
సంప్రదాయంలో మానవతను గుర్తించినవాడు (సాహిత్యం)	- 38
వ్యక్తిత్వ వికాస చిత్రం 'కొండపాలం' (సినిమా)	- 44
ప్రపంచ కప్ హంగామా! (క్రీడ)	- 45
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం	- 49

'క్షమించు' (పార్ట్ నెం. 1)

ఈ సంవత్సరం ఆరంభంలో ఫ్రెంచ్ కేథలిక్ చర్చ్ కు చెందిన జిషవ్ల కోసం ప్రత్యేకంగా ప్రదర్శించిన నాటకం పేరు ఇది. ఆ దేశ నటుడు, రచయిత లారెంట్ మార్టినెజ్ రాసి ప్రదర్శిస్తున్నాడు. ఒక బాలిక లేదా బాలుడి మీద లైంగిక అత్యాచారం జరిగితే వారి జీవితం మీద ఆ దురంతం చూపించే దుష్పలితం ఎలా ఉంటుంది? దాని పీడ ఎన్నేళ్ల పాటు నేటాడుతుంది? వారి వారి మానసిక స్థితిని ఎంతగా కుంగబీస్తుంది? తన చుట్టూ నివసించే సమాజంలోని వ్యక్తులను నిరంతరం ఎంత అనుమానంగా చూసేలా చేస్తుంది? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇస్తూ సాగే నాటకమిది. ఇంతకీ ఆ నాటక ఇతివృత్తం మార్టినెజ్ జీవితానుభవమే. ఎనిమిదో ఏట అలాంటి చేదు అనుభవం అతడు ఎదుర్కొన్నాడు. నలభయ్యే ఏళ్ల క్రితం జరిగినా పచ్చి పుండులాగే ఉన్న ఆ జ్ఞాపకం అతడిని ఈ నాటక రచనకు, ప్రదర్శనకు పురిగొల్పింది. నిజానికి ఈ నాటకం 2019లో అమెరికన్ కళాత్మకంలో మొదటిసారి ప్రదర్శించారు. దేశంలో చాలాచోట్ల ప్రదర్శించారు. మళ్లీ ఈ సంవత్సరం ఆరంభంలో ప్రత్యేకంగా జిషవ్ల కోసం ప్రదర్శించడం ఎందుకు? గడచిన డెబ్బయ్యే ఏళ్లలో ఫ్రాన్స్ కేథలిక్ చర్చ్ లలో 3,30,000 మంది చిన్నారులు లైంగిక అత్యాచారాలకు గురైనట్లు చెప్పే ఒక భయానక నివేదిక బయటపెట్టడానికి కాస్త ముందు ఈ నాటకం చూపించారు. ఈ నాటకం తాజా ప్రదర్శన నేపథ్యం అదే.

నిజమే, అక్షరాలా 3,30,000 మంది బాలబాలికలు ఫ్రెంచ్ కేథలిక్ చర్చ్ మత గురువులు, ఇతర సిబ్బంది చేతులలో లైంగిక అత్యాచారాలకు గురయ్యారు. ఇది ఎవరో చేసిన ఆరోపణ కాదు. సాక్షాత్తు చర్చ్ నియమించిన స్వతంత్ర దర్బారు బృందం రెండేళ్ల పాటు కష్టపడి తయారు చేసిన నివేదికలోని వాస్తవం. 1950 నుంచి 2020 వరకు జరిగిన అత్యాచారాల చిట్టా ఇది. ఇందుకు 2,900 నుంచి 3,200 వరకు కేథలిక్ మత గురువులు బాధ్యులని కూడా ఆ నివేదిక వెల్లడించింది. అంతేకాదు, ఈ అత్యాచారాలు బహిష్కరణ కాకుండా అన్ని చర్చ్ పెద్దలు అన్ని చర్చులు తీసుకున్నారంటూ

మరొక దారుణమైన వాస్తవం కూడా బయటపెట్టింది. కాబట్టి ఇప్పటికీ అన్ని ఉదంతాలు వెలుగు చూడలేదనే అర్థం.

సంపన్న ఐరోపా దేశం, సాంకేతికంగా, ప్రగతి పరంగా శరవేగంగా ముందుకు సాగుతున్న దేశం, ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతా మండలిలో శాశ్వత సభ్యదేశం ఫ్రాన్స్ లో తాజాగా వెలుగు చూసిన ఘటనలు అంతర్జాతీయ సమాజాన్ని ఆందోళనకు గురి చేశాయి. సభ్య సమాజాన్ని సిగ్గుతో తలదించుకు నేలా చేశాయి. కొందరు మత ప్రతినిధుల తీరు మాయనిమచ్చగా మిగిలింది. పోప్ ఫ్రాన్సిస్ వంటి వాటికన్ సిటీ అధిపతి సైతం కలత చెందారంటే

పాపరేట్

పరిస్థితి తీవ్రతను అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఆందోళన, ఆవేదన, బాధ వ్యక్తం చేసి, క్షమాపణ చెప్పారంటే ఆ దారుణాలు ఎంత మాయని మచ్చగా మిగిలి పోయాయో ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు.

ఆ నివేదిక ఏమిటి? ఏం చెప్పింది? అక్టోబర్ 5న స్వతంత్ర దర్బారు సంఘం అధ్యక్షుడు జాన్

RAMA KRISHNA REDDY

PURE GHEE SWEETS

Malakpet Main Road , Near Market, Hyd.

Visit us on : www.rkreddyfoods.com

Cell : 9989648379

విజయదశమి మరియు దీపావళి

శుభాకాంక్షలు

మార్క్ సావే ఈ నివేదిక బహిరంగం చేశారు. ఫ్రాన్స్ కేథలిక్ చర్చ్ లో గత ఏడు దశాబ్దాలలో అంటే 1950 నుంచి మతాధికారులు, పూజారులు పిల్లలపై లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడ్డారు. అభం శుభం తెలియని దాదాపు 3,30,000 మంది చిన్నారులు ఈ దారుణాలకు గురయ్యారు. వీరిలో ఎక్కువమంది అంటే దాదాపు 80 శాతం వరకు అబ్బాయిలే కావడం గమనార్హం. మిగిలిన వారు బాలికలు. 10 నుంచి 13 ఏళ్లలోపు వారే ఈ దురాగతాలకు బలయ్యారు. లైంగిక వేధింపులకు గురైన బాల బాలికల్లో 60 శాతం మంది అనంతర కాలంలో మానసికంగా, లైంగిక జీవితంలో సమస్యలను ఎదుర్కొన్నారు. స్థిమితంగా, సరిగా, ఆలోచించలేక పోతున్నారు. దైనందిన జీవితంలో ఎదురయ్యే ఇబ్బందులను, సమస్యలను పూర్తిస్థాయిలో అధిగమించలేకపోతున్నారు. ఈ దారుణాలకు పాల్పడింది అసాంఘికశక్తులు కాదు. స్వయంగా మతానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తూ, సమాజాన్ని, యువతను సన్మార్గంలో ముందుకు నడిపించే, బాధ్యతాయుతమైన, ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన సంపన్నులు

చర్చ్ లైంగిక అత్యాచార పీడితుల సంఘం అధ్యక్షుడు. ఆ సంఘం పేరు-విమక్త ప్రపంచం. ఇది చరిత్ర లోనే ఒక మలుపు అని, ఇక నేరాలను కప్పెట్టే అవకాశం లేదని ఆయన ఆకాభావం వ్యక్తం చేశారు కూడా. ఆ నేరాల కంటే కూడా మత గురువులు విశ్వాసాన్ని దగా చేస్తున్నారు, నైతిక విలువలను దగా చేస్తున్నారు, బాలబాలికలను దగా చేస్తున్నారు, అమాయకత్వాన్ని దగా చేస్తున్నారు అని ఆయన ఆక్రోశం వ్యక్తం చేశారు. చిత్రంగా ఇటీవల కాలంలో వృద్ధాప్యంలోకి అడుగు పెట్టిన వారు ఇలాంటి దురంతాల గురించి నోరు విప్పతున్నారు. అందులో మార్టిన్ (73), మిరెల్లి (71) ఉన్నారు. ఈ ఇద్దరు మహిళలు ఇంతకాలం కుటుంబ సభ్యులకు భయపడి, కుటుంబ గౌరవానికి తలొగ్గి బయటకు చెప్పలేక పోయారు. తనకు జరిగిన ఆ అన్యాయం గురించి ఏనాటికైనా బయటపెట్టాలనే తన కోరిక అని, అందుకోసం తన తల్లిదండ్రులు మరణించేవరకు వేచి ఉన్నానని మార్టిన్ చెప్పారు. కేవలం తనకే ఇలా జరిగిందని బాధితులు అనుకోవడం ఇందులో

విషాదమని, అందుకే బయటకు రావని మిరెల్లి అన్నారు. మరొక లైంగిక అత్యాచార బాధితుల సంఘం అధ్యక్షులు అలీవర్ సావినాక్ ఈ దర్యాప్తులో తన వంతు సాయం అందించారు.

ప్రభువు పాపాలను రక్షిస్తాడని ఆ మత గురువులు ప్రపంచాన్ని నమ్మించడానికి విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. కానీ పాస్టర్ల పాపులైజేట్ ఆ పాపకృత్యానికి వారి దైవ సన్నిధి నిలయమైతే! నిజానికి కేథలిక్ చర్చ్ లో ఈ ఆరోపణలు ఈనాటివి కాదు. మత గురువులు క్రైస్తవ సన్యాసినులపైన, బాలబాలికల పైన అత్యాచారాలకు ఒడిగట్టడం 20వ శతాబ్దంలో కూడా ఎక్కువ. అదే 21వ శతాబ్దంలో కూడా కొనసాగు తున్నవే. కానీ వీటిలో చాలా ఉదంతాలు రహస్యం గానే ఉండిపోయాయి. క్రైస్తవ సన్యాసినులు, బాలబాలికలే కాదు, కేవలం మూడు సంవత్సరాల వయసున్న చిన్నారు కూడా చర్చ్ లో అత్యాచారానికి గురైనట్టు ఆధారాలు ఉన్నాయి. 1980 నుంచి ఈ దురాగతాలు వెలుగులోకి వచ్చే ప్రక్రియ మొదల యింది. బాధితులు నోరు విప్పడం ఆరంభించారు.

పాపాలు

కావడం ఆందోళనకు గురి చేస్తోంది. ఈ విచారణ సంఘాన్ని ఫ్రాన్స్ కేథలిక్ బిషప్స్ 2018 చివర్లో ఏర్పాటు చేశారు. 2500 పేజీల భారీ పాపాల చిట్టానే ఆ సంఘం ప్రపంచం ముందు పెట్టింది. ఈ నివేదికను చర్చ్ కు అందించిన వెంటనే ఫ్రాంకాయిస్ డెమాక్స్ హార్షం వ్యక్తం చేశారు. ఆయన

చఫరి, దీపావళి శుభాకాంక్షలతో...

శ్రీశ్రీశ్రీ మోతేశ్వరి మొత్తామె, తేజామయి

బేలాచందులూల్, శాలిబండ, భాగ్యనగర్

పాటిల్ శ్రీనివాస్ యాదవ్
కోశాధికారి

పాటిల్ సీదానంద్ యాదవ్
అధ్యక్షులు

మరొక పదేళ్లకు మీడియా కూడా తన పని తాను చేయడం ఆరంభించింది. కెనడా, అమెరికా, చిలీ, ఆస్ట్రేలియా, ఐర్లాండ్ ఇలాంటి అపఖ్యాతిని మూటకట్టుకున్నవే. అమెరికాలో బోస్టన్ గ్లోబ్ అనే పత్రిక ఈ అత్యాచారాల గురించి విరివిగా కథనాలు ప్రచురించింది. ఇవన్నీ మెసాసుసెట్స్ లో జరిగాయి. వీటి మీదే డాలన్ మార్నింగ్ న్యూస్ కూడా ఏడాది పాటు పరిశోధన చేయించింది. అవన్నీ 2004 సంవత్సరానికి చెందినవి. సాక్షాత్తు పోస్ట్ వంటి పెద్దల ప్రమేయంతో ఉండే హెూలీ సీ అనే చర్చ్ న్యాయస్థానమే 2001 నుంచి 2010 వరకు 3000 మంది మత గురువులను లైంగిక అత్యాచారాల ఆరోపణల మీద విచారించిందంటే పరిస్థితి అద్భుతమవుతుంది. ఇంకాన్న వెనక్కి వెళితే 1940లోనే అమెరికా కేథలిక్ మత గురువు గెరార్డ్ ఫిట్జ్గెరెల్డ్ ఇతర మత గురువులతో కలసి ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. ఇందులో మతాధికారులు ఎదుర్కొంటున్న రకరకాల వ్యక్తిగత సమస్యలను చర్చించడానికి ఇది ఏర్పాటుయింది. అందులో లైంగిక వేధింపులు కూడా ఒక అంశం.

నానాటికీ ప్రబలుతున్న పరిస్థితిని అరికట్టడంలో చర్చ్ లో పూర్తిగా విఫలమైందన్నది చేదు నిజం. దశాబ్దాలుగా కొనసాగుతున్న దారుణాలు వెలుగులోకి రాకుండా చూడటంలో కొందరు మతాధికారులు కీలకపాత్ర పోషించారు. విషయం వెలుగులోకి వస్తే తాము శిక్షకు గురవుతామన్న భయం వారిని కట్టిపడేసింది. పూజారులుగా, మతాధికారులుగా

బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించాల్సిన వారు తమ పాత్రను మలినం చేశారు. చిన్నారలపై లైంగిక వేధింపులకు సంబంధించి కమిషన్ దాదాపు 3200 మంది సాక్షులను లోతుగా విచారించింది. వారి నుంచి సమగ్రమైన వాంగ్మూలాలను సేకరించింది. వేల మంది పూజారుల వాదనలనూ విన్నది. ప్రత్యక్ష సాక్ష్యాలుగా ఘటనలకు సంబంధించిన సుమారు 6500 చిత్రాలను స్వీకరించింది. బాధితుల సంఘం నాయకుడు ఒలీవియర్ సావిగ్నాక్ వేధింపులకు సంబంధించి తన వద్ద గల సాక్ష్యాధారాలను కమిషన్ కు అందజేశారు. వివిధ కారణాల వల్ల స్వయంగా రాలేని, చెప్పుకోలేని బాధితులు తమకు జరిగిన అన్యాయంపై పూర్తి సమాచారం అందజేసేందుకు విచారణ కమిషన్ ప్రత్యేక హెల్ప్ లైన్ ను ఏర్పాటు చేయడం విశేషం. ఇక తమకు ఎదురైన చేదు అనుభవాలను వెల్లడించేందుకు కొంతమంది

బాలబాలికలు భయపడ్డారు. దీనివల్ల సమస్య పరిష్కారం కాకపోగా మరింత తీవ్రమవుతుందని, వేధింపులు ఎక్కవవుతాయన్నది వారి ఆందోళన. అయినప్పటికీ కొంతమంది బాధితులు తమకు జరిగిన అన్యాయాన్ని చెప్పడానికి కమిషన్ ముందుకు ధైర్యంగా రావడాన్ని పోస్ట్ ప్రాన్సిస్ అభినందించారు. పిల్లలపై లైంగిక వేధింపులకు సంబంధించి 2500 పేజీలతో సమగ్ర నివేదికను రూపొందించింది. మూడువేల మందిపై అభియోగాలను మోపింది. మత పెద్దల నిర్వాకాలను ఎండగట్టింది. మతాధికారులు తమ ప్రవర్తన ద్వారా మానవత్వానికి మచ్చ తెచ్చారని, హేయమైన నేరాలకు, నమ్మక ద్రోహానికి, విలువల హననాకి, సంప్రదాయాలు, కట్టుబాట్లు ఉల్లంఘనకు పాల్పడ్డారని అభిశంసించింది. ఇది చర్చ్ సిగ్గు పడాల్సిన విషయమని ప్రాన్స్ బిషప్ కన్ఫరెన్స్ అధిపతి ఎరిక్ డి మోలిక్స్ బ్యూరోర్స్ వ్యాఖ్యానించారు.

ప్రాన్స్ కేథలిక్ చర్చ్ ఘనకార్యం వెల్లడైన తరువాత ఇతర దేశాలలో కూడా ఏం జరిగిందో మళ్లీ వెలుగులోకి వచ్చింది. 1950-2020 మధ్య కేథలిక్ మత గురువులు, ఇతర చర్చ్ సిబ్బంది జరిపిన లైంగిక అత్యాచారాల గురించిన సమాచారమిది. ఇలాంటి దారుణాలు ప్రాన్స్ కేథలిక్ చర్చ్ కే పరిమితమనుకుంటే, మిగిలిన పాశ్చాత్య దేశాలలో, అలా అనుకుంటే భారత్ లోని క్రైస్తవ మత గురువుల ఘనత ప్రపంచానికి తెలియదు. ఆ లోటు ఇప్పుడు తీరుతోంది. ప్రపంచంలో చాలా దేశాలలో చర్చ్ లు లైంగిక అత్యాచారాలకు సంబంధించి తీవ్ర ఆరోపణలను ఎదుర్కొంటున్నవే. 1990 నాటికే ఇవన్నీ చర్చ్ పెద్దలకు తెలుసు కూడా. వేలాది ఉదంతాలు, దజ్జన్ కొద్దీ దేశాలలో జరిగినట్లు తెలియవచ్చింది. అలాంటి దేశాలలో అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా, జర్మనీ, ఐర్లాండ్, మెక్సికో, ఫిలిప్పీన్స్, పోలాండ్ ఉన్నాయి.

ఇలాంటి ఘోరాన్ని అరికట్టే విషయంలో వాటికన్ (కేథలిక్ ప్రపంచ పీఠం) స్పందన దోషభూయిష్టంగా ఉందన్న ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇంతకు ముందు పోప్ గా పనిచేసిన జెనెడిక్ట్ ఈ పరిస్థితిని సరిదిద్దడానికి

కేథలిక్ చర్చ్ ను కుదుపుతున్న

సంస్కరణలు తెచ్చేందుకు యత్నించినా విఫలమయ్యారు. ఇది చాలు- పాస్టర్ కామదాహం ఏ స్థాయిలో ఉందో చెప్పడానికి. బిషప్ ల మీద వచ్చిన లైంగికారోపణల నిగ్గు తేల్చాలని జెనెడిక్ట్ యత్నించి కూడా విఫలమయ్యారు. ఆధారాలన్నీ బిషప్ లు తుడిచేశారు. 2013లో పోప్ ఫ్రాన్సిస్ బాధ్యతలు స్వీకరించినప్పుడు ఈ అన్యాయం మీద నిర్దిష్ట చర్యలు తీసుకుంటానని హామీ ఇచ్చారు. 2018లో ఆయన చర్చ్ లకు లేఖలు రాస్తూ, లైంగిక అత్యాచారాలను ఖండించడమే కాదు, ఆధారాలు లేకుండా చేస్తున్న నేరపూరిత మనస్తత్వం గురించి ప్రస్తావించారు. ఇన్ని చర్యలు తీసుకునే యత్నం చేసినప్పటికీ పోప్ ఫ్రాన్సిస్ తొందరపాటు నిర్ణయాలు తీసుకున్నారన్న ఆరోపణ ఉంది. చిలీయన్ బిషప్ మీద వచ్చిన ఇలాంటి ఆరోపణలను ఆయన పాక్షికమైనవని ప్రకటించారు. తరువాత తాను తప్పు చేశానని ప్రాన్సిస్ చెప్పుకోవలసి వచ్చింది. అయితే మరొకసారి తప్పిదం చేయరాదన్న

నంకల్పం ఏదీ ఆయన వ్యవహార శైలిలో కనిపించలేదు. ఎలాగంటే, చర్చ్ లలో జరుగుతున్న లైంగిక అత్యాచారాల ఉదంతాలను కప్పివుచ్చినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటూ, తమ పదవుల నుంచి వైదొలగుతూ పలువురు జర్మన్ బిషప్ లు ఇచ్చిన రాజీనామాలు నిరాకరించారు. ఇది ఈ సెప్టెంబర్ నెలలోనే జరగడం విశేషం.

లైంగిక ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు దాని మీద దర్యాప్తు చేసే అధికారం జాతీయ చర్చ్ కు ఉంది. ఇలాంటి అధికారంతోనే ప్రాన్స్ లో దర్యాప్తు జరిగింది. కొన్నిదేశాలలో ప్రభుత్వాలు కూడా ఈ ఉదంతాల మీద దర్యాప్తునకు పూనుకుంటున్నాయి. ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వం కూడా ఇలాంటి ఒక దర్యాప్తును జరిపించింది. దాని ప్రకారం 1950-2017 మధ్య దేశంలోని ఏడు శాతం కేథలిక్ మత గురువులు లైంగిక అత్యాచారాలకు పాల్పడినవారే. ఈ దర్యాప్తు సంఘమే చాలా చక్కని వాస్తవికమైన సిఫారసు కూడా

బాధితులకు ఉపశమనం కలిగించాలని, బాధ్యులపై తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని, చర్చి క్షమాపణలు కోరాలని ఆయన సూచించారు. బాధితుల పట్ల ఉదారంగా వ్యవహరించాల్సిన చర్చి వైఖరి మరింత దారుణంగా ఉంది. వారి పట్ల క్రూరంగా వ్యవహరించింది. వారికి ఉపశమనం కలిగించడంలో ఉదాసీనంగా, నిర్లిప్తంగా వ్యవహరించి విమర్శలను ఎదుర్కొంది.

ఇతర దేశాల్లోనూ....

ఈ దారుణాలు ఒక్క ఫ్రాన్స్ కే పరిమితం కాలేదు. చాలా దేశాల్లో చోటుచేసుకున్నాయి. వీటిల్లో సంపన్న, ప్రగతి పథాన పరుగులిడుతున్న దేశాలూ ఉన్నాయి. కొన్ని దేశాల్లో ఈ దారుణాలు వెలుగులోకి వచ్చాయి. మరికొన్ని చోట్ల వెలుగులోకి రాలేదు. అంతే తేడా. 2012 ప్రాంతంలో ఆస్ట్రేలియాలోని విక్టోరియా రాష్ట్రంలో దాదాపు 600 మంది పిల్లలు మత పూజారుల చేత లైంగిక వేధింపులకు గురయ్యారు. ఈ విషయాన్ని పూజారులు స్వయంగా అంగీకరించారు. తాము చేసింది తప్పేనని ఒప్పు కున్నారు. కొందరు సన్యాసీనులు సైతం మతాధికారుల చేతిలో లైంగిక వేధింపులకు గురయ్యారు. ఇది ఎవరో చేసిన ఆరోపణ కాదు. స్వయంగా బాధితులు చెప్పిన విషయం. న్యూజిలాండ్ కు చెందిన డాక్టర్ రోసీయో ఫిగ్యూరో, జర్మనీకి చెందిన డోరిస్ వాగ్నర్ రైసింజర్ తాము పూజారుల చేతిలో లైంగిక వేధింపులకు గురయ్యామని బహిరంగంగా వెల్లడించడం గమనార్హం. ఇంగ్లండ్, వేల్స్ లోనూ ఈ దారుణాలు

చోటుచేసుకున్నాయి. అక్కడి మతాధికారులు, పూజారులు కూడా పిల్లలపై అకృత్యాలకు పాల్పడ్డారు. దాదాపు మూడువేల మంది బాల బాలికలు లైంగిక వేధింపులకు గురయినట్లు అంచనా.

ఇవీ సిఫార్సులు...

ఈ పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు తీసుకోవలసిన చర్యలను విచారణ సంఘం సూచించింది. దీనికి సంబంధించి సుమారు 45 సిఫార్సులను చేసింది. వాటిల్లో ముఖ్యమైనవి పూజారులకు, మతాధికారులకు ఆధ్యాత్మిక అంశాలపై శిక్షణ, నైతిక విలువలు, కట్టుబాట్లపై స్పష్టమైన అవగాహన, సమాజాన్ని, ముఖ్యంగా యువతను ముందుకు నడిపించడంలో వారు పోషించాల్సిన బాధ్యతా యుతమైన పాత్ర, చర్చిల పాలన, బాధితులను గుర్తించడం, వారికి తగిన మేరకు పరిహారం చెల్లించడం, చట్ట సవరణ పంటి విలువైన సూచనలను చేసింది. వీటిని పక్కనబెడిగా అమలు చేయాలని కోరింది. సిఫార్సులు, నిబంధనలు, చట్టాలను పక్కనపెడితే మతాధికారుల్లో విలువలు, బాధ్యత, వారిలో విశుద్ధ ప్రవర్తన మరింత పెరగాల్సిన అవశ్యకతను నొక్కి చెప్పింది. ఇది ప్రతి ఒక్కరూ ఆత్మ పరిశీలన చేసుకోవాల్సిన సమయం. పాలకుల నుంచి మత పెద్దల వరకూ ముఖ్యంగా సమాజ

నివేదికను కేథలిక్ బిషప్ ఎరిక్ డి మాలిన్స్ బ్యూరోర్డ్ (ఫ్రాన్స్ బిషప్ సంఘం అధ్యక్షుడు)కు అక్టోబర్ 5న అందిస్తున్న స్వతంత్ర దర్బాస్తు సంఘం అధ్యక్షుడు జాన్ మార్క్ సావె

మార్గ నిర్దేశకులుగా వ్యవహరించాల్సిన వారు మరింత బాధ్యతాయుతంగా వ్యవహరించాలి. మహిళలు, చిన్నారులు, యువకులు, వృద్ధుల పట్ల దయ, కరుణతో వ్యవహరించాలి. లేనట్లయితే సమాజ గతి తప్పుతుంది. కంచే చేసును మేనే పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. మిగిలిన మతాలకు చెందినవారంతా పాపులేనని గట్టిగా విశ్వసించే ఆ మతంలో ఇప్పటికైనా జడత్వం వదలాలి. ముందు తమ మత గురువులు మూటగట్టుకుంటున్న పాపం గురించి ఆలోచించాలి. అవతలి మతాల మీద వక్రీకరణలు మానాలి. సత్యాన్ని చూడాలి. సత్యాన్ని దర్శించడానికి తపస్సు చేయాలి.

వ్యాసకర్త: సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మత గురువులు

చేసింది. వాటికన్ తో మాట్లాడి మత గురువులు తప్పనిసరిగా బ్రహ్మచర్యం పాటించాలన్న ఆ నిబంధన కాస్తా తొలగించడం మంచిది అని కుండబద్దలు కొట్టింది. అమెరికాలో పెన్సిల్వేనియా కేథలిక్ చర్చిలో ఇలాంటి దర్బాస్తు జరిగింది. ఏడు దశాబ్దాలలో వందలాది మంది మత గురువులు కనీసం వేయి మంది బాలబాలికల మీద అత్యాచారాలకు పాల్పడ్డారని ఆ సంఘం తేల్చింది. ఇక్కడ బాధితులు కోర్టులకు వెళ్లి చర్చి నుంచి బిలియన్ల కొద్దీ నష్టపరిహారం కూడా పొందారు. ఉత్తర ఐర్లాండ్ లో ఈ సెప్టెంబర్ మానంలోనే ఇలాంటి నేరానికే తొలిసారిగా చర్చి నష్టపరిహారం చెల్లించింది. అన్నట్టు ఫ్రెంచ్ దర్బాస్తు సంఘం కూడా బాధితులకు నష్టపరిహారం ఇప్పించాలని కోరింది. 2019లో జర్మన్ చర్చి ఈ అంశం మీద ప్రత్యేక సమావేశాలే నిర్వహించింది.

అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో ఇలాంటి

ఉదంతాలు బయటపడుతున్నా పేద దేశాలలో బాధితులకు ఇలాంటి వెసులుబాటు లేదు. అసలు ఆ దేశాలలో జరిగిన కేసులను అంచనా వేయడం కూడా కష్టమన్న అభిప్రాయం ఉంది. ఎందుకంటే అక్కడ చర్చి చాలా వలుకుబడి కలిగి ఉంటుంది. ఇటలీలో అంటే వాటికన్ సిటీ ఉన్న దేశంలోనే వెరోనా మూగ చెవిటి బాల బాలికల పాఠశాల ఇందుకు మినహాయింపు కాకపోవడమే

విషాదం. ఈ పాఠశాలకు చెందిన పలువురు మాజీ విద్యార్థులు తమ మీద జరిగిన అత్యాచారాల గురించి 2009లో ఫిర్యాదు చేశారు. తమకు పాఠాలు చెప్పినవారే ఇలాంటి దారుణాలకు ఒడిగట్టారని ఆ పిల్లల ఫిర్యాదు సారాంశం. వీటి మీద ఇంతవరకు చర్యలు లేవు. కానీ అర్జంటైన్ లో మాత్రం ఇదే ఆరోపణ మీద కొందరు మాజీ ఉపాధ్యాయులను అరెస్టు చేశారు. ఈ నాటకాన్ని అతడు తన ఇద్దరు

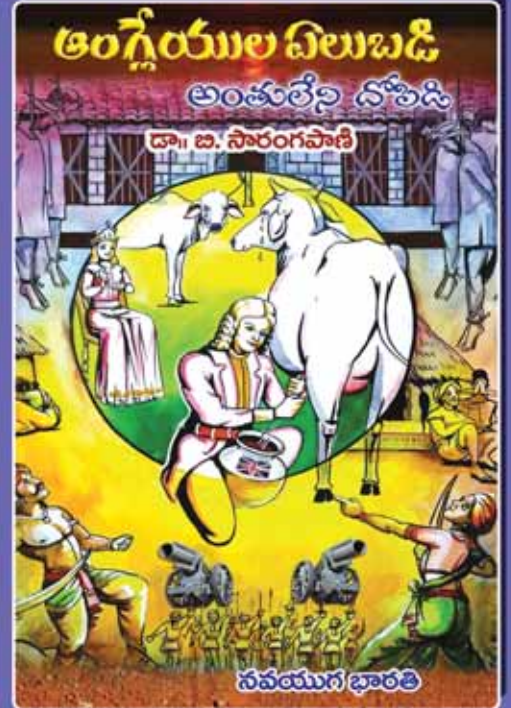

కుమారులకు మొదట చదివి వినిపించాడు. తరువాత ఫ్రాన్స్ లోని చాలా నాటకశాలలో ప్రదర్శించాడు కూడా. ఫ్రాన్స్ కేథలిక్ టెలివిజన్ నెట్ వర్క్ (కేటీఓ) కూడా దీనిని ప్రసారం చేసింది. ఎందుకంటే తన లాగే తన కొడుకులు చర్చి బాధితులు కాకూడదని హెచ్చరించడానికే.

(ది ఎకనమిస్ట్ అక్టోబర్ 11, 2021 నుంచి)

మనదేశ చరిత్రలో కీలకమైనభాగం అందుబాటులోకి వస్తున్నది

- ❑ 15వ శతాబ్దంలో హిందూదేశానికి సముద్రమార్గం కనుగొనటం యూరోపియన్లకు ఎందుకు అవసరమైంది? దానికి ప్రేరేపించిన క్రైస్తవమతాధిపతులు ఏమి చెప్పారు?
- ❑ హిందూ దేశంలో ఆధిపత్యానికి పోటీపడిన నాలుగు యూరోపియన్ జాతులలో ఆంగ్లేయులది పైచేయి కావడానికి అనుకూలించిన అంశాలేవి?
- ❑ వ్యాపారం మిషన్ దేశంలోకి వచ్చిన తెల్లవారిని మన దేశీయులు ప్రతిఘటించ లేదా? ఆ ప్రయత్నాలు ఎందుకు ఫలించలేదు? దాదాపు రెండు శతాబ్దాలపాటు ఆంగ్లేయుల పాలన సాగడానికి అవకాశమిచ్చిన అంశాలేమిటి?
- ❑ అవకాశం లభించిన ఆ కొద్ది సమయంలోనే వారు మనల్ని ఏ విధంగా పీల్చి పిప్పి చేశారు? ఎంత సంపదను తరలించారు?
- ❑ 1760లో ఇంగ్లాండు పారిశ్రామిక విప్లవం రావడానికి, బెంగాలునుండి ఊహితంగా దోచుకుపోయిన సంపద ఎలా తోడ్పడింది? భూమిశిస్తు కంపెనీ పాలనలో ఎలా పెరుగుతూ పోయింది?
- ❑ ఆంగ్లేయుల జీవితం - హిందూదేశంతో సంవర్సం ఏర్పడక ముందు ఎలా ఉండేది? ఆ తర్వాత ఎలా వికసించి సుసంపన్నమైంది? పాఠశాలలు ఎలా నిర్వహించుకోవాల్సి దక్షిణ హిందూ దేశంలో చూసి ఆంగ్లేయులు నేర్చుకొని అమలుచేశారు?
- ❑ ఇంగ్లాండులోని పరిశ్రమల అభివృద్ధికోసం, వాటికి అవసరమైన ముదీసరుకుల కోసం ఇక్కడి నూలు, సిల్కు వస్త్రాలు చక్కెర, ఉక్కు నౌకా నిర్మాణం తదితర పరిశ్రమలను ఎలాద్వంసం చేశారు? ఎగుమతులమీద, దిగుమతుల పన్నులు విధించటంవారికి ఒక ఆయుధంగా ఎలా ఉపయోగపడింది?
- ❑ రైలు మార్గాలు ఎందుకు నిర్మించారు? జలమార్గాలను, నీటిపారుదల కాల్వలనూ ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేశారు? రైలుమార్గాలు వేగంగా నిర్మించటం వెనుక ఉన్న దోపిడి ఎలాంటిది? రైలు చార్జీలలో ఎటువంటి తేడాలుండేవి? ఎందుకుండేవి?
- ❑ ఆహార ధాన్యాలు దొరకక ప్రజలు అల్లాడుతున్నప్పుడు వలసపాలకులు అనుసరించిన విధానం ఏమిటి? కృత్రిమమైన కఠవులలో ఎన్ని కోట్లమంది మరణించారు? అటవీ చట్టాలు, నేరస్థజాతుల చట్టాలు - వీటిని తీసికొనిరావటం వెనుక ఆంగ్లేయుల ఆలోచనలు ఎలాంటివి?
- ❑ ఇలాంటి ఎన్నెన్నో ప్రశ్నలకు ఇంతవరకు సరిగా వెలుగులోకి రాని ఎన్నెన్నో చారిత్రక సత్యాలను వెల్లడిస్తూ సమగ్రంగా జవాబు లందించే గ్రంథమిది.

ఉపోద్ఘాతం, ఈస్టిండియా కంపెనీ ప్రారంభానికి ముందు, ప్లాన్తో పారిశ్రామిక విప్లవం, 18వ శతాబ్దంలో భారత దేశం, వలస పాలకుల భూవిధానాలు - రైతాంగం దుస్థితి, దేశీయ పరిశ్రమల విధ్వంసం, ఆధునికీకరణ మునుగులో, వనరుల తరలింపు, వలసపాలన కాలపు దారుణాలు, సాంస్కృతిక బానిసత్వం, భావదాస్యం, ఉపసంహారం, ఆంగ్లేయులు ఇక్కడి పాలకులు ఎలా అయ్యారు (చారిత్రక ఘటనల వివరణ ప్రత్యేకానుబంధం) - అనే అధ్యాయాలతో కూడిన సమగ్ర విశ్లేషణ సత్వరం తప్పక చదవడానికై మీ కావీని ఇప్పటి బుక్ చేసుకోండి.

ఆంగ్లేయుల ఏలుబడి అంతులేని దోపిడి
డా॥ బి.సారంగపాణి రచన
నవయుగ భారతి ప్రచురణ
440 పుటలు వెల : 360 రూ॥లు
అక్టోబర్ లో విడుదల కానున్నది

గడువు 4 రోజులు మాత్రమే పొడగింపబడినది.
అక్టోబర్ 22 లోగా అడ్వాన్సుగా చెల్లించేవారికి
300 రూ॥లకే (ప్రోస్టేజితో కలిపి) లభిస్తుంది.
పంపిణీదారులు : సాహిత్యనికేతన్, హైదరాబాద్
040-27563236 / 9290127329

సాహిత్యనికేతన్ అకౌంట్ వివరములు

ACCOUNT NAME : JAGRITI PRKASHAN TRUST SAHITYANIKETAN
AXIS BANK : Kothapet, current Account : 921020001344019, Ifsc Code : UTIB0002157

పుస్తకం కొరకు బ్యాంకు ఖాతాలో జమ చేసినవారు పై సెల్ ఫోన్ నంబర్ కు సమాచారం ఇవ్వాలి. తమ చిరునామా, ఫోన్ నంబర్ తప్పక మెసేజీ చేయాలి.

లఖంపూర్ ఘటన వెనుక కుట్ర!

లఖంపూర్ ఖేరిలో ఏం జరిగింది? కేంద్ర మంత్రి అజయ్ మిశ్రా కుమారుడు ఆందోళనాకారుల మీదకు కారును తోలడం, వారు ఆగ్రహించి హింసాకాండకు పాల్పడడం.. రైతులు, భాజపా కార్యకర్తలు, ఓ డ్రైవర్, ఓ జర్నలిస్ట్ సహా 8 మంది మరణించడం ఇప్పటి వరకూ తెలిసిన వాస్తవాలు. ఘటనా స్థలంలో తాను లేనని మంత్రి కుమారుడు ఆశిష్ మిశ్రా చెబుతున్నా చివరకు అరెస్టయి జ్యూడీషియల్ కస్టడీకి వెళ్లకతప్పలేదు. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సకాలంలో స్పందించి బాధితుల కుటుంబాలకు పరిహారం, సాయం అందించింది. కాంగ్రెస్, ప్రతిపక్షాలు, కొన్ని రైతు సంఘాలు జరిగిన ఘటనను రాజకీయంగా ఉపయోగించుకునే యత్నాలు చేయడం చూస్తుంటే పెద్ద కుట్రలే జరుగుతున్నాయని స్పష్టమైపోతోంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన వ్యవసాయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా ఏడాదిన్నర కాలంగా కొనసాగుతున్న ఆందోళనలు హింసాత్మకంగా మారుతున్నాయి. కొత్త చట్టాలు రైతులకు ఎలాంటి మేలు చేస్తాయన్న విషయంలో ఎవరి వాదనలు వారికి ఉండవచ్చు. కేంద్రం ఈ విషయం మీద రైతు సంఘాలతో చర్చించేందుకు సిద్ధంగా ఉంది. ఇప్పటికే పలు దఫాలు చర్చలు జరిగినా ఆందోళనాకారుల మొండిపట్టు వైఖరి కారణంగా సమస్యకు పరిష్కారం దొరకడం లేదు. ఇక్కడ అసలు సమస్య రైతులకు సంబంధించినదిగా బయటి ప్రపంచానికి కనిపిస్తోంది. కానీ ఆందోళనల సరళిని చూస్తుంటే రైతుల ముసుగులో బయటి శక్తులు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా రాజకీయ ఉద్దేశాలతో చేస్తున్నట్లు ఇప్పటికే స్పష్టమైపోయింది.

ఈ ఏడాది జనవరి 26న గణతంత్ర దినోత్సవం

సందర్భంగా ఢిల్లీలో ఎర్రకోట మీద దాడి, వీధుల్లో విధ్వంసకాండను గమనిస్తే రైతు ఆందోళనల ముసుగులో విచ్చిన్నకర శక్తులు రంగంలోకి దిగాయని అర్థమైపోయింది. ఖలిస్తాన్ జెండాలు బహిరంగంగా ప్రదర్శించారు. దేశ రాజధాని వెలుపల నెలల తరబడి ప్రధాన రహదారి దిగ్బంధనం కొనసాగు తోంది. అక్కడ ఏర్పాటైన శిబిరాల్లో అత్యాచారాలు కూడా వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఏ రైతు కూడా వ్యవసాయ పనులు మానుకొని నెలల తరబడి ఆందోళన బాట పట్టే అవకాశం లేదు.

హర్యానా, పంజాబ్ రాష్ట్రాల్లో వ్యవసాయ చట్టాలకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న ఆందోళనలు ఇప్పటికే హింసాత్మకంగా తయారయ్యాయి. ముఖ్యమంత్రి మనోహర్ లాల్ ఖట్టర్, మంత్రుల ఇళ్ల దిగ్బంధనాలు, రాస్తారోకోలు కొనసాగుతున్నాయి. పోలీసులు ఎంతో సంయమనంతో వ్యవహరిస్తుంటే

రెచ్చగొడుతున్నారు. ఎక్కడైనా స్వల్ప లాఠీచార్జి జరిగినా దాన్ని భూతద్దంతో చూపించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఉత్తరప్రదేశ్ లో కూడా ఈ ఆందోళనలు కొనసాగుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రి యోగి అధిష్టనాథ్ ప్రభుత్వం ఎంతో సంయమనంతో వ్యవహరిస్తోంది. అయినప్పటికీ అక్టోబర్ 3న లఖింపూర్ ఖేరిలో హింసాయుత ఘటనలు చోటుచేసుకున్నాయి.

పథకం ప్రకారం హింస

లఖింపూర్ ఖేరిలోని కేంద్రమంత్రి అజయ్ కుమార్ మిశ్రా స్వగ్రామం టీకునియాలో తలపెట్టిన ఓ కార్యక్రమానికి ఉత్తరప్రదేశ్ డిప్యూటీ ముఖ్యమంత్రి కేశవ్ మోర్త్య వస్తున్నారని తెలిసి ఆందోళనాకారులు నిరసన కార్యక్రమం తలపెట్టారు. కేశవ్ మోర్త్య హెలికాప్టర్ లో వస్తున్నారని తెలిసి అక్కడికి వెళ్లారు. కానీ అంతలో ఆయన రోడ్ మార్గంలో వస్తున్నారని తెలిసి రైతులు హెలిపాడ్ వద్ద తమ నిరసనను

విరమించుకొని అక్కడి నుంచి వెళుతుండగా అజయ్ మిశ్రా వాహన శ్రేణిలోని ఓ కారు కొందరిని బలంగా ఢీ కొడుతూ దూసుకుపోయింది. దీంతో పరిస్థితులు ఒక్కసారిగా ఉద్రిక్తంగా మారాయి. ఆందోళనాకారులు దాడులకు దిగారు. వాహనాలను తగులబెట్టడంతో పాటు బీజేపీకి చెందిన వారిని కర్రలతో తీవ్రంగా కొట్టారు. కారు ఢీ కొడుతూ వెళ్లడంతో పాటు అక్కడ జరిగిన విధ్వంసాల వీడియోలు సోషల్ మీడియాలో వైరల్ గా మారిపోయాయి.

అల్లరి మూకలు ఓ వ్యక్తిని కర్రలతో కొట్టి చంపుతూ కేంద్ర మంత్రి అజయ్ మిశ్రా తనను దాడి చేయమని పంపారని చెప్పమని బలవంతం చేయడం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నది. అయితే దెబ్బలు తింటున్న వ్యక్తి అజయ్ మిశ్రాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని స్పష్టంగా చెబుతున్నాడు. తర్వాత ఏమి జరిగిందనేది వీడియోలో కనిపించలేదు. ఆందోళనాకారుల మీదకు కారు నడిపింది అజయ్ మిశ్రా కుమారుడు ఆశిష్ మిశ్రా అని ఆరోపణలు వచ్చాయి. అయితే తనకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని, అసలు ఘటనా స్థలంలోనే తాను లేనని అంటున్నారా ఆశిష్. ఈలోగా కేంద్ర మంత్రి కుమారుడిని అరెస్టు చేయాలంటూ కాంగ్రెస్ నాయకులు రాహుల్ గాంధీ, ప్రియాంక వాడ్రాల్ తో పాటు విపక్షాలు, రైతు సంఘాల నుంచి ఒత్తిడి పెరిగింది.

లఖింపూర్ ఖేరి హింసాత్మక ఘటనలపై వచ్చిన ఫిర్యాదుల మేరకు ఉత్తరప్రదేశ్ పోలీసులు ఆశిష్ మిశ్రాతో పాటు 13 మందిపై కేసులు నమోదు చేసి వారు తమ ముందు హాజరుకావాలని సమన్లు జారీ చేశారు. చివరకు ఆశిష్ మిశ్రా పోలీసుల ముందుకు రావడంతో విచారించారు. న్యాయస్థానం ముందు హాజరు పరచగా ఆశిష్ కు జ్యుడ్జిషియల్ కస్టడీ విధించారు.

లఖింపూర్ ఖేరిలో జరిగిన ఘటనలు కేంద్ర

ఆశిష్ మిశ్రా

ప్రభుత్వం, ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలను ఇరకాటంలో పెట్టేందుకు అనుకోని వరాలుగా భావించాయి ప్రతిపక్షాలు. టీకునియా వెల్లి ఆందోళనలు జరిపేందుకు సిద్ధమయ్యాయి. ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రైతు నాయకులను తప్ప బీజేపీ సహా, ప్రతిపక్ష నేతలు ఎవ్వరినీ అక్కడకు రాకుండా 144 సెక్షన్ విధించింది. కట్టుదిట్టమైన చర్యలతో ఆ ఘటనలకు రాజకీయ రంగు పులిమే అవకాశం లేకుండా చేసింది. ప్రియాంకగాంధీ, అఖిలేష్ యాదవ్, జయంత్ చౌదరి తదితర నాయకులను అక్కడికి వెళ్లకుండా అడ్డుకున్నారు.

ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ ఆదేశంతో రాష్ట్ర శాంతి భద్రతల ఏడీజీ ప్రశాంత్ కుమార్ నేరుగా రైతు నాయకులతో సంప్రదింపులు జరిపి మృతుల కుటుంబాలకు భారీ నష్టపరిహారంతో పాటు, రిటైర్డ్ హైకోర్టు న్యాయమూర్తితో న్యాయవిచారణకు ఒప్పుకున్నారు. హింసాత్మక ఘటనలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన నలుగురు రైతుల కుటుంబాలకు రూ. 45 లక్షల చొప్పున పరిహారం ఇస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఆ కుటుంబాల్లో ఒకరికి చొప్పున ప్రభుత్వ ఉద్యోగం ఇస్తామని భరోసా ఇచ్చింది.

కేంద్ర మంత్రి అజయ్ మిశ్రా

క్షతగాత్రులకు సైతం రూ. 10 లక్షల చొప్పున రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిహారం ఇస్తుందని తెలిపింది.

రైతుల ఫిర్యాదు మేరకు మంత్రి అజయ్ మిశ్రా కుమారుడితో సహా, వారు ఆరోపణలు చేసిన వారిపై ఆదివారం రాత్రి పోలీసులు ఎఫ్ఐఆర్ నమోదు చేయడం, స్థానికంగా ఆవేశంగా ఉన్న రైతులతో కాకుండా సీనియర్ రైతు నాయకులతో నేరుగా చర్చలు జరపడంతో పరిస్థితులను సద్దుమణిగేటట్లు చేయగలిగారు. రైతు నాయకులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వంతో ఎప్పుడు, ఎటువంటి సమస్య ఏర్పడలేదు. పైగా, వారికి ప్రభుత్వం పట్ల విశ్వాసం ఉంది. వారితో చర్చించి, వారి డిమాండ్లు అంగీకరించామని తెలిపారు ప్రశాంత్ కుమార్. ప్రతిపక్ష నాయకులను అక్కడకు రానిచ్చి ఉంటే వారు రైతులను రెచ్చగొట్టి సమస్యను మరింత తీవ్రం చేసి ప్రయత్నం చేసేవారు. రాకేక్ తిశాయత్తో సహా రైతు నాయకులు ఎవ్వరిని అక్కడకు రావడాన్ని అడ్డుకోకుండా, వారిని చర్చలకు సిద్ధమయ్యే విధంగా చేయడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్వహత్యకంగా వ్యవహరించింది.

రైతులు నిరసనను విరమించుకొని, మృతదేహాలకు పరీక్షలు జరపడానికి అంగీకరించడంతో రాజకీయ లబ్ధి పొందాలని చూసిన ప్రతిపక్షాలకు ఆశాభంగం కలిగింది. వారిని ఎక్కడికక్కడ ఆపివేయడంతో సత్వరం పరిస్థితులను అదుపులోకి తీసుకురావడం సాధ్యమైంది. తీవ్ర ఉద్రిక్తత నెలకొన్న సందర్భంలో యోగి ఆదిత్యనాథ్ ప్రభుత్వం వేగంగా స్పందించి, 24 గంటల లోపే పరిస్థితులను అదుపులోకి తీసుకురావడం ప్రశంసలు అందుకుంది.

ఎన్నికలను దృష్టిలో పెట్టుకునే..

మరికొన్ని నెలల్లో జరగనున్న ఉత్తరప్రదేశ్ అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో బీజేపీ ప్రభుత్వాన్ని అపఖ్యాతి పాలు చేయడం కోసమే ఈ హింసాకాండను సృష్టించినట్లు అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఢిల్లీలో రిపబ్లిక్ డే నాడు ఎర్రకోట వద్ద రైతుల ముసుగులో హింసను రెచ్చగొట్టిన తరువాతనే ఇక్కడ కూడా హింసాకాండకు దిగాలని కొన్ని వర్గాలు ప్రయత్నించినట్లు స్పష్టం అవుతోంది. రైతుల ముసుగులో కొన్ని రాజకీయ

నిరసనకారులతో ప్రియాంకా వాడ్రా

పార్టీలకు చెందిన వారు, ఉగ్రవాదుల మద్దతుదారులు అక్కడకు చేరుకొని ఉద్రిక్త పరిస్థితులు సృష్టించినట్లు ఇప్పుడు ఆధారాలు లభిస్తున్నాయి. రైతు మరణాలను రాజకీయం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్న ప్రతిపక్షాలు మిగతా నలుగురి మృతికి ఎవరు బాధ్యులో పెడవి విప్పక పోవడం, కనీసం సానుభూతి కూడా చూపకపోవడం గమనార్హం.

కేంద్ర మంత్రి అజయ్ మిశ్రాదిగా భావిస్తున్న పాత వీడియో ఒకటి సోషల్ మీడియాలో వైరల్ గా మారింది. 'మిమ్మల్ని క్రమశిక్షణలో పెట్టడానికి నాకు రెండు నిమిషాలు చాలు' అని రైతులను ఉద్దేశించి అంటున్నట్లుగా ఉంది. 'నాతో తలపడండి. కేవలం 2 నిమిషాల్లో మిమ్మల్ని దారికి తెస్తా. నేను మంత్రినో, ఎంపీనో, ఎమ్మెల్యేనో మాత్రమే కాదు. అంతకు ముందు నుంచి ప్రజలకు నేనెవరో తెలుసు. సవాళ్ల నుంచి నేను పారిపోను' అని అందులో ఉంది. ఈ వీడియోను ఓ వాట్సాప్ గ్రూప్ నుంచి 2,500 మందికి పైగా పంపినట్లు తేలింది. దానికి అడ్మిన్ గా ఉన్న వ్యక్తికి ఖలిస్తాన్ ఉద్యమంతో సంబంధాలున్నాయని భావిస్తున్నారు. వాస్తవానికి తాను రైతులను ఉద్దేశించి అనలేదని, మొత్తం వీడియో వింటే తెలుస్తుందని కేంద్ర మంత్రి స్పష్టం చేశారు.

ప్రతిచర్య అంటున్న తికాయత్

లఖింపూర్ ఖేరిలో జరిగిన హింసాత్మక ఘటనలో రైతులు బీజేపీ కార్యకర్తలపై దాడికి పాల్పడటం చర్యకు ప్రతిచర్య మాత్రమేనని అంటూ సంచలన వ్యాఖ్యలు చేశారు భారతీయ కిసాన్ యూనియన్ నాయకుడు రాకేష్ తికాయత్. ఈ దాడికి పాల్పడిన రైతులను తాము నిందితులుగా భావించటం లేదని అన్నారు. వాహనంతో నలుగురు రైతుల ప్రాణాలు తీశారని.. తర్వాత జరిగిన ఘర్షణలో ఇద్దరు బీజేపీ కార్యకర్తలను చంపడం నేరంగా పరిగణించిన తికాయత్ తెలిపారు. నిరసన తెలుపుతున్న రైతులపై వాహనాన్ని ఎక్కించి నందుకుగానే వారు ఈ విధంగా స్పందించినట్లుగా ఆయన వెల్లడించారు.

ఈ వివాదం మొత్తంలో కేంద్ర సహాయమంత్రి అజయ్ మిశ్రాను విలన్ గా చూపించేందుకు ప్రతిపక్షాలు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. ఆయన రాజీనామా చేయాలని, కేంద్ర మంత్రి పదవి నుంచి తప్పించాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాయి. కానీ అజయ్ మిశ్రా గురుంచి తెలిసినవారు దీన్ని కచ్చితంగా విశ్లేషించరు. నేరమయ రాజకీయాలకు ఆయన దూరంగా ఉంటారు. రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చిన ఆయనకు ప్రజలతో మంచి సంబంధాలున్నాయి. అజయ్ మిశ్రా కుమారుడు తన స్వగ్రామంలో రైతులపైకి కారు పోనిచ్చి, చంపారనే ఆరోపణలు విశ్వసనీయంగా లేవంటున్నారు. అజయ్ మిశ్రా ఒకసారి ఎమ్మెల్యేగా, రెండు సార్లు ఎంపీగా ఎన్నికయ్యారు. ప్రజలకు

నిరసనలో పాల్గొన్న రైతులు

అందుబాటులో ఉండే నేతగా పేరొందారు. పార్లమెంటులో వ్యవహారాలలో చురుకుగా పాల్గొనే కొద్దిమందిలో అజేయ్ మిశ్రా ఒకరు. ఇంతవరకు ఆ రాష్ట్రం నుండి -'సంసద్ రత్నా' పురస్కారం పార్లమెంట్ నుండి పొందిన ఏకైక నేత ఆయనే కావడం గమనార్హం.

'స్టే' ఉన్నా..

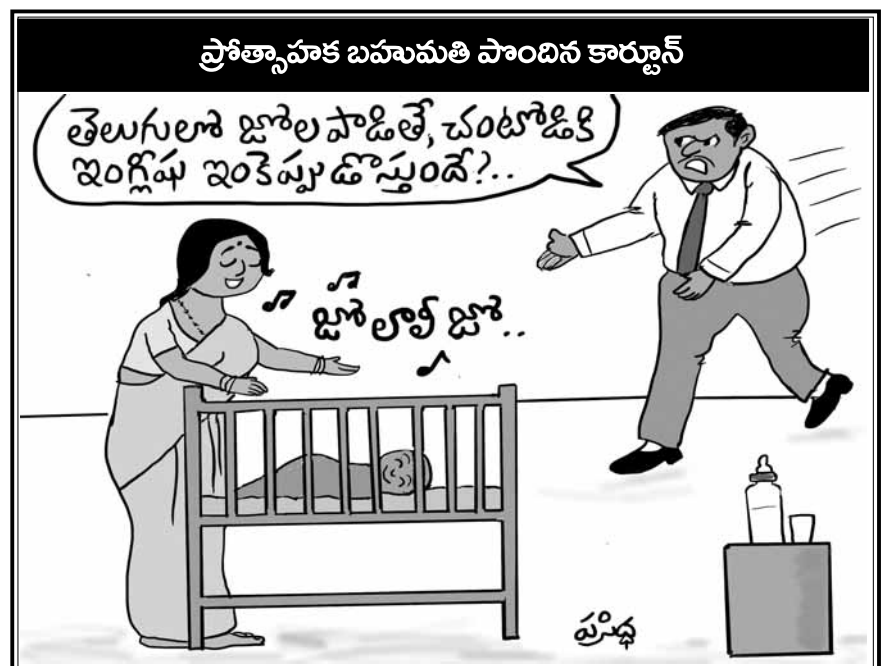
ఉద్యమాలు చేసుకునే స్వేచ్ఛ అందరికీ ఉంటుంది. కానీ రైతుల ముసుగులో సంఘ విద్రోహక శక్తులు విధ్వంసాలకు పాల్పడుతున్నాయన్నది వాస్తవం కాదా? రెచ్చగొట్టడాలు, హింసాత్మక చర్యలకు పాల్పడుతున్నది ఎవరు?

కొత్త సాగుచట్టాలను రద్దుచేయాలని సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్లారు. దీనిపై విచారణ జరుగుతున్నప్పుడు న్యాయస్థానం తీర్పు వచ్చేవరకూ ఎవరైనా సంయమనంతో ఉండాలి. ఇప్పటికే న్యాయస్థానం

సాగుచట్టాలపై స్టే విధించింది. కానీ ఇవేమీ పట్టనట్లు ఆందోళనల పేరుతో రహదారులను దిగ్బంధనం చేస్తూ సాధారణ ప్రజానీకం రాకపోకలకు అటంకాలు కల్పించడం ఎందుకు? ఈ విషయంలో సుప్రీంకోర్టు కూడా వారిని ఇప్పటికే మందలించింది.

ఇక్కడ ఒక విషయం గమనించాలి. ఏ ప్రభుత్వం అయినా రైతులకు నష్టం జరగాలని కోరుకోదు. రైతులు తమకు నచ్చిన చోట పంట అమ్ముకోవచ్చు. తమకు ఎలా లాభదాయకంగా ఉంటే ఆ విధంగా అమ్ముకునే స్వేచ్ఛ కొత్త చట్టాల ద్వారా వచ్చింది. గతంలో పరిమిత మార్కెట్లో, అక్కడ ఇచ్చే ధరకు మాత్రమే అమ్ముకోవడంతో రైతులు నష్టపోయేవారు. దళారులు కారుభాకగా కొని లాభపడేవారు. ఈ అవకాశం పోయిందనే దుగ్ధతో రైతుల ముసుగులో ఆందోళనలు చేస్తున్నారు. ఇదంతా బహిరంగ రహస్యం.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాష్ట్రంలో నెలకొన్న సమస్యలు, ప్రభుత్వ ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలపై భారతీయ జనతా పార్టీ పోరు ప్రారంభించింది. అవినీతిని ప్రశ్నిస్తానన్నవారిని ప్రభుత్వం అణచివేస్తోంటే ప్రతిపక్షం రాష్ట్రం నుంచి పారిపోయింది. ఈ దశలో భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రతిపక్షం పాత్రను పోషిస్తూ ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నిస్తూ నిలబడింది. రాష్ట్రంలో దీర్ఘకాలంగా పరిష్కారం కాని సమస్యలు, హామీలు ఇచ్చి నెరవేర్చని ముఖ్యమైన అంశాలను ఈ సందర్భంగా భాజపా వెలుగులోకి తెచ్చింది. వాటిపై నాలుగురోజుల పాటు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉద్యమాలు చేసింది. పోర్టు నిర్మాణం చేపట్టాలని మచిలీపట్నంలో; మత్స్యకారుల ఉపాధిని దూరంచేసే జీఓ నెంబరు 217 రద్దుచేయాలని; కరెంటు ఛార్జీలు తగ్గించాలని, రహదారులు వేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆందోళనలు చేసింది.

పోలవరంలా.. మచిలీపట్నం పోర్టు నిర్మాణం ఈ ప్రాంతవాసుల కల. ఎన్నికల్లో పోర్టు నిర్మాణం అనేది ఒక హామీగా మారిపోయింది. నాలుగు దశాబ్దాల కాలంగా పోర్టు నిర్మించడంలో పార్టీలన్నీ వైఫల్యం చెందాయి. రాష్ట్రంలోని ప్రధాన రాజకీయ పక్షాలన్నీ మచిలీపట్నం పోర్టు నిర్మాణంపై హామీలిచ్చి ప్రజల్ని వంచించాయి. అయిదుగురు ముఖ్యమంత్రులు అయిదుసార్లు పోర్టు నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన చేసినా నేటికీ దానికి ఇటుక కూడా వేయకపోవడం ఈ ప్రాంతాన్ని చులకన చేయడమే. ఇలా మచిలీపట్నం పూర్తిగా నిరాదరణకు గురైంది. అభివృద్ధికి నోచుకో లేదు. పోర్టు నిర్మాణంపై 40 ఏళ్ల నుంచి చర్చ జరుగుతూనే ఉంది. పోర్టు నిర్మిస్తే ఈ ప్రాంతం ఎంతో అభివృద్ధి చెందేది. మచిలీపట్నంలో పోర్టు కృష్ణా జిల్లా అభివృద్ధితో, పాటు రాష్ట్రాభివృద్ధితో కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. దీని కోసం కొన్ని దశాబ్దాలుగా జిల్లా వాసులు ఉద్యమాలు చేశారు. 2001 నుంచి బందరు పోర్టు ఉద్యమం తీవ్రరూపం దాల్చింది. దీంతో 2008 ఏప్రిల్ 23న అప్పటి సీఎం వైఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి కరగ్రహారం వద్ద పోర్టు పనులకు శంకుస్థాపన చేశారు. నిర్మాణ పనులను మేటాస్ సంస్థతో కలిసి నవయుగ దక్కించుకుంది. మేటాస్ సంస్థ ఆ తర్వాత ఆర్థిక చిక్కుల్లో పడటంతో నవయుగ సంస్థకు పోర్టు పనులు అప్పగించారు. భూసేకరణ పనులు కొలిక్కి రాక పనులు ముందుకు సాగలేదు. దీంతో 2011లో 505 రోజులపాటు పోర్టు నిర్మాణం చేపట్టాలంటూ అన్ని వర్గాలు, పార్టీల ఆధ్వర్యంలో ఉద్యమం నడిచింది. దీంతో 2012

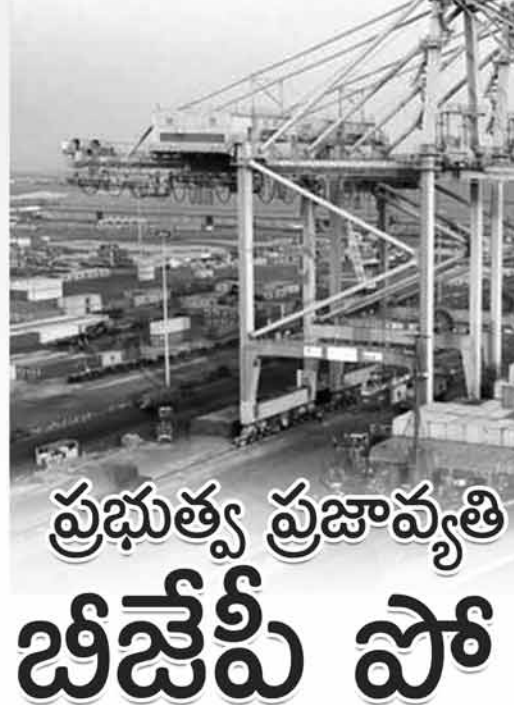
మేలో అప్పటి సీఎం కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి 5320 ఎకరాలను కేటాయిస్తూ జీవో నెం. 11 జారీ చేశారు. రాష్ట్ర విభజన అనంతరం 2014లో అధికారంలోకి వచ్చిన తెదేపా ప్రభుత్వం 2015 ఆగస్టులో పోర్టు, దాని అనుబంధ పరిశ్రమల కోసం 14 వేల ఎకరాలను కేటాయించాలని నిర్ణయించి భూసేకరణకు నోటిఫికేషన్ జారీ చేసింది. రైతులు ముందుకు రాక పోవడంతో 2016 ఆగస్టులో భూసేకరణ జరిపింది. పోర్టు అభివృద్ధి కోసం 2016లో ఏర్పాటైన మచిలీపట్నం అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ (ముదా) ఆధ్వర్యంలో భూసేకరణ, సమీకరణకు ప్రభుత్వం రూ.200 కోట్లను విడుదల చేసింది. భూసమీకరణ వేగం వుంజుకుంది. 2019 ఫిబ్రవరి 7న అప్పటి సీఎం చంద్రబాబు తపసిపూడి వద్ద పోర్టు పనులకు శంకుస్థాపన చేశారు. 2019లో అధికారంలోకి వచ్చిన వైసీపీ ప్రభుత్వం పోర్టు నిర్మాణంలో పురోగతి లేదంటూ.. 2019 ఆగస్టులో పోర్టు నిర్మాణ బాధ్యతల నుంచి నవయుగ సంస్థను తప్పించింది.

పోర్టు నిర్మాణాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే చేపడు తుందని మంత్రులు ప్రకటించారు. కానీ ఇంత వరకు ఒక్క ఇటుక వేయలేదు. బందరు పోర్టును సుమారు రూ.12,000 కోట్లతో ఆరుదశల్లో నిర్మించాలి. తొలి దశలో ఓడరేవు నిర్మాణానికి రూ.3650 కోట్లతో ప్రతిపాదనలను తయారు చేశారు. ఐదు జెట్టీల నిర్మాణంతోపాటు డ్రెడ్జింగ్, బేక్ వాటర్, స్టాక్ యార్డు డెవలప్ మెంట్, కార్గో హ్యాండ్లింగ్, విద్యుత్తు, అంతర్గత రహదారులు, రైలు పట్టాల ఏర్పాటు వంటి పనులు చేపట్టాలి. మచిలీపట్నం పోర్టు నిర్మిస్తే కార్గోరవాణా వల్ల రాష్ట్రానికి ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఈ ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందుతుంది. కాబట్టి ఈ సమస్యను భాజపా భుజాలకెత్తుకుంది. పార్టీ రాజ్యసభ సభ్యులు జీవీఎల్ నరసింహారావు బందరులో జరిగిన కార్యక్రమంలో పాల్గొని పోర్టును నిర్మించాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ ప్రాంతం నుంచి భాజపా అభ్యర్థిని ఎంపీగా గెలిపించి పార్లమెంటుకు పంపితే తక్షణం పోర్టును నిర్మిస్తామని ప్రజలకు హామీఇచ్చారు.

తుర్రగా నాగభూషణం

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ప్రభుత్వ ప్రజావ్యతిరేకత పో

మత్స్యకార సమస్యలపై ఉద్యమం

రాష్ట్రంలోని మత్స్యకారులు పలు సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు. వీటిని పరిష్కరించాల్సిన ప్రభుత్వం కొత్త చిక్కులు సృష్టిస్తోంది. రాష్ట్రంలో జెట్టీలు లేక మత్స్యకారులు గుజరాత్, తమిళనాడు, కర్ణాటకలకు ఉపాధికోసం వలస పోతున్నారు. సముద్రాల్లో రోజుల తరబడి ఉంటూ పలు సమస్యలకు గురవుతున్నారు. అంతర్జాతీయ సరిహద్దులు తెలీక పాకిస్తాన్ పోలీసుల చేతికి చిక్కుకుపోతున్నారు. వీరిని విడిపించి తీసుకురావడం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కష్టతరంగా మారుతోంది. రాష్ట్రంలోనే పెద్ద ఉప్పునీటి సరస్సు పులికాట్ లో మత్స్యసంపద తరగిపోవడం, కబ్బాలకు గురికావడం జరిగింది. తమిళనాడుకు చెందిన డీఎంకే మత్స్యకార మాఫియా రాష్ట్ర సముద్ర సరిహద్దుల్లో ఏపీకి చెందిన మత్స్యకారులపై దాడులకు దిగుతోంది. ఖరీదైన వలలను తెంపేస్తున్నారు. ఈ సమస్యలను రాష్ట్రం పరిష్కరించడం లేదు. ఇది చాలదన్నట్లు మత్స్యకారుల ఉపాధిని హరించేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జీఓ నెంబరు 217 జారీచేసింది. దీంతో మత్స్యకారులపై ప్రభుత్వం చేస్తున్న దాడులను నిరసిస్తూ, జీఓ నెంబరు 217ను వ్యతిరేకిస్తూ భాజపా నెల్లూరులో ఉద్యమం చేపట్టి పెద్ద బహిరంగసభను నిర్వహించింది. పార్టీ అధ్యక్షులు సోమువీరాజు అధ్యక్షతన జరిగిన సమావేశంలో కేంద్ర మత్స్యశాఖ సహాయ మంత్రి మురుగన్ ను కూడా ఆహ్వానించి మత్స్యకారులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు, జీఓ నెంబరు 217 వల్ల కోల్పోయే ఉపాధి అవకాశాల గురించి సభా ముఖంగా వివరించారు. మత్స్య సంపదను పెంచే చెరువులను ఓపెన్ ఆక్షన్ ద్వారా కేటాయించేందుకు ఉద్దేశించిందే జీఓ 217. ఇప్పటి వరకు పంచాయతీలు, తీరప్రాంతాల్లో ఉన్న చేపల

రేక విధానాలపై రుబాట

చెరువులను మత్స్యసహకార సంఘాలు నిర్వహిస్తున్నాయి. ఇప్పుడు ఓపెన్ ఆక్షన్ పద్ధతిలో వాటిని కేటాయిస్తామనడంతో పెద్ద కాంట్రాక్టర్లు, రాజకీయ నాయకులు పోటీపడి దక్కించుకుంటారు. సహజ సిద్ధంగా లభించే మత్స్యసంపదను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దురుద్దేశంతో వారి పార్టీ నాయకులు, తాబేదార్లకు కట్టబెట్టేందుకు జీఓ నెంబరు 217 జారీచేసిందని మత్స్యకారులు ఆరోపిస్తున్నారు. ఈ జీఓను పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా నెల్లూరు జిల్లాలో అమలుచేయడానికి నిర్ణయించడంతో భాజపా నెల్లూరులోనే ఉద్యమం చేపట్టింది.

పులికాట్ సరస్సు సమస్య

పులికాట్ సరస్సులో ఏర్పడిన పూడిక వల్ల మత్స్య సంపద క్షీణించి చేపలవేటపై ఆధారపడిన 20 వేల మంది మత్స్యకార కుటుంబాలు ఉపాధి కోల్పోతున్నాయి. నెల్లూరు నుంచి తమిళనాడు వరకు 620 చదరపు కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణంలో పులికాట్ సరస్సు విస్తరించి ఉంది. తమిళనాడులో దీని విస్తీర్ణం 120 కిలోమీటర్లు. ఏపీలో మాత్రం అంతకు నాలుగింతలు విస్తరించి ఉంది. ఈ సరస్సు చుట్టూ ఉన్న 30 గ్రామాల్లోని 20,000 మంది మత్స్యకారులు చేపలవేటపైనే ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. దీనికి సముద్రం నుంచి నాలుగు ముఖ ద్వారాలు ఉన్నాయి అంటే సముద్రంలోని చేపలు ఈ సరస్సులోకి ప్రవేశించడానికి నాలుగు ద్వారాలున్నాయన్న మాట. కొండూరు, కొండూరు పాలెం, రాయదరువు ముఖ ద్వారాలతో పాటు తమిళనాడులోని పాలవూరు కాదులో మరో ముఖద్వారం ఉంది. సముద్రపు నీరు సరస్సులోకి చేరినప్పుడు వాటితో పాటే చేపలు కూడా వచ్చి పులికాట్ సరస్సులో గుడ్లు పెట్టేవి. దాంతో ఆ గుడ్లు చేపలుగా ఎదిగి మత్స్యకారులకు చేపలు

సమృద్ధిగా లభించేవి. అటుపోట్లు, రాకాసి అలలు కారణంగా ఇసుక మేటలు వేయడంతో సముద్రపు ద్వారాలు మూసుకుపోయాయి. రాయదరువు ముఖద్వారం నుంచి మాత్రమే ఇప్పుడు నీరు వస్తుంది. రెండు ముఖద్వారాలు ఇసుకతో మూసుకుపోవడంతో చేపలు గుడ్లు పెట్టేందుకు రావడం లేదు. దాంతో మత్స్యసంపద తరిగిపోయింది. మత్స్యకారులకు చేపలు దొరక్క ఉపాధికి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ప్రస్తుతం సరస్సులో నీరు లేక ఎడారిని తలపిస్తుంది. దీన్ని ఆసరాగా తీసుకుని కొందరు అనువైన చోట్ల సరస్సును పంట పొలాలుగా, రొయ్యల చెరువులుగా మార్చేస్తున్నారు. ఈ సమస్యలను పార్టీ అధ్యక్షులు సోము వీరాజు కేంద్రమంత్రి దృష్టికి తీసుకెళ్లారు. దాంతో పూడిక తీయిస్తామని కేంద్ర మత్స్యశాఖ సహాయ మంత్రి మురుగన్ హామీ ఇచ్చారు. జీఓ నెంబరు 217 వల్ల ఏర్పడిన సమస్యను పరిష్కరించేందుకు రాష్ట్ర అధికారులను ఢిల్లీకి రప్పించి చర్చిస్తామని కూడా ఆయన హామీ ఇచ్చారు. మత్స్యకారుల మధ్య

చెప్పినా ఇప్పుడు ట్రూ అప్ పేరుతో అదనపు భారం వేశారు. గత రెండు సంవత్సరాల కాలంలో కనపడకుండా కస్టమర్ ఛార్జీలు, స్లాబుల మార్పిడి, సర్దుబాటు ఛార్జీల ఇతర రూపాలలో విద్యుత్ భారాలు మోపింది. ఇది తాజా భారం. ఇప్పుడు వాడుతున్న విద్యుత్పై ప్రతి యూనిట్కు రూ. 1.23 పైసలు (శ్రీకాకుళం నుండి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాల వరకు యూనిట్కు 45 పైసలు చొప్పున) అదనంగా కలిపి బిల్లులు ఇస్తున్నారు. ఎనిమిది నెలలపాటు, అంటే మార్చి నెల వరకు ప్రతి నెల చెల్లించాల్సిందే. వ్యాపార సంస్థలు, పరిశ్రమలు చెల్లించే అదనపు విద్యుత్ ఛార్జీలను వినియోగదారుల నుండి పరోక్షంగా ఆ సంస్థలు వసూలు చేస్తాయి. మున్సిపాలిటీలు, పంచాయతీల కరెంటు బిల్లులను మళ్లీ జనం పైనే రుద్దుతారు. ప్రస్తుతం మంచినీరు, డ్రైనేజీ ఛార్జీలు నిర్వహణకు అయ్యే ఖర్చును లెక్కించి ప్రతి సంవత్సరం ప్రజల దగ్గర నుండి వసూలు చేస్తున్నారు. ట్రూ అప్ ఛార్జీల భారం వలన మున్సిపాలిటీలలో

ఏర్పడిన అంతరాష్ట్ర వివాదాల సమస్యను పరిష్కరిస్తానన్నారు.

ట్రూ అప్ ఛార్జీల పేరుతో ప్రజలపై భారం

రాష్ట్రంలో ట్రూ అప్ ఛార్జీల పేరుతో విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచడాన్ని నిరసిస్తూ భాజపా ఉద్యమం చేసింది. రెండు నెలల నుంచి ట్రూ అప్ ఛార్జీలు వసూలు చేస్తున్నారు. ఇది వినియోగదారుల పాలిట తీవ్ర భారంగా మారింది. 2014 సంవత్సరం నుండి 2019 వరకు వాడుకున్న కరెంటుకు అందరూ బిల్లులు చెల్లించారు. కానీ విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు ఇప్పుడు లెక్క చూసుకుని వారికి వచ్చిన ఆదాయం కంటే ఖర్చు ఎక్కువైందని తేల్చారు. దాన్ని ట్రూ అప్ ఛార్జీల పేరిట వైఎస్ఆర్ఎస్ పీ ప్రభుత్వం రూ. 3,699 కోట్ల భారం వేసింది. ప్రభుత్వ పెద్దలు, అధికారులు తమ పాలనలో ప్రయివేటు సంస్థల దోపిడీ అరికట్టామని, పంపిణీ సవ్వలు తగ్గించామని గొప్పలు

మంచినీరు, డ్రైనేజీ ఛార్జీలు పెరుగుతాయి. రాష్ట్రంలో సుమారు ఒక కోటి 50 లక్షల విద్యుత్ కనెక్షన్లు ఉన్నాయి. ప్రతి కుటుంబం మీద 8 నెలల్లో సగటున రూ. 2 వేలకు పైగా భారం పడుతుంది. ఇదే కాకుండా 2019-20 సంవత్సరం జమా, ఖర్చులను లెక్క చూసి మళ్లీ ఈ సర్దుబాటు ఛార్జీలు రూ. 2542 కోట్లు చెల్లించాలని నియంత్రణ మండలి ముందు విచారణ జరుగుతోంది. ఏప్రిల్ నుండి ఆ భారం జనం నెత్తిన పడుతుంది. త్వరలో ప్రతి 3 నెలలకు ఈ సర్దుబాటు ఛార్జీల భారం పడుతుంది. ఈ భారాలు శాశ్వతంగా ఉంటాయి. ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న ట్రూ అప్ ఛార్జీల విధానం వల్ల విద్యుత్ వినియోగదారులపై జీవితకాల భారం తప్పేలా లేదు. దీనిని వ్యతిరేకిస్తూ భాజపా ఉద్యమం చేపట్టింది. దీంతో పార్టీలు, ప్రజల నుంచి వస్తున్న ఒత్తిడి, హైకోర్టులో ఎదురుదెబ్బ తగులుతుందన్న ఉద్దేశంతో

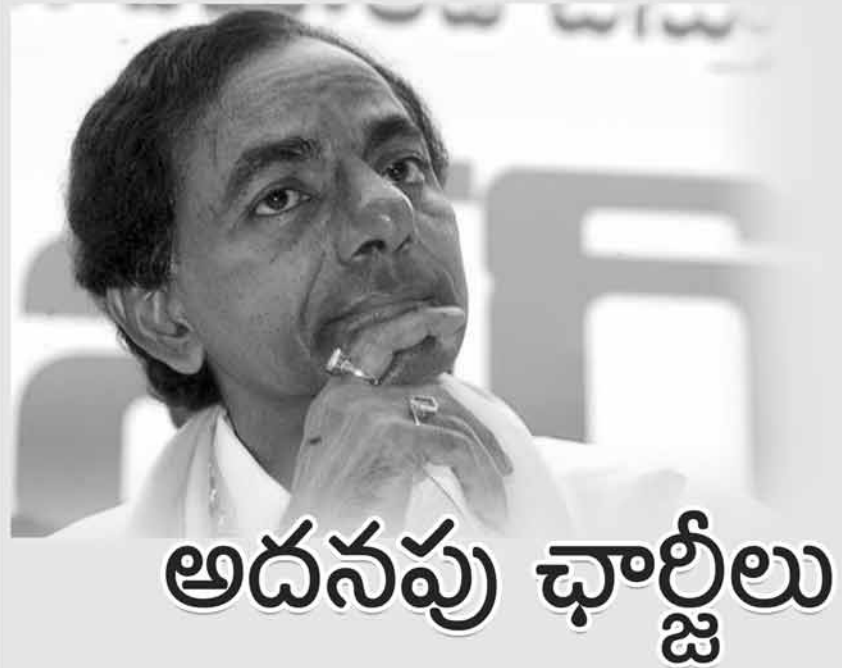
సమస్యను పక్కదోప పట్టించేలా ప్రభుత్వం ట్రా అప్ ఛార్జీల వసూలు ఉత్తర్వులను తాత్కాలికంగా రద్దు చేస్తున్నట్లుగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటీ రెగ్యులేటరీ కమిషన్ (ఎపీఈఆర్ఎస్) ప్రకటించింది. కానీ ఛార్జీలను మాత్రం తగ్గించలేదు. గత నెల 19వ తేదీన ప్రజాభి ప్రాయ సేకరణను తూతూ మంత్రంగా వీడియో కాన్ఫరెన్స్ ద్వారా జరిపేసి.. తర్వాత ఉత్తర్వులు ఇవ్వనున్నారు. అధిక ఛార్జీల విధింపు మాత్రం కొనసాగిస్తారు. కేవలం కోర్టును సంతృప్తి పరచడానికి రూల్స్ అమలు చేస్తున్నామని చెప్పడానికి ఈ తంటాలు అనేది అర్థం అవుతుంది. ఏపీఈఆర్ఎస్ రాష్ట్రంలో విద్యుత్ ఛార్జీలను నిర్ధారించే రాజ్యాంగబద్ధ సంస్థ అయినా ఛార్జీలు వడ్డించే నిర్ణయం తీసుకునేముందు ముందుగా పేషర్లలో ప్రకటనలు ఇచ్చి ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ చేపట్టాలి. ఆ తర్వాతనే అనుమతి ఇవ్వాలి. కానీ ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా ఈ ప్రక్రియ చేపట్టకుండానే ట్రా అప్ ఛార్జీలు వడ్డించారు. దీనికి తోడు 40 శాతం విద్యుత్ ఉత్పత్తి తగ్గిపోయిందని భవిష్యత్ విద్యుత్ కొరత రావచ్చని ముఖ్యమంత్రి ప్రధానమంత్రికి లేఖ రాశారు. రాబోయే రోజుల్లో యూనిట్ కొనుగోలు రేటు రూ. 20కు పెరగవచ్చని ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం 24 గంటల కరెంటు ఇస్తే ఆ సదుపాయాన్ని తెదేపా, వైకాపా రెండు ప్రభుత్వాలు సంరక్షించుకోక విద్యుత్ భారాలు ప్రజలపై వేసి వారితో తిట్లు తిట్టించుకుని, చివరికి కరెంటు కోతల దశకు చేరారు.

రహదారుల నిర్మాణం చేపట్టాలి

ఒక పక్క దేశంలో రహదారులు, రైల్వేలైన్లు, డ్రైనేజీలు, వంతెనలు, ఇళ్లు, పోర్టులు, విమానాశ్రయాలు వేగంగా కడుతుంటే ఏపీలో మాత్రం ఒక్క పని జరగడం లేదు. రాష్ట్రంలో కేంద్రం చేపట్టిన జాతీయ రహదారులు, పై వంతెనలు, బ్రిడ్జిలు, పోలవరం, ఎయిమ్స్, ఐఐఐటీ, ఎన్ఐఐటీ, ఐఐఎస్ఈఆర్.. ఇలా కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థల నిర్మాణపనులు మాత్రం వేగంగా జరుగుతున్నాయి. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టిన పనుల్లో జాప్యం జరగడం మాట అటుంచితే, అసలు ఒక్క పని ముందుకు సాగడం లేదు. దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితి ఒక కారణమైతే, కాంట్రాక్టర్లకు ఉద్దేశపూర్వకంగా బిల్లులు చెల్లించకపోవడం ప్రధాన కారణం. రాష్ట్రంలో మౌలికసదుపాయాల కల్పనకు ప్రభుత్వం నిధులు కేటాయించడం లేదు. టీబీకే ఇళ్లకు బకాయిలు చెల్లించకపోవడంతో కాంట్రాక్టర్లు వాటిని ప్రభుత్వానికి అప్పగించలేదు. గత ప్రభుత్వం అమలుచేసిన పలురకాల పథకాలకు సంబంధించిన పనుల కోసం చేపట్టిన భవనాలు, ఇతర నిర్మాణాల పనులకు ఉన్న బకాయిలు ఇంత వరకు చెల్లించలేదు. ఈ ప్రభుత్వ హయాంలో చేసిన పనులకు కూడా బిల్లులు ఇవ్వలేదు. సుమారు రూ. 85 వేల కోట్లు బకాయిలు ఉన్నట్లు కాంట్రాక్టర్ల చెబుతున్నారు. బిల్లులు రాకపోవడంతో వీరంతా ఆర్థిక ఇబ్బందులకు గురయ్యారు. ఎంతో మంది అప్పుల పాలైపోయారు. కొందరు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. దీంతో చిన్న కాంట్రాక్టర్లు వీధుల్లోకి వచ్చి ఆందోళనలు ప్రారంభించారు.

రోడ్ల నిర్మాణం చేపట్టాలని, టీబీకే ఇళ్లు లబ్ధిదారులకు ఇవ్వాలని, నిర్మాణంలో ఉన్న ప్రభుత్వ భవనాలు, వంతెనలు, బ్రిడ్జిలు పూర్తిచేయాలని భాజపా ఆయా జిల్లాల్లో రాష్ట్ర వ్యాప్త ఆందోళనలు నిర్వహించింది. ★

రాష్ట్రంలో ఎవరూ ఊహించని పరిణామం ఆవిష్కృతమయింది. కేసీఆర్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నంతకాలం సాధ్యం కాదనుకున్న ఒక నిర్ణయం ఇప్పుడు అందరినీ ఆశ్చర్యానికి గురిచేసింది. అయితే, ఈ నిర్ణయం వెనుక కూడా ఏదో నిగూఢం దాగి ఉందన్న విషయం పరిశీలకులు వ్యక్తంచేస్తున్నారు. ఇప్పటిదాకా సోషల్ మీడియాలో ఓ వాదన విపరీతంగా వైరల్ అవుతూనే ఉంది. వాస్తవం కూడా అదే కావడంతో జనం, ముఖ్యంగా నేటిజన్లు ఆ పరిణామాలను ప్రశ్నిస్తూ ప్రతీ పండుగ సమయంలోనూ, ప్రతీ పర్వదినం వేళల్లోనూ ప్రభుత్వంపై దుమ్మెత్తిపోస్తున్నారు. అయితే, ఈసారి దసరా పర్వదినం వేళ మాత్రం తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఆ శాపనార్థాలు, తిట్లు, విమర్శల నుంచి విముక్తి పొందిందన్న వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి.

క్రైస్తవులు జెరూసలేం వెళ్లేందుకు, ముస్లింలు మక్కా వెళ్లేందుకు రాయితీలు కల్పిస్తున్న ప్రభుత్వం హిందూ దేశంలో, హిందువుల రాష్ట్రంలో మాత్రం హిందువుల పండుగల సమయంలో తమ సొంతూళ్లకు వెళ్లేందుకు సర్వీసు ఛార్జీల పేరిట బస్సు ఛార్జీలను అమాంతం పెంచేస్తున్నది. ప్రత్యేక బస్సులతో పాటు సాధారణ బస్సుల్లోనూ పండుగ సమయంలో దాదాపు 50 శాతం అదనపు ఛార్జీలు వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ నిర్ణయంపై ప్రతిసారి విమర్శల వర్షాలు కురుస్తూనే ఉంటాయి. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంగా ఉన్నప్పటినుంచే అదనపు ఛార్జీల పేరిట బాదుడు కొనసాగింది. ఇప్పుడు తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆవిర్భవించిన తర్వాత కూడా ఆ ఆనవాయితీని కొనసాగిస్తున్నారు.

ప్రభుత్వ రంగ ఆర్టీసీ బస్సుల్లోనే అదనంగా ఛార్జీలు వసూలు చేస్తే.. ఇక, ప్రైవేటు వాళ్లు ఊరుకుంటారా? ప్రతిసారి అదే జరుగుతోంది. ఆర్టీసీ ఛార్జీలు 50 శాతం పెంచితే, పండుగ సమయంలో రద్దీ కారణంగా ప్రైవేటు బస్సు సర్వీసులు, ట్రావెల్స్ 50 నుంచి 200 శాతం దాకా డిమాండ్ను బట్టి వసూలు చేసిన సందర్భాలున్నాయి.

తెలంగాణలో దసరా అతిపెద్ద పండుగ. ఊళ్లో, అయినవాళ్ల మధ్య పండుగ జరుపుకోవాలని అందరూ భావిస్తారు. పిల్లలకు కూడా సెలవులు ఉండటంతో ప్రజలు తమ సొంత ఊళ్లకు వెళతారు. అయితే ప్రతిసారి పండుగల వేళ ప్రభుత్వం ఛార్జీల పెంపు పేరుతో ప్రజలపై అదనపు భారం మోపుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రయాణికులు ఎన్ని నిరసనలు చేపట్టినా సర్కారు వెనక్కి తగ్గి పరిస్థితులు కనిపించకపోవడంతో కళ్లలో నీళ్లు తిరుగుతున్నా సరే

కిక్కురుమనకుండా అదనపు ఛార్జీలు చెల్లించి ఊళ్లకు వెళ్లడం తప్పనిసరిగా మారుతోంది. ఇది నిరుపేదలు, సామాన్యులు, మధ్య తరగతి వర్గాలకు మోయలేని భారంగా మారుతోంది.

పెంచి, తగ్గించారు

ఈ క్రమంలోనే ఈ యేడాది కూడా దసరా సెలవుల్లో ఆర్టీసీ బస్సు ఛార్జీలు 50 శాతం పెంచుతామని టీఎస్ఆర్టీసీ ప్రకటించింది. తర్వాత ఎవరూ ఊహించని సంచలన నిర్ణయం తీసుకుంది. అదనపు ఛార్జీల నిర్ణయాన్ని విరమించుకుంది. సాధారణంగా ఎప్పుడూ వసూలు చేసే ఛార్జీలే ఈ దసరా సీజన్లో వసూలు చేస్తామని ప్రకటించింది. ఈ నిర్ణయం ప్రజలందరిలోనూ సంతోషానికి కారణమయింది. ఇన్నాళ్లకు హిందువులకు కూడా పండుగల సందరాన్ని దక్కించారన్న అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఎందుకంటే, పండుగ వచ్చిందన్న సంతోషం కంటే ఊళ్లకు వెళ్లేందుకు బస్సులే దిక్కుయిన వాళ్లకు అదనపు ఛార్జీలు చెల్లించడం తడిసి మోపెడు కావడంతో ప్రతియేటా జనం బెంటెబెత్తిపోతున్నారు.

ప్రతి యేడాది మాదిరిగానే ఈ యేడాది కూడా తెలంగాణ ఆర్టీసీ దసరా పర్వదినం సందర్భంగా ప్రయాణికుల కోసం 4వేల 35 ప్రత్యేక బస్సులు ఏర్పాటు చేసింది. వీటిలో సాధారణ ఛార్జీ కంటే 50శాతం అదనంగా వసూలు చేస్తామని ప్రకటించింది. అయితే, కరోనా సమయంలో వ్యాపారాలు, ఉద్యోగాలు కోల్పోయిన ప్రజలకు పండుగ

ఆర్టీసీ బస్సుల్లో ప్రయాణిస్తూ.. ప్రయాణికులు చూపించే ఆదరాభిమానాలే సంస్థ పురోభివృద్ధికి ఎంతగానో తోడ్పాటు అందిస్తాయని సజ్జనార్ ఆకాంక్షించారు. అందరూ ఆర్టీసీ బస్సుల్లోనే ప్రయాణించి సురక్షితంగా గమ్యస్థానాలకు చేరుకోవాలని సూచించారు. దసరా రద్దీ మొదలైన తర్వాత మొదటి ఐదు రోజుల్లోనే 1కోటి 30లక్షల మంది ప్రయాణికులను టీఎస్ఆర్టీసీ సురక్షితంగా గమ్యస్థానాలకు చేర్చిందని వెల్లడించారు.

ఎవరూ ఊహించని ఈ కీలక నిర్ణయంతో జనం సంబరపడిపోతున్నా.. కానీ, అప్పటికే ఊళ్లకు వెళ్లాల్సిన వాళ్లు సగం మంది వెళ్లిపోయారు. అయినా సరే.. ఇదయినా ఆహ్వానించదగ్గ పరిణామమే అంటూ

ప్రభుత్వం పూర్తిస్థాయిలో తన సర్వశక్తులూ ఒడ్డుతోంది. హామీల వర్షాలు కురిపిస్తోంది. కానీ, ఆ హామీలు, వరాలు వికటిస్తున్న సంకేతాలు క్షేత్రస్థాయిలో కనిపిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా దళిత బంధు పథకం మీద ఇతర అన్ని వర్గాల నుంచి విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి. ఈ సమయంలోనే కేసీఆర్ తన రాజకీయ చాణక్యాన్ని ప్రయోగించారని చెబుతున్నారు. ఆర్టీసీ బస్సు ఛార్జీలు తగ్గించే ప్రక్రియ రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాల ప్రజలపైనా ప్రభావం చూపిస్తుంది. ఆర్టీసీ తీసుకున్న ఈ నిర్ణయం.. ప్రభుత్వానికే వ్యతిరేకంగా మారుతుందన్న ఆలోచనతోనే ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారని చెప్పుకుంటున్నారు.

పైగా ఇదే సమయంలో మరో నిర్ణయం కూడా

తిరిగి ఎలా చెల్లిస్తారు?

ఆనందాన్నయినా లేకుండా చేసే ఈ అదనపు భారం వేయడం సరికాదన్న విమర్శలు వచ్చాయి. ఆర్టీసీ యాజమాన్యం నిర్ణయం మేరకు దసరా ప్రత్యేక బస్సులకు 50శాతం అదనపు ఛార్జీలను వసూలు చేస్తున్నారు. అయితే, ఉన్నట్టుండి దసరా ప్రయాణికులకు టీఎస్ఆర్టీసీ ఎండ్ సజ్జనార్ శుభవార్త చెప్పారు. పెంచిన అదనపు ఛార్జీలను ఎత్తివేస్తున్నామని, గతంలో ఉన్న సాధారణ ఛార్జీలే వసూలు చేస్తామని కీలక ప్రకటన చేశారు. ఈ మేరకు వెంటనే ఆదేశాలు కూడా జారీచేశారు.

అంతేకాదు, ఇప్పటి వరకు తీసుకున్న రిజర్వేషన్ల టికెట్లకు సంబంధించిన అదనపు ఛార్జీలను ప్రయాణికులకు వెనక్కి ఇచ్చేయాలని అధికారులను ఆదేశించారు. ప్రయాణికుల సౌకర్యం, భద్రతే ధ్యేయంగా సంస్థ పని చేస్తుందని తీపి కబురు అందించారు. అంతేకాదు, ఇక ముందు రాష్ట్రంలో అదనపు ఛార్జీలు ఉండవని కూడా తేల్చి చెప్పారు.

జనం నిట్టూరుస్తున్నారు. అయితే, ఇప్పటికే ప్రయాణించిన వాళ్లకు అదనపు ఛార్జీలను తిరిగి చెల్లించాలని ఆర్టీసీ ఎండ్ జారీచేసిన ఆదేశాలు ఎంతవరకు అమలవుతాయన్న ప్రశ్న ఉద్భవిస్తోంది. పండుగకు ఊరెళ్లేందుకు ఎక్కువమంది స్పెషల్ బస్సుల టికెట్లు రిజర్వేషన్ కౌంటర్లోనే డబ్బులు చెల్లించి తీసుకున్నారు. వాళ్ల వివరాలు ఆర్టీసీ అధికారులు, సిబ్బంది దగ్గర ఉండే అవకాశమే లేదు. ఒకవేళ రిజర్వేషన్ టికెట్లు తీసుకొస్తే అదనపు డబ్బులు తిరిగిస్తామని చెప్పినా చాలామంది ప్రయాణం పూర్తవగానే టికెట్లును పడేశారు. అలాంటివాళ్లకు డబ్బులు ఎలా తిరిగిస్తారని పలువురు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

సర్వం హుజూరాబాద్ మయం

అయితే, ఈ సంచలన నిర్ణయం వెనుక కూడా ఎవరికీ తెలియని నిగూఢం దాగి ఉందన్న విశ్లేషణలు వినిపిస్తున్నాయి. త్వరలో హుజూరాబాద్ అసెంబ్లీ స్థానానికి ఉపఎన్నిక జరగనుంది. తెలంగాణ

తీసుకుంది తెలంగాణ ప్రభుత్వం. ప్రజలు తమ సొంత స్థలంలో ఇంటిని నిర్మించుకునే పథకాన్ని త్వరలో ప్రారంభిస్తామని సీఎం కేసీఆర్ గతవారం అసెంబ్లీ వేదికగా ప్రకటించారు. ప్రతి అసెంబ్లీ నియోజకవర్గానికి 1000 నుంచి 1500 ఇళ్లను మంజూరు చేస్తామని తెలిపారు. దీనికి సంబంధించి త్వరలో విధి విధానాలు ఖరారు చేస్తామన్నారు. అయితే, సొంత స్థలాల్లో ఇళ్లు కట్టిస్తామన్న హామీ ఎప్పటిదో అని.. ఏదేళ్లుగా పట్టించుకోకుండా.. హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నిక సమయంలో జీవో విడుదల చేశారని వివక్షాలు ఎద్దేవా చేస్తున్నాయి. అంటే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న ప్రతి నిర్ణయమూ హుజూరాబాద్ ఉపఎన్నికపై ప్రభావం చూపించేలా ఉంటోందని, కేసీఆర్ పక్కా పూజాహోతే ఇలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారన్న విశ్లేషణలు వినిపిస్తున్నాయి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సంగీతంతో ఆరోగ్యం

వేదకాలం నుండి సంగీతానికి అతి పవిత్రంగా ముక్తినిచ్చేదిగా పేరుంది. త్యాగయ్య, అన్నమయ్య, రామదాసు వంటి భక్తులెందరో సంగీతాన్ని ఉపాసించి మోక్షాన్ని పొందారు. సంగీతానికి రోగనిరోధక శక్తి ఉంది. ఈ విషయం మన పూర్వుకులు ఏనాడో కనుగొన్నారు. ఆచరణలో కూడా పెట్టారు.

‘రాగచికిత్స’ అనే ప్రాచీన గ్రంథం రాతప్రతులు ఈ విషయాన్ని ధ్రువ పరుస్తున్నాయి. మానసిక, శారీరక రోగాలను నయం చేయగలిగే శక్తి సంగీతానికి ఉంది.

ప్రత్యేకంగా భారతీయ సంగీతంలో ఉన్న

రాగాలు వేర్వేరు స్వరాల కలయిక వల్ల ఒక దివ్యమైన శక్తి పొందాయి. ఒక్కొక్క రాగానికి ఒక్కొక్క శక్తి ఉంది. అమృతవర్షిణి, మేఘ రాగాలు ఆలపిస్తే వర్షాలు కురుస్తాయి. దీపక్ రాగం పాడితే దీపాలు వెలుగుతాయి. బిలహరికి పునరుజ్జీవింపచేయగలిగే శక్తి ఉంది. అన్నీ తీవ్ర స్వరాలున్న కల్యాణి రాగం మనసుకి ఉల్లాసాన్నిస్తుంది. మోహనరాగానికి ఉత్తేజపరిచే శక్తి ఉంది.

మన వేదమంత్రాలు ప్రత్యేకమైన ఛందస్సుతో, రాగబద్ధంగా గానం చేయబడతాయి. సామవేదం సంగీత ప్రధానం. భారతీయ సంగీతానికి సామవేదమే మూలం. వేదమంత్రాలు సరియైన పద్ధతిలో ఉచ్చరిస్తే అవి రోగాలని నయం చెయ్యగలవని పరిశోధనలలో రుజువైంది. వేదమంత్రాలని ఛందోబద్ధంగా, రాగయుక్తంగా చదవకపోతే దుష్ఫలితాలివ్వడంతో పాటు, వాతావరణంలో ప్రతికూల తరంగాలు ఏర్పడి అనారోగ్యాలకు కారణమవుతాయి.

సూర్యసూక్తం, ఆరోగ్య రక్షాసూత్రం, రోగనివారణ సూక్తం, ఔషధయ సూక్తం చదివినా, విన్నా సత్ఫలితాలిస్తుందని రుజువైంది. ‘లలితా సహస్రనామాలు’ రాగయుక్తంగా చదివితే సత్ఫలితాలిస్తాయని తేలింది. కంచి పరమాచార్య శ్రీశ్రీశ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి మహాస్వామి లలితాసహస్ర నామాలని రాగయుక్తంగా చదివేవారట.

త్యాగరాజ కీర్తనలు మంత్ర పూరితాలు. ఆ కీర్తనలకు రోగాలను నివారించే శక్తి ఉంది.

సంగీతం-చక్రాల సమతుల్యం

మన శరీరంలో ఉన్న మూలాధార, స్వాధిష్ఠాన, మణిపూర, అనాహత, విశుద్ధ, ఆజ్ఞా, సహస్రార చక్రాలు శక్తి కేంద్రాలు. ఇవి మన భావోద్వేగాలను నియంత్రిస్తాయి. ఇవి సమతుల్యంగా లేకపోతే మన మానసిక, శారీరక, ఆధ్యాత్మిక ఆరోగ్యాన్ని ప్రభావితం చేస్తాయి. చక్రాల అసమతుల్యం వల్ల అనారోగ్య సమస్యలు వస్తాయి. సంగీతంతో ఈ చక్రాలను సమతుల్యం చేయవచ్చు. ఏదైనా ఒక రాగం తీసుకుని లం, హం, యం, రం, వం, సం.. అనే బీజాక్షరాలని ఆ రాగంలోని స్వరాలతో ఆలపిస్తే షట్చక్రాలు సమతుల్యమవుతాయి. రోగాలు దూరమవుతాయి. రోగాన్ని బట్టి ఏ చక్రం ఉత్తేజపరచాలో కూడా శాస్త్రం చెబుతుంది.

ఉదాహరణకి కల్యాణిరాగం తీసుకుందాం!

షడ్జమం
చతుశ్రుతి రిషభం -లం
అంతర్గాంధారం -హం
ప్రతిమధ్యమం -యం
పంచమం ౩రం
చతుశ్రుతిదైవతం-వం
కైశికి నిషాదం -సం
షడ్జమం
బీజాక్షరాలని ఇలా స్వరాలలో పలికితే ఆయా చక్రాలు ఉత్తేజమై రోగాలని నయం చేస్తాయి.

విద్యలో పాండిత్యం సంపాదించినవాడు, వరాలు పొందినవాడు ఎప్పుడూ అహంకారం ప్రదర్శించరాదు. వినయ, విధేయతలతో నడుచుకోవాలి. అందుకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తిస్తే కలిగే పరిణామాలు ఎలా ఉంటాయో మహా భారతంలోని యువక్రీతుడి కథ ద్వారా తెలుసుకుందాం!

పాండవులు తీర్థయాత్రలు చేస్తూన్నకాలంలో గంగాతీరంలో ఉన్నరైభ్యుడనే రుషి ఆశ్రమానికి చేరుకున్నారు. వారిని అనుసరిస్తున్న లోమశ మహర్షి అక్కడున్న ఒక కొండని చూపించి, ఆ స్థల మహాత్మ్యం వివరిస్తూ ఈ క్షేత్రంలోనే భరద్వాజుడనే రుషిపుత్రుడు విద్యాగర్వంతో నాశనమై పోయాడని చెప్పాడు.

ఆధ్యాత్మికం

‘క్రో’వా దరిద్రోహి విశాల తృప్తహ

శ్రీమాంశ్చ కో యస్య సమస్త తోషహ’

జగద్గురు ఆదిశంకరాచార్యులు- అత్యాశ కలవాడే దరిద్రుడు. సంతుష్టి పొందిన వాడు - అంటే, ఎవరైతే ఉన్నదానితో సంతృప్తిని పొందుతాడో అతడే ధనవంతుడన్నారు.

మానవుడు ఆశాజీవి. ఆశ లేకపోతే మనిషి ఏ పనీ చేయలేడు. అయితే అది అత్యాశకి దారితీయొద్దు.

దురాశతో ఎటువంటి నష్టాలు కలుగుతాయో ఈ కథ ద్వారా తెలుసుకుందాం!

ఒక ఊళ్లో ఒక బ్రాహ్మణ వండితు డుండే వాడు. అతను ఎంతో కష్టపడి ధనం సంపాదించి తన కుటుంబాన్ని ఏ లోటు రానివ్వకుండా ప్రేమగా చూసుకునేవాడు. ఒకనాడు ఆయన హఠాత్తుగా మరణించాడు. ఆస్తులు ఏవీ లేని కారణంగా ఆయన కుటుంబం బిచ్చమెత్తుకుని బతకాల్సిన స్థితి కలిగింది.

విద్యకి వినయం భూషణం

పాండవులు ఆ కథ వినాలని కుతూహలం కనపరిస్తే లోమశుడు చెప్పాడు. భరద్వాజుడనే బ్రాహ్మణ శ్రేష్ఠుడి పుత్రుడు యవక్రీతుడు. ఘోరమైన తపస్సుచేసి తన మొండివాదంతో ఇంద్రుడి నుండి వరాలు పొందాడు. వేద విద్యలన్నిటిలోను గొప్ప పాండిత్యం సంపాదించాడు. అందువల్ల అతనికి ఎక్కడా లేని అహంభావం పెరిగింది. 'మొండి వాదంతో తపస్సు చేసి అల్పులకు కూడా దేవతలు వరాలు ప్రసాదిస్తారు. కానీ ఆ వరాల వల్ల అహంభావం పెరిగితే వారి నాశనాన్ని వారే అనుభవిస్తారు.' అని యవక్రీతుడిని హెచ్చరించాడు, తండ్రి భరద్వాజుడు. కానీ తండ్రి బోధలు అతనికి చెవికెక్కలేదు.

విద్యాగర్వంతో అహంకరించి తన తండ్రి స్నేహితుడు, వేదాంగ పారంగతుడైన రైభ్యుడి పట్ల అకారణ విరోధాన్ని, ద్వేషాన్ని పెంచుకున్నాడు, యవక్రీతుడు. రైభ్యుడి మీద ఎలాగైనా కక్ష సాధించాలని అవకాశం కోసం ఎదురు చూడసాగాడు.

ఒకరోజు రైభ్యుడి కోడలు ఒంటరిగా ఆశ్రమంలో విహరిస్తూ ఉంటే

మోహవరవశుడైన యవక్రీతుడు రైభ్యుడిపై కక్ష సాధించడానికి ఇదే మంచి అదను అనుకుని ఆమెను బలాత్కరించి తన కామవాంఛ తీర్చుకున్నాడు. ఆ తర్వాత కొంత సమయానికి రైభ్యుడు తన ఆశ్రమానికి తిరిగివచ్చాడు. జరిగిన విషయం తెలుసుకున్నాడు. కోపావేశంతో తన తలలోని ఒక వెంట్రుక పెరికి హోమగుండంలో వేయగానే అందమైన స్త్రీ రూపంలో ఒక భూతం బయటకు వచ్చింది. మరొక వెంట్రుక పెరికి అలాగే వేసాడు. ఈసారి ఒక మగభూతం వచ్చింది. రైభ్యుడు ఆ రెండు భూతాలని యవక్రీతుడిని వధించమని ఆజ్ఞాపించాడు.

ఒకరోజు ఉదయాన్నే స్నాన, సంధ్యాది అనుష్ఠానాలకు నదికి వెళ్లిన యువక్రీతుడిని అందమైన స్త్రీ రూపంలో ఉన్న భూతం ఆకర్షించి, వంచించి తన వెంట నిర్జన ప్రదేశానికి తీసుకువెళ్లింది. అతని కమండలం మాయంచేసింది. ఇంతలో ఒక మగభూతం అతనిని శూలంతో పొడుస్తూన్న భ్రమకలిగి అతనిలో భయంపుట్టింది. సౌచంలో లేకపోవడం వల్ల, అతను మంత్రాలు పఠించినా ఫలితం లేకపోయింది. ఆ మగభూతం అతనిని శూలంతో పొడుస్తూ వెంట పడుతుంటే పరిగెడుతూ తన తండ్రి హోమం చేసుకునే హోమకుండం దగ్గరికి

వచ్చాడు. ఆ మగభూతం అక్కడికి కూడా వచ్చి యువక్రీతుడిని పొడిచి చంపేసింది.

కొద్దిసేపటికి భరద్వాజుడు ఆశ్రమానికి వచ్చి కొనప్రాణంతో ఉన్న యువక్రీతుడిని చూసి తన పుత్రుడు రైభ్యుడిపట్ల మర్యాద తప్పి ప్రవర్తించబట్టే ఈ దుర్గతి పట్టిందని గ్రహించాడు. కొనప్రాణంతో ఉన్న తన కుమారుడిని ఉద్దేశించి ఇలా పలికాడు - 'అయ్యో కుమారా! నీ గర్వమే నిన్ను చెరిచింది. బ్రాహ్మణ పండితులెవ్వరికీ తెలియని వేదవిద్యలు నీవు ఇంద్రుడితో వాదించి, వరం పొంది నేర్చు కోవడం పెద్దతప్పు కాదా? దాని ఫలితమే ఇది.' అని విలపిస్తూ తన పుత్రుడిని తనకు దక్కకుండా చేసిన రైభ్యుడిని శపించాడు. మళ్లీ వెంటనే తెలివితెచ్చుకుని కోపావేశంలో తాను చేసిన పనికి విచారించి కొడుకు చితిలో తాను కూడా దూకి ప్రాణత్యాగం చేసాడు. ★

అత్యాశ పనికిరాదు!

కొన్ని రోజులయ్యాక ఆ బ్రాహ్మణుడు ఒక బంగారుహంసగా పుట్టాడు. అతనికి పూర్వజన్మ స్మృతి ఉండటం వల్ల కుటుంబం పరిస్థితి తెలుసుకుందామని తన ఊరికెళ్లాడు. తన కుటుంబం పేదరికం అనుభవిస్తోందని తెలుసుకుని చాలా విచారించాడు. భార్యని కలిసి తాను బంగారుహంసగా పుట్టానని చెప్పాడు. 'నా ఈకలు బంగారు ఈకలు. అవి రాలేతే వాటిని అమ్మి సుఖంగా జీవించండి' అని చెప్పాడు. ఆమె.. ఆయన చెప్పినట్లుగానే బంగారు ఈకలు అమ్మి ధనవంతురాలైంది. తన కుటుంబం ఏ చింతా లేకుండా సుఖంగా జీవిస్తుంటే హంసరూపంలో ఉన్న ఆ బ్రాహ్మడు ఎంతో సంతోషించాడు. అయితే బంగారు ఈకలు ఎప్పుడో కానీ రాలేవి కావు. అందువల్ల బ్రాహ్మణుడి భార్య ఈకలు రాలేవరకు వేచి ఉండలేక అన్నీ ఒకేసారి పీకి అమ్మితే బోలెడు ధనం వస్తుంది కదా, అనుకుని హంసని పట్టుకుని ఈకలన్నీ పీకడం మొదలెట్టింది. హంసరూపంలో

ఉన్న ఆ బ్రాహ్మడు 'నా నుండి సహజంగా రాలిన ఈకలు మాత్రమే మహత్తు కలిగి ఉండడం వల్ల అవి బంగారు ఈకలుగా మారాయి తప్ప, బలవంతంగా పీకితే బంగారంగా మారవు.' అని ఎంతచెప్పినా వినలేదు. ఆ ఈకలన్నీ మామూలు ఈకలుగా మారిపోయాయి.

ఆ బ్రాహ్మణుడి భార్య తాను అత్యాశతో పొందిన నష్టాన్ని గుర్తించి చింతించింది.

మరొక ఉదాహరణ:

దొరికిన దానితో తృప్తిచెందాలి!

వామనుడు బలిచక్రవర్తిని మూడు అడుగుల నేల మాత్రమే దానమివ్వమని కోరితే 'ఇచ్చేవాడు స్థాయిని బట్టి కోరాలి. నా వంటి రాజాధిరాజును ఇంత చిన్న కోరిక కోరడం ఏమిటి? ఇంకా ఏమైనా విలువైనది కోరుకో' అన్నాడు. అందుకు వామనుడు నవ్వుతూ ఇలా పలికాడు.

వాప్టిన్ బొందక, పగవక ప్రాప్తంబగు లేకమైన

వినుకొండ మురళీమోహన్ శ్రీసుశీల

బదివేలనుచున్

దృష్టినీ చెందని, మనుజుడు, సప్తద్వీపముల నయిన జక్కంబును?
(పోతన భాగవతం-8-574)

'లభించిన దానితో తృప్తి చెందనివాడు సప్తద్వీపాలలో ఎక్కడికి వెళ్లినప్పటికీ, ఆ సప్తద్వీపాలకు అతనిని అధిపతిని చేసినా తృప్తిపడదు' అని చెప్పాడు. ★

నేతాజీ

17

"Look, you have a great privilege of being a Military Secretary to the greatest man of our times. You should never, never let anything happen to him because he is valuable not only to you but also to the whole of Asia, including Japan"

(చూడు- మనకాలంలో ఉన్నవాళ్లందరికంటే గొప్పవ్యక్తికి మిలిటరీ సెక్రెటరీగా పనిచేసే గొప్ప అవకాశం నీకు దక్కింది. ఆయనకి ఎప్పుడూ, ఎప్పుడూ ఎలాంటి హాని నువ్వు జరగనివ్వకూడదు. ఎందుకంటే ఆయన మీకే కాదు- జపాన్ సహా మొత్తం ఆసియాకీ విలువైన మనిషి.)

ఆ కాలాన జపాన్ మిలిటరీలో అత్యంత ప్రాధాన్యం కలిగిన ముగ్గురు జనరల్స్లో ఒకడైన ఫీల్డ్ మార్షల్ కౌంట్ తెరాచీ నేతాజీ సైనిక కార్యదర్శి ప్రేమ్ కుమార్ సెహగల్తో అన్నమాట ఇది.

[Quoted in Netaji : From Kabul To Battle Of Imphal, H.N.Pandit, p. 297]

"To be with him and witness a superhuman heroic figure giving directions to his officers and men of the INA, I felt as though I was in the presence of Acara (sic) the mythological warlord standing with a flaming fire behind his shoulders."

(ఐఎన్ఎ సేనలకూ ఆఫీసర్లకూ ఆదేశాలిస్తుండగా పక్కన ఉండి ఆ సూపర్ మాన్ వీరుడిని చూస్తూంటే, భుజాల వెనుక జ్వాలలతో ప్రకాశిస్తాడని పూరాణాల్లో చెప్పే దివ్య సేనాని సమక్షంలో ఉన్నానా! అని నాకు అనిపించింది.)

ఐఎన్ఎకూ జపాన్ మిలిటరీకీ నడుమ సంధానానికి ఏర్పడిన హికారీ కికాన్కి ఆధిపత్యం వహించిన జనరల్ ఐనోడా అనంతరకాలంలో సేనాధిపతిగా బోన్ ప్రతిభని మెచ్చుకుంటూ అన్న మాట ఇది. (అదే గ్రంథం. పే. 296)

తాము అంతలా పొగిడిన సుభాష్ చంద్రబోస్కు తమ దేశ మనుగడపై నిర్ణాయక ప్రభావం చూపగల ఇంఫాల్ యుద్ధంలో సేనానాయకత్వాన్ని లేదా జపనీస్, ఇండియన్ సేనల జాయింట్లు కమాండులో సహభాగ్యతను జపాన్ 'సమురాయిలు' అప్పగించి ఉంటే వారి దేశానికి ఆటంబాంబుల విలయం బహుశా తప్పేది. కమాండు కూడా అక్కర్లేదు; కనీసం వ్యూహ రచనలో, యుద్ధ సమయంలో అతడి హితవును

ఆలకించినా ఘోర పరాజయం నుంచి తప్పించుకునే వారు.

మనం మాట్లాడుతున్నది రెండో ప్రపంచయుద్ధం మొత్తంలో అతి ముఖ్య సంగ్రామంగా రవ్వన్ బాటిల్ తరువాత ఎన్నదగ్గ ఇంఫాల్ సమరం గురించి. అటూ ఇటూ లక్షల సంఖ్యలో సైనికులు తలపడ్డ ఆ భీషణ యుద్ధంలో అన్నీ కలిసి వచ్చి, మొదట్లో పైచేయి అయి, శత్రువును దాదాపుగా లొంగిపోయే స్థితికి తెచ్చికూడా జపాన్ చిత్తుగా ఓడిపోయింది. దానికి కారణం శత్రువు పరాక్రమం కాదు. జపాన్ చేతకానితనం.

ఆ కాలాన జపాన్ కర్మకాండీ దాపురించిన పాలకులు అసమర్థులు! సేనానులు మూర్ఖులు! వారి నడుమ సమన్వయం సున్న. సమయస్ఫూర్తి ఎవరికీ

ఇంపీరియల్ జనరల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ 'ఆపరేషన్ U' కు ఉత్తర్వు ఇచ్చాక దానికి అవసరమయ్యే అదనపు సేనలను ఎక్కడెక్కడినుంచి సమీకరించాలని ఆలోచించటం మొదలెట్టారు. బర్మాలో ఉన్న ప్రధాన సైన్యానికి తోడుగా పసిఫిక్లోని సోలమన్ దీవుల నుంచి ఒక డివిజను; చైనాలో చుంగ్ కింగ్ నుంచి ఒక డివిజను; సింగపూర్ నుంచి ఒక డివిజను ఇంఫాల్కు రప్పించాలని ప్లాను అయితే వేశారు. నాన్ కింగ్ నుంచి బయలుదేరిన సైన్యం థాయిలాండ్ చేరటానికే చాలా రోజులు పట్టింది. అప్పుడైనా దానిని అర్థైంటుగా ఇంఫాల్ రంగానికి పంపించకుండా లోకల్ కమాండు వాళ్ళు దానిని రోడ్డు వేసే డ్యూటీలో పెట్టి అక్కడే నిలిపివేశారు. రైల్వే లైన్ మీద, రోడ్డు రవాణా మీద విమానాల నుంచి దాడులు ముమ్మరంగా జరుగుతున్న కాలంలో పసిఫిక్ నుంచి వెళ్లిన సైన్యం చచ్చి చెడీ బాంగ్కాక్ చేరుకోవటమే కష్టమయింది. అక్కడ ఏ రవాణా సదుపాయమూ దొరకక 20 వేల మంది సైనికులు బాంగ్కాక్ నుంచి రంగూన్ వరకూ 1200 కిలోమీటర్లు కాలినడకన వెళ్ళారు. అక్కడి నుంచి దారిలేని కొండలూ, కాలు

మొసలికి వల

లేదు. అహంకారం జాన్తి. ఆలోచన నాన్తి. సాధారణంగా ఎవరైనా నింపాదిగా ఆలోచించి, సరైన ప్రణాళిక వేసుకుని, సమర్థ వ్యూహం రూపొందించు కుని, కావలసిన బలగాలను సమీకరించుకున్నాక యుద్ధానికి ఉపక్రమిస్తారు. జపాన్ విషయంలో అన్నీ విపరీతమే.

దేశానికి ప్రధానమంత్రి టోజో. అతడు మిలిటరీ వాడే. కాని సొంతంగా ఒక డివిజన్ను అయినా కమాండ్ చేయగలడా అన్నది సందేహమే. కాలం కలిసి వచ్చి ప్రధాని అయ్యాక తనను తాను జనరల్గా ప్రమోట్ చేసుకున్న ఘనం. అక్షకూటమిలోని సాటి దేశాధినేతలు అయిన హిట్లర్, ముస్సోలినిలను కనీసం ఒక్కసారి అయినా కలిసి ఎరుగడు. పేరుకు ప్రధాని అయినా తన మిలిటరీనే కట్టడి చేయలేదు. తనకు మట్టి అంటుకుండా చూసుకోవాలనే యావ తప్ప దేశం బాగు అతడికి పట్టదు. ఇంట్లో స్నానాగదిలో ఉండి కిటికీలో నుంచి ఇంఫాల్ ఆపరేషన్కు కంగారు పడుతూ అంగీకారం తెలిపిన కార్యదక్షుడతడు!

ఇక సేనలను నడిపించవలసిన సేనాపతుల నడుమ శ్రుతి ఎప్పుడూ కలవదు. ఒకరి మాట ఒకరు వినరు. ఎవరి మాట చెల్లుబాటు అవుతుందో, నిర్ణయాధికారం ఎవరిదో ఎవరికీ తెలియదు. సామాన్యంగా ఎక్కడైనా సేనలను సిద్ధం చేసుకున్నాక యుద్ధం తలపెడతారు. 1944 జనవరి 7న

పెట్టలేని అడవులూ, పోటెత్తే నదులూ దాటి రంగం చేరేసరికి సత్తువ నశించి ఈడిగల వడ్డారు. జనవరిలో మొదలెట్టి నెలరోజుల్లో మొత్తం ఆపరేషను పూర్తి చేసేద్దామని సేనాపతి ముతాగుచి చిటికెలు బాగానే వేశాడు. కానీ మార్చి నెల మధ్యలో గాని మొదలే పెట్టలేక పోయాడు. ఆ అలస్యానికి

ముఖ్య కారణం రంగానికి సేనల తరలింపు విషయంలో మిలిటరీ పెద్దల మధ్య స్పష్టత, సమన్వయం లేకపోవటం.

ఒక రాజ్యం మీద దండయాత్ర చేయబోయే ముందు అక్కడి భౌగోళిక పరిస్థితులు ఏమిటి, శత్రువు బలాలు, బలహీనతలు ఏమిటి, అతడి ఆయుధపట్టు ఏమిటి, వాటిని ఎలా దెబ్బతీయాలి, రాగల సమస్యలు ఎలా ఎదుర్కోవాలి, దొరికే అవకాశాలు ఎలా వాడుకోవాలి? అన్నది ముందుగా అధ్యయనం చేయాలి. వాటికి తగ్గట్టు పటిష్టమైన రణతంత్రం రూపొందించాలి. నమ్మకశక్త్యం కాని నిజం ఏమిటంటే ఇంత పెద్ద దండయాత్రకు పూనుకునే ముందు దానికి అనుసరించ వలసిన వ్యూహం గురించి అత్యున్నత స్థాయిలో సంప్రదింపులు, మేధోమథనం జరగలేదు. వార్ మినిస్టర్ కూడా అయిన ప్రధాని మొదలుకుని బర్మా ఏరియా ఆర్మీ కమాండర్ ఇన్ చీఫ్ వరకూ ఎవరికివారు బాధ్యతను కిందివారి మీదికి నెట్టి, తమకు నింద రాకుండా చేతులు దులిపేసుకున్నారు. ఆపరేషన్ U కి బాధ్యత వహించిన 15వ ఆర్మీకి సేనాధిపతి అయిన జనరల్ ముతాగుచి రణరంగానికి దూరంగా హెడ్ క్వార్టర్స్ పెట్టుకుని తన లోకంలో తాను ప్రజలు, ప్రగల్భాలతో, ఆలోచన లేని ఆవేశంతో పొద్దుపుచ్చాడు.

4000 నుంచి 7000 అడుగుల ఎత్తయిన కొండల బారులకు, వాటి చుట్టూ నడిచే దారి కనపడని కీకారణ్యాలకు అవతల, మరీ ఇరుకైన చోటే 400 మీటర్ల వెడల్పున ప్రవహించే చింద్విన్ నదికి ఆవలి వైపు చుట్టూ దుర్భేద్యమైన కొండల సహజ రక్షణలో ఉండే ఇంఫాల్ మీద దాడికి దిగటమే మహాసాహసం. 1,20,000 మంది సైనికులను దానికి నియోగించ దలచినప్పుడు మునుముందు

ముఖ్యంగా చూసుకోవలసింది అంతమందికీ ఆహార సరఫరా విషయం. వందల మైళ్ళ దూరంలోని సపై సెంటర్ల నుంచి అన్ని అడ్డంకులు దాటుకుని అందరికీ ఆహారం చేరవేయటం అసాధ్యం. సైనికులే సరుకుల మూటలు మోసుకుని పోవటమూ కుదరదు. తీరా వెళ్ళిన చోట తిండి దొరకకపోతే ఆకలిచావులు తప్పవు. చివరికి జరిగింది అదే.

“నా మూడు డివిజన్లు నెల రోజుల్లో ఇంఫాల్ ను పట్టుకుంటాయి. త్వరగా కదలటానికి వీలుగా మూడు వారాల రేషన్లను మాత్రమే సైనికులు తీసుకు పోతారు. వాళ్లకు కావలసినవన్నీ తరవాత బ్రిటిష్ సప్లయూ డంపులనుంచి ఎలాగూ సమకూరుతాయి. అబ్బాయిలూ! ఏప్రిల్ 29న మా చక్రవర్తి జన్మదినోత్సవ వేడుకల్లో మళ్ళీ ఇంఫాల్ లో కలుద్దాం” అని జనరల్ ముతాగుచి సెంట్రల్ బర్మాలోని మేమ్యోలో పత్రికల వార్ కరెస్పాండెంట్ల ముందు ఉత్తరకుమారుడి లెవెల్లో ప్రకటించాడు. కాని ఆ బ్రిటిష్ డంపులను పట్టుకోవటమే అతడి వల్ల కాలేదు.

“చర్చిల్ సప్టెంబర్ కోసం ఎక్సెక్యూట్వ్ టెక్నోవలసిన పనిలేదు. ఇంఫాల్ లోని మొత్తం మిత్రరాజ్యాల సైన్యాలకు ఒక సంవత్సరానికి సరిపడా ఆహార పదార్థాలను అక్కడికి దగ్గరలోనే ఉన్న దిమాపూర్ లోని గిడ్డంగుల్లో నిల్వ చేసిపెట్టారు. వాటిని వశపరచు కుంటే జపాన్ సైన్యానికి ఆహార సమస్యే ఉండదు. వశ పరచుకోవటం పెద్ద కష్టం కూడా కాదు. ఎందుకంటే దిమాపూర్ రక్షణ సంగతి కొమ్ములు తిరిగిన బ్రిటిష్ కమాండర్లు బొత్తిగా పట్టించుకోలేదు.

ఇదే విచిత్రం అనుకుంటున్నారా? దీనికి మించిన విడ్డూరం ఇంకొకటి ఉంది. దిమాపూర్ లో ఆహార పదార్థాల నిల్వలు ఉన్నాయని గాని, అక్కడ రక్షణ వ్యవస్థ అధ్వానంగా ఉన్నదనిగాని తెల్లవారికంటే ఎక్కువగా కొమ్ములు తిరిగిన జపాన్ సేనానులకు ఇంఫాల్ ను జయప్రదంగా ముట్టడించాక కూడా తెలియదు!

బర్మా (ఇప్పుడు మయాన్మార్) సరిహద్దున సముద్రమట్టానికి 3000 అడుగుల ఎత్తున ఉండే పీఠభూమి ఇంఫాల్. తూర్పున ఆరకన్ పర్వత శ్రేణి, వశ్చిమాన చిన్ పర్వతశ్రేణి 2000 నుంచి నాలుగువేల అడుగుల ఎత్తున ఆవరించి ఉన్నందున దానిని లోయ కూడా అనవచ్చు. ప్రపంచంలోకెల్లా దట్టమైనవని చెప్పదగిన కారడవులు, 35 మైళ్ళ మేర పర్వతశ్రేణులను ఆవరించి ఉండటం వల్ల వాటిగుండా బర్మా వైపు నుంచి చొరబడటం ఎవరితరమూ కాదని ది గ్రేట్ బ్రిటన్ 14వ ఆర్మీ ఫీల్డ్ మార్షల్ జనరల్ విలియం స్లిమ్ నమ్మకం. జపాన్ 31వ డివిజన్ బర్మా అంచున చింద్విన్ నది దాటవచ్చని అతడికి ముందే వేగు అందింది. దుస్తరమైన కొండలను, అడవులను దాటి రావటం ఎన్నివారాలు కష్టపడ్డా శత్రువుకు సాధ్యం కాదు;

ఎం.వి.ఆర్. శాస్త్రి

మహా అయితే చాలా రోజులకు ఒక రెజిమెంటుకు మించి రాలేదు, వస్తే గిన్నె అప్పుడు చూసుకోవచ్చు; ఈ లోగా దిమాపూర్ భద్రత గురించి బెంగ అక్కర్లేదు; అవసరమైతే అక్కడికి ఇంఫాల్ నుంచి మెటల్ రోడ్ మీద మన సేనలను పంపొచ్చు - అని అతడు నిశ్చింతగా ఉన్నాడు. ఆ కాలపు జపాన్ మిలిటరీ బానులు చవటలైనా సైనికులు మెరికలు. జంగిల్ యుద్ధాల్లో వారిని ప్రపంచంలో ఎవరూ కొట్టలేరు. కొండలు వారికి పేలపిండి. బ్రిటిష్ కమాండర్లు కలనైనా ఊహించని విధంగా మూడు డివిజన్ల జపాన్ సైనికులు, ఐఎన్ఎ బహదూర్ గ్రూపుల గెరిల్లాలు ఎల్లలు దాటి ఏప్రిల్ 4 కల్లా కొహిమాను ఆక్రమించారు. దిమాపూర్ కు వెళ్ళే రోడ్డు వారి గుప్పిట్లో చిక్కింది.

మాయలఫకీరు ప్రాణం చిలకలో ఉన్నట్టు మణిపూర్లో బ్రిటిష్ సేన ప్రాణం దిమాపూర్ లో సగం, పలేలోలో సగం! కొహిమా, ఇంఫాల్ లోని సైన్యాలకు కావలసిన సరఫరాలన్నీ దగ్గరలోని దిమాపూర్ కు రైలు మార్గాన చేరతాయి. ఆ పట్టణమంతటా ఉన్న గిడ్డంగుల్లో నిల్వ అవుతాయి. ముతాగుచి తన సైన్యంలో 31వ డివిజనును కొహిమా చేరుకున్న వెంటనే దిమాపూర్ కు పంపించి ఉంటే సైనిక రక్షణలేని ఆ పట్టణాన్ని సునాయాసంగా స్వాధీనపరచుకునే వాడు. అక్కడి గిడ్డంగులు, సరకుల షెడ్లు అతడి చేతికి చిక్కి ఉంటే జపాన్ ముట్టడి కొనసాగినన్ని నెలలూ బ్రిటిష్ సైన్యానికి అక్కడినుంచి విమానాల ద్వారా ఆహారం అందకుండా ఉండేది. జపాన్, భారతీయ సేనలకు ఆహార సమస్య సుష్టుగా తీరేది. ఆకలికి తాళలేక బ్రిటిష్ సైన్యం సరిండర్ అయ్యేది.

మరి ఇంతటి లక్ష్మి చాన్స్ ఎందుకు జారవిడుచుకున్నావయ్యా అంటే ముతాగుచి చెప్పింది ఇది. దిమాపూర్ మీదికి వెంటనే వెళ్ళమని అతడు ఏప్రిల్ 6న 31వ డివిజన్ కు ఆర్డర్ ఇచ్చాడట. కాని అతడి పైన ఉండే బర్మా ఏరియా ఆర్మీ కమాండర్ జనరల్ కవాటే ఆ ఉత్తర్వును రద్దు చేశాడట. అదీ ఏ కారణంతో? వట్టుకోవలసినవి అంటూ ఇంపీరియల్ జనరల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆర్డరులో ‘పేర్కొన్నవాటిలో ఇంఫాల్, కొహిమాలే తప్ప దిమాపూర్ పేరు లేదట! పైనుంచి స్పష్టమైన ఆదేశం లేకుండా దానిమీదికి దండెత్త కూడదట. భలే! ఇక టోక్యో హెడ్ క్వార్టర్స్ ఆసతిలో దిమాపూర్ పేరు

ఎందుకు లేదంటే- దాని వ్యూహాత్మక ప్రాధాన్యం టోక్యోకే తెలియదు కనుక! జపాన్ మిలిటరీ వ్యూహకర్తల తెలివి, వారి అధ్యయనం, హెూంవర్క్ అంత లక్షణంగా ఏడ్చాయి కాబట్టి!

ఇక ఇంఫాల్ రక్షణ ప్రాణంలో రెండో సగం సంగతి. యుద్ధంలో జపాన్ దారుణంగా ఓడటానికి ఒక ప్రధాన కారణం దాని చేతుల్లో యుద్ధవిమానాలు కనీసమాత్రమైనా లేకపోవటం. బ్రిటిష్, అమెరికన్ యుద్ధవిమానాలు ఆకాశం మీద ఆదిపత్యంతో జపాన్ సేనలను వెంటపడి వేటాడి, మిత్ర రాజ్యాల సేనలకు అమోఘమైన గరుడాస్త్రంలా ఉపయోగపడింది. జపాన్ ముట్టడి సమయంలో 22 వేల టన్నుల సప్లయలను చిక్కుపడిన సేనలకు చేరవేయటం, ఏకంగా ఒక డివిజన్ పరిమాణంలో 20 వేల మంది సైనికుల అదనపు బలగాలను చేరవేయటం ఇంఫాల్ దగ్గరలోని వలేల్ విమానాశ్రయం బ్రిటన్ అధీనంలో ఉండటం వల్లే సాధ్యపడింది. దిమాపూర్ వలెనే వలేల్ భద్రత విషయంలోనూ బ్రిటిష్ సేనాపతి నిర్లక్ష్యం చూపాడు. ఇంఫాల్ రక్షణ వ్యవస్థ అనుపానలను ముందుగా అధ్యయనం చేసి ఉంటే జనరల్ ముతాగుచి ఇంఫాల్ ను చుట్టుముట్టిన వెనువెంటనే వలేల్ విమానాశ్రయం మీద అటాక్ చేయించవలసింది. ఏప్రిల్ నెల చివరిలో గాని అతడికి ఆ ఆలోచన రాలేదు. వచ్చాక మాత్రం ఏమైంది?

నేతాజీ పట్టుదల మీద రంగానికి అనుమతించి, ముందు జాగ్రత్తగా జపాన్ వాళ్ళు పెద్ద ఆయుధాలు లాగేసుకుని పంపించిన గాంధీ బ్రిగేడ్ గుర్తున్నది కదా? ఏప్రిల్ 28న అది ఖాంజోల్ చేరుకుంది. మరునాడు ఐఎన్ఎకి పాతమిత్రుడైన మేజర్ ఫుజివార ఐఎన్ఎ డివిజనల్ కమాండర్ మొహమ్మద్ కియానీ దగ్గరికి వచ్చాడు. తరవాత జరిగింది షానవాజ్ ఖాన్

ఆరకన్ సెక్టారులో మీరు బ్రిటిష్ సైన్యాన్ని అడ్డగించి మాకు తోవ ఇవ్వండి. మొత్తం 30 వేల ఐఎన్ఎ సైనికులు ఒకేసారి చిట్టగాంగ్ గుండా బెంగాల్ లోకి అస్సాంలోకి వ్యాపించి స్వాతంత్ర్య సమరం సాగిస్తారు - అన్న నేతాజీ ఉపాయాన్ని జపాన్ వాళ్లు స్వీకరించి ఉంటే బ్రిటిష్ సర్కారు ఉక్కిరి బిక్కిరి అయి తెల్లతోలు వాళ్ల ప్రాణరక్షణకు వెంపర్లాడేది. ఇంఫాల్ మీద జపాన్ పట్టు బిగిసేది.

మాటల్లో-

“వలేల్ ఎయిర్ ఫీల్డ్ మీద జపాన్ సేనలు దాడిచేసి దాన్ని ఖాయంగా పట్టుకోబోతున్నాయి. ఇందులో ఐఎన్ఎ వాళ్ళు పాత్ర కూడా ఉంటే బావుంటుందని నేను మా వాళ్లకు చెప్పి ఒప్పించాను. మీరు, మేము కలిసి ఏకకాలంలో దాడి చేద్దాం” అని మేజర్ ఫుజివార చెప్పాడు. కియానీ సంతోషంగా అంగీకరించాడు. దాడికి తేదీ, సమయం కూడా ఖరారు చేశారు. ఆ ఆపరేషన్ బాధ్యత గాంధీ బ్రిగేడ్ కు కియానీ అప్పగించాడు. బ్రిగేడ్ హెడ్ క్వార్టర్స్ ఉన్న ఖాంజోల్ నుంచి వలేల్ విమానాశ్రయం 40 మైళ్ళు, 300 మందిని జాయింటు అటాక్ కోసం కేటాయించారు.

లైట్ ఆటోమేటిక్లు, రైఫిళ్లు, ఒకరోజు రేషన్లు తీసుకుని మేజర్ ప్రీతమ్ సింగ్ నాయకత్వంలో వారు ఏప్రిల్ 30న కాలినడకన బయలుదేరారు. ఎత్తైన కొండల గుండా శత్రువుల నిఘాను తప్పించుకుంటూ 40 మైళ్ళు నడిచి వలేల్ దగ్గరకు చేరుకున్నారు. దాడి చేయాలనుకున్నది అర్ధరాత్రి. చీకటి పడేదాకా కొండల నందుల్లో పొదలమాటున దాక్కుని రాత్రి ఏరోడ్రోమ్ కి బయలుదేరారు. శత్రువులు చొరబడకుండా ఎయిర్ ఫీల్డ్ చుట్టూ ఉన్న గుట్టల

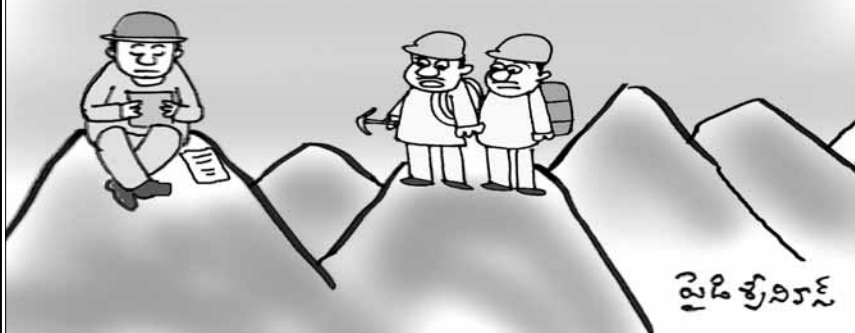
మీద మిలిటరీ పికెట్లున్నాయి. ముందు వాటిని అటాక్ చేయాలి. ప్రీతమ్ సింగ్ తన మనుషులను రెండు గ్రూపులుగా విడగొట్టాడు. ఒక పార్టీ ఒక పికెట్ ను చుట్టుముట్టి లొంగదీసుకోవాలి. రెండో పార్టీ ఏరోడ్రోమ్ లోకి చొరబడి దాడిచేయాలి.

బ్రిటిష్ పికెట్ లో హెవీ మెషిన్ గన్లున్నాయి. బందోబస్తు దిట్టంగా ఉంది. కెప్టెన్ సాధూ సింగ్ జట్టు దగ్గర రైఫిళ్లు మాత్రమే ఉన్నాయి. అయినా జంకక అలికిడి కాకుండా వెళ్లి చీకట్లో బెట్ పోస్టుమీద మెరపు దాడి చేశాడు. లోపలివారు బిత్తరపోయి చేతులెత్తి “సాధీ, హమ్ కో మత్ మారో” అని అరిచారు. భారతీయ సైనికుల మీద తప్పునిసరి అయితే తప్ప కాల్పులు జరపరాదని ఐఎన్ఎ నియమం. లోపల ఉన్నది మనవారే! లొంగిపోతామంటున్నారు - అనుకుని సాధూసింగ్ కాల్పులు ఆపించాడు. ఇద్దరిని తీసుకుని పికెట్ లోపలికి వెళ్ళాడు. అక్కడ గూర్ఖా సోల్దర్లు, ఇద్దరు బ్రిటిష్ ఆఫీసర్లు ఉన్నారు. మీకేమి కావాలి అని గూర్ఖాలు అడిగారు. “అదిగో ఆ మూల నక్కిన ఇద్దరు ఇంగ్లీషువాళ్ళు ప్రాణాలు కావాలి” అంటూనే లెఫ్టినెంట్ లాల్ సింగ్ ఇద్దరు బ్రిటిష్ ఆఫీసర్లను బరిసెతో పొడిచి చంపాడు. అంతలో గూర్ఖాలు వారిమీద కాల్పులు జరిపి ఇద్దరిని చంపారు. కెప్టెన్ సాధూ సింగ్ తీవ్ర గాయాలతో తప్పించుకున్నాడు. ప్రీతమ్ సింగ్ మనుషులు పికెట్ మీద కాల్పులు జరిపారు. పోరాటం చాలా సేపు సాగింది.

ఈ లోగా రెండో గ్రూపు సైనికులు వాచ్ పోస్టుల మధ్య ఖాళీ గుండా ఎయిర్ ఫీల్డ్ లోపలికి చొరబడ్డారు. అక్కడ రక్షణ దళాలు ఏవీ లేవు. విమానాశ్రయం ఐఎన్ఎకి తేలికగానే స్వాధీన మయింది. కాని ఆశ్చర్యం! ముందుగా అనుకున్న ప్రకారం అప్పటికే జపాన్ సేనలు పెద్ద సంఖ్యలో అక్కడికి చేరుకొని ఉండాలి. ఆ ప్రకారం అవి దయచేసి ఉంటే వలేల్ విమానాశ్రయం జపాన్ చేతికి చిక్కేది. దాన్ని దక్కించుకోగలిగితే ఇంఫాల్ లో చిక్కుకుపోయిన బ్రిటిష్ దళాలకు వైమానిక సహాయం అందకుండా పోయి, విజయం జపాన్ ను వరించేది. ఏం లాభం? వస్తామన్న జపాన్ బలగాలు జాడ లేవు. ఉన్న కొద్దిపాటి బలగంతో విమానాశ్రయాన్ని ఎక్కువసేపు తమ చేతుల్లో నిలుపుకోలేమని మనవారికి

ప్రాత్యాహిక బహుమతి పొందిన కార్టూన్

మనలాగా పర్యటనాహుడిలా కనిపించట్లేదు..
ఆకర్షక శైలి సన్నత లండక ఇక్కడికొచ్చి
కూచున్నాడేమో..!?

అర్థమయింది. ఆ కాస్త సమయంలోనే వారు గ్రౌండ్ మీద ఉన్న 12 బ్రిటిష్ విమానాలను ధ్వంసం చేయగలిగారు. వారు ఆశగా ఎదురు చూసిన జపాన్ సోదరులయితే రాలేదు గాని తెల్లవారగానే బ్రిటిష్ యుద్ధ విమానాలు గద్దెల్లా వచ్చాయి. పలేల్లోని శత్రువుల శతఘ్ని దళాలూ వచ్చిపడ్డాయి. బాంబింగులు, కాల్పులు తెరపిలేకుండా జరిగాయి. గాంధీ బ్రిగేడ్ 250 మంది సైనికులను నష్టపోయింది. ఇది మొత్తం క్యాంపెయిన్లో ఐఎన్ఎకు ఒకే చోట వాటిల్లిన అతి పెద్ద ప్రాణనష్టం. బ్రిగేడ్ కమాండర్ ఇనాయత్ కియానీ మరికొంత మందిని తీసుకుని తెల్లవారేసరికి పలేల్ చేరుకున్నా ప్రయోజనం లేకపోయింది. అప్పటికే జరగాల్సిన నష్టం జరిగింది. ఐఎన్ఎ ఆపరేషన్ విఫలమయింది.

[My Memories of INA And Its Netaji, Maj. Gen. Shahnawaj Khan, pp.114-116]

వస్తామన్న జపాన్ వాళ్ళు ఎందుకు చెయ్యిచ్చారు అన్నదానికి తరవాత కాలంలో ఘజివార చెప్పింది ఇది: జపాన్ దుబాసీల పొరపాటు వల్ల దాడిచేయాల్సింది అసలు తేదీకి తరవాతి రోజున అని పైవాళ్ళు పొరబడ్డారట. పాపం, మరు రోజున బలగాలు బయలుదేరాయట గాని మధ్యలో శత్రువుల దాడి మూలంగా వెనక్కి తిరగాల్సి వచ్చిందట. ఆ విధంగా దిమాపూర్ రైల్వే స్టేషను లాగే పలేల్ ఏరోడ్రోమ్ను పట్టుకోవటంలోనూ జపాన్ వీరులు జయప్రదంగా విఫలమయ్యారు. దాంతో ఎన్ని నెలల పాటయినా ముట్టడిని తట్టుకోగలిగా బ్రిటిష్ సైనికులకు కనీస సరఫరాలు నిరాఘాటంగా అందాయి. ముట్టడించిన వారికేమో తిండి లేక బలం క్షీణించి ఫోర పరాజయం అనివార్యమయింది.

ఆరకన్ సెక్టారులో మీరు బ్రిటిష్ సైన్యాన్ని అడ్డగించి మాకు తోవ ఇవ్వండి. మొత్తం 30 వేల ఐఎన్ఎ సైనికులు ఒకేసారి చిట్టగాంగ్ గుండా బెంగాల్లోకి అస్సాంలోకి వ్యాపించి స్వాతంత్ర్య సమరం సాగిస్తారు - అన్న నేతాజీ ఉపాయాన్ని జపాన్ వాళ్ళు స్వీకరించి ఉంటే బ్రిటిష్ సర్కారు ఉక్కిరి బిక్కిరి అయి తెల్లతోలు వాళ్ళ ప్రాణరక్షణకు వెంపర్లాడేది. ఇంఫాల్ మీద జపాన్ పట్టు బిగిసేది. చుట్టుముట్టి దిగ్బంధం చేయకుండా, ఇంఫాల్లో చిక్కుబడ్డ బ్రిటిష్ సేనలకు పారిపోయేందుకు ఒక దారి వదలండి; ఆజాద్ హింద్ ప్రభుత్వాన్ని అక్కడ కాలూననివ్వండి- అన్న నేతాజీ సలహా పాటించినా జపాన్కు శృంగభంగం కొంత మేరకు తప్పేది. పెద్దచేపను పట్టుకోబోతున్నాను చూస్తూ ఉండడని విరగబడ్డ జపాన్ వీరుడు ముతాగుచికి తాను వలవేసింది పెద్ద మొనలికి అని - అది వల తాళ్ళు తెంచుకుని బయటపడేదాకా తెలియదు.

ఇంఫాల్ను చుట్టిన జపాన్ వలయాన్ని ఛేదించి బ్రిటిష్ ఆర్మీ మొదటి కారవాన్ (చిక్కుబడిన సైనికులకు సంతోష సూచకంగా తలా ఒక బీర్ బాటిల్ని కూడా మోసుకుని) జూన్ 22న లోపలికి ప్రవేశించింది. ముట్టడి కథ ముగిసిందని మందబుద్ధులకు కూడా అర్థమయింది. సేనల బలంలో, ఆయుధాల విషయంలో, వైమానిక పాటవంలో శత్రువు ముందు తాము ఎందుకూ చాలమని అర్థమయ్యాకైనా జపానీసులు ప్రాప్తకాలజ్ఞతతో సేనలను సత్వరం వెనక్కి పిలిపించవలసింది. అలా చేస్తే తమకు నగుబాటు అని తలచి సేనానులు ఎవరికి వారు ఊరుకున్నారు. వాస్తవ పరిస్థితి పైవాళ్ళకు తెలవకుండా మాయమాటలతో మభ్యపెట్టారు. వారిమీద అనుమానం వచ్చి నమ్మకమైన మనుషులను రంగానికి పంపించి స్వయంగా వాకలు చేస్తే గాని ప్రధాని టోజోకు, నేతాజీకి పరిస్థితి చెయ్యిదాటి పోయిందని అర్థం కాలేదు. జూలై 8న గానీ సైన్యం ఉపసంహరణ ఉత్తర్వు వెలువడలేదు. ఆ లోగా పరిస్థితి విషమించింది, ఇంఫాల్ క్యాంపెయిన్ మొదలుపెట్టినప్పుడు జపాన్ పక్షాన ఉన్న 2,20,000 మంది సైనికుల్లో 90,000 మంది మరణించారు. జపాన్, ఐఎన్ఎ సైనికుల్లో ఎక్కువమంది చనిపోయింది చివరి పక్షం రోజుల్లోనే. యుద్ధంచేస్తూ కాదు. ఆకలి బాధతో, మలేరియా పీడతో, వర్షాల కష్టాలతో!!

మిగతా పచ్చేవారం

నిర్వహణ :
జింకా నారాయణస్వామి

సంఖ్యాయంత్రం

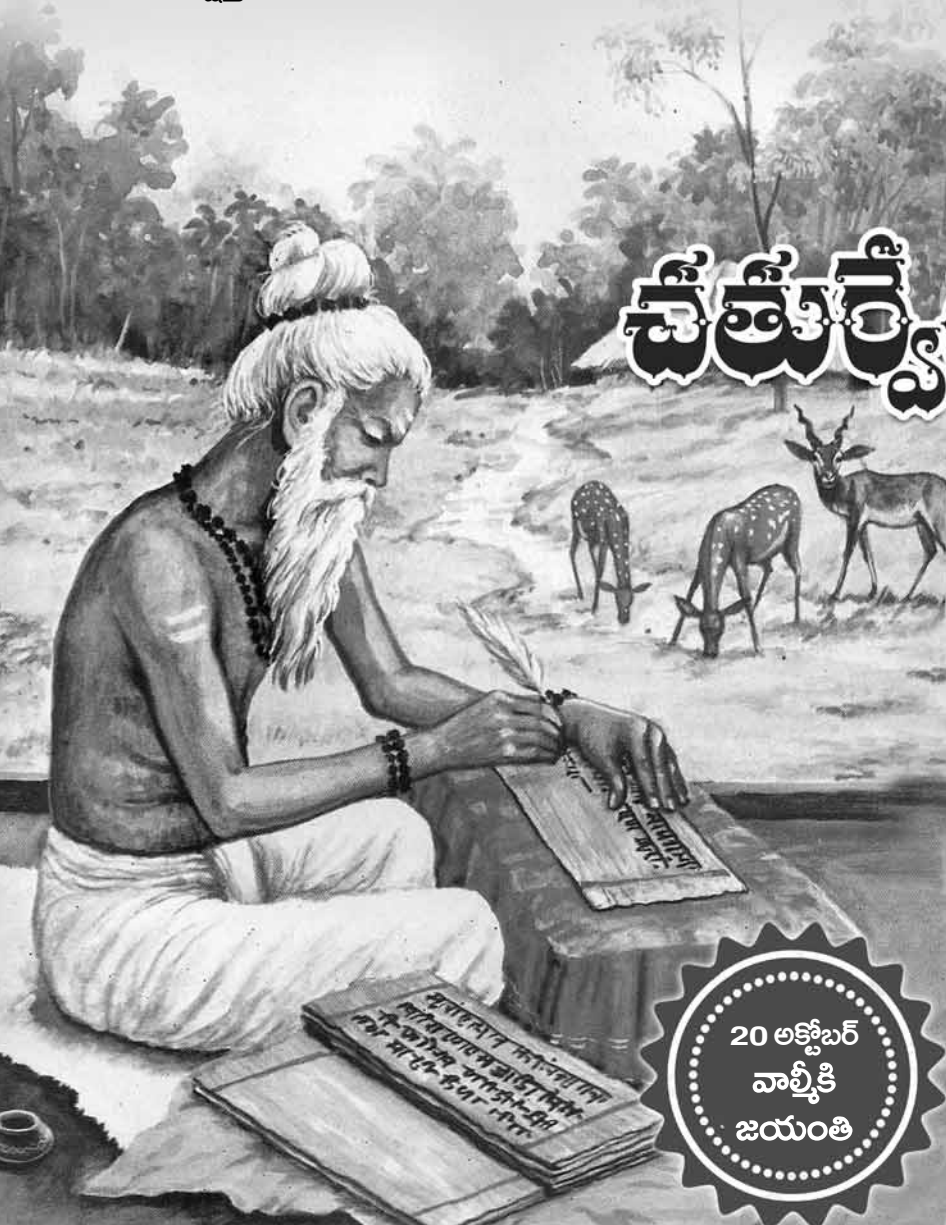
ఈ స్పెర్లీ చూశారు కదా! ఈ స్పెర్లీలో నిలుపు, ఏటవాలు, అడ్డం, నాలుగు వంతున గడులలోని అంకెలు కూడితే మొత్తం 34 వస్తుంది. కానీ ఇక్కడ కొన్ని గడులలోనే అంకెలు ఇచ్చారు. అంటే అవి క్కాలు. మొత్తం 34 రావాలంటే ఏవీ అంకెలు ఉండాలో మీ బుద్ధిని ఉపయోగించి పూరించండి! సమాధానం రాకపోతే వచ్చే వారం దాకా ఆగండి!

1	12	7	14
15	6	9	4
10	3	16	5
8	13	2	11

సంఖ్యాయంత్రం - 23 సమాధానాలు

1	15	6	12
14	4	9	7
11	5	16	2
8	10	3	13

శ్రీమద్రామాయణం చతర్వేదసారమని ప్రతీతి. నాలుగు వేదాలు దశరథ తనయులుగా ఆయన ఇంట ఆడుకున్నాయని ఆధ్యాత్మికవాదులు సంభావిస్తారు. యజ్ఞయాగాది క్రతుసంబంధిత మంత్రసహిత రుగ్వేద యజుర్వేదాలను రామలక్ష్మణులతో అభివల్లిస్తారు. అందుకే విశ్వామిత్రుడు తన యాగసంరక్షణకు ఆ అపూర్వ సోదరులను వెంటతీసుకు వెళ్లారట. ఆ వేదసారం వాల్మీకి మహర్షి మోము నుంచి అదికావ్యంగా ప్రభవించింది. తమసా నదీ తీరాన బోయవాడి బాణానికి నేలకూలిన మగ క్రౌంచపక్షిని చూసిన శోకంతో పలికిన పలుకులు చంధోబద్ధమైన శ్లోకమై రామకథకు నాంది అయింది. విధాత ఆదేశానుసారం రామాయణ కావ్య రచనకు ఉపక్రమించిన వాల్మీకి మునిగి బ్రహ్మ మానసపుత్రుడు నారదుడు రామాయణ గాథను సంక్షిప్తంగా వివరించారు.

చేతుర్వేదసారం 'వా'

‘బైక్టాకు పంశ ప్రభవో రామో నామ జనైశ్చతుః నియతాత్మా మహావీర్యా ద్యుతిమాన్ భృతిమాన్ వశీ’

అని శ్రీరాముడి సుగుణాలను నారదుడు వర్ణించగా విన్న వాల్మీకి ఆయనను సభక్తిగా అర్పించాడు. రామాయణాది పురాణ రచనకు ప్రతిభ మాత్రమే సరిపోదట. అచంచలమైన భక్తి, విశ్వాసాలు ఎంతో అవసరమట. త్రిమూర్తులు, సప్తరుషులు, నారదాది మహనీయుల అనుగ్రహపాత్రుడైన ఆయనలో భక్తి, విశ్వాసాలకు కొడువలేదు. వాటితోనే రామకథ పాత్రలను అజరామరం చేశారు.

ఈ పవిత్ర భూమిపై సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణుడే శ్రీరామచంద్రమూర్తిగా మానవ రూపంలో అవతరించాడని ఆస్తికుల విశ్వాసం. ఆర్షధర్మబద్ధమైన జీవన విధానానికి, సచ్చిలత, సత్యవర్తనలకు ఆయన మార్గదర్శి. ‘రామస్య అయనమ్’-రామాయణం. మానవ జీవితాలకు మార్గదర్శనం చేసే దివ్యసుధ. మనిషిని ‘మనీషి’ని చేసిన మానవీయ కావ్యం. దుష్టశిక్షణ, శిష్ట రక్షణ అనేది ఇతర అవతారాల మాదిరిగానే రామావతారం పరమార్థం అయినప్పటికీ, అంతకు మించిన మహోన్నతాశయం దాగి ఉంది. భగవంతుడు లీలలు ప్రదర్శించడం ఇతర

అవతారాలలో సర్వసాధారణం. కానీ మహోన్నత వ్యక్తిత్వం కలిగిన మనిషి భగవంతుడిగా మారవచ్చని చెప్పిన అవతారమిది. ‘మానవుడే మహనీయుడు.. మానవుడే మానవీయుడు’ అని చాటేందుకు వాల్మీకి మహర్షి దేవదేవుడిని సామాన్యుడిగా అవిష్కరించారు. ధర్మ సంస్థాపనకు వచ్చినట్లు కవి రాముని నోట పలికించలేదు. తాను భగవంతుడిననే సంగతి తనకే తెలియనట్లుంటాడు రామచంద్రుడు. ఆయన మాటలు, చేతలలో మనిషికి ఉండవలసిన లక్షణాలను సూచిస్తాయి. మనిషిగా భావోద్వేగాలను, కష్టనష్టాలను చవిచూశాడు. అందుకే రామాయణం జీవన పారాయణం. ‘మిత్రవాక్యం’ లాంటి దీనిని పూర్తిగా ఆకళించుకున్నవారు ధర్మాధర్మ విచక్షణకు ఇతరత్రా గ్రంథాలను అధ్యయనం చేయనవసరంలేదని విజ్ఞులు అంటారు.

‘నాస్యషిః కురుతే కావ్యం..’ అనే వేదవాక్కుకు ప్రత్యక్షర నిదర్శనం వాల్మీకి మౌని. చతుర్విధ పురుషార్థాలనే నాలుగు స్తంభాలపై శ్రీమద్రామాయణ కావ్యసౌధాన్ని నిర్మించి, ఆదర్శపురుషుడి అవిష్కరణతో విశ్వమానవునికి సన్మార్గం చూపిన క్రాంతిదర్శి. మనిషి మనుగడ ఎలా సాగాలి? ప్రకృతిని, పరిస్థితులను ఎలా సద్వినియోగం చేసుకోవాలి? జీవితపథంలో

20 అక్టోబర్
వాల్మీకి
జయంతి

రామాయణ కథలేని భారతీయ భాషలేదు. రామాలయం లేని పల్లె లేనట్లే. రామకథ లేని భాషలేదనడం అతిశయోక్తి కాదు. ఇది భారతదేశ సాహిత్య సంపదే కాదు. టిబెట్, టర్కీ, చైనా, సింహళం, జావా, కంబోడియా, థాయ్‌లాండ్, ఇండోనేషియా, మలేసియా, వియత్నాం లాంటి ఎన్నో దేశాలకు విస్తరించింది. ఈజిప్టు రాజవంశం పేర్లు, కథలతో రామాయణగాథలకు ఆ దేశానికి పరిచయం ఉన్నట్లు చెబుతారు.

ఎదురైన అవరోధాలను దృఢచిత్తంతో ఎలా అధిగమించాలి? భారతీయ సమాజంలో ఆదర్శ కుటుంబ సంబంధాలు ఎలా ఉంటాయి? ఎలా ఉండాలి? లాంటి అనేకానేక అంశాలను ఈ కావ్యం ద్వారా లోకానికి వివరించారు. ఈ మహాకావ్యంలోని పాత్రలన్నీ మానవ స్వరూప స్వభావాలకు ప్రతిబింబాలు. పితృభక్తి, ఏకపత్నివ్రతం, ప్రేమ, ధర్మనిష్ఠ, స్వచ్ఛత, సత్యం, సుపరిపాలన, శాంతమూర్తి, ధర్మరక్షకుడు, సత్యసంధుడు, సమర్థ పాలకుడిగా, ఎదురులేని వీరుడు, అనురాగ సోదరుడు, ప్రాణమిత్రుడు, ఉత్తమభర్త.. ఇలా అనేక సలక్షణాలకు శ్రీరాముడు ప్రతీక. అందుకే శాంతి సౌభాగ్యాలు

(రావణాదులు) పాత్రలను మహాకవి నిర్వహించిన తీరు అనితర సాధ్యమని, ఆ మూడు రకాల సోదరులు ఒక్కొక్క ప్రకృతికి ఒక్కొక్క ప్రతీక అని ఆధ్యాత్మికవేత్తలు విశ్లేషిస్తారు.

రామాయణ కథలేని భారతీయ భాషలేదు. రామాలయం లేని పల్లె లేనట్లే, రామకథ లేని భాషలేదనడం అతిశయోక్తి కాదు. ఇది భారతదేశ సాహిత్య సంపదే కాదు. టిబెట్, టర్కీ, చైనా, సింహళం, జావా, కంబోడియా, థాయ్‌లాండ్, ఇండోనేషియా, మలేషియా, వియత్నాం లాంటి ఎన్నో దేశాలకు విస్తరించింది. ఈజిప్టు రాజవంశం పేర్లు, కథలతో రామాయణగాథలకు ఆ దేశానికి పరిచయం ఉన్నట్లు చెబుతారు. తెలుగు సాహిత్యానికి సంబంధించినంత వరకు 'మహాభారతం' ఆది కావ్యమైనప్పటికీ కవిత్రయ భారతాంధ్రీకరణ తరువాత ప్రాచీన, అర్వాచీన కవులు వివిధ ప్రక్రియలలో రామాయణ రచన చేశారు, చేస్తున్నారు.

వాల్మీకి మహాకావ్యం మాతృకగా ఎన్నో భాషలలో, ఎన్నో ప్రక్రియలలో ఎన్నో రామాయణాలు ఆవిష్కృతమయ్యాయి.

దేశీ ఛందస్సులో గోన బుద్ధారెడ్డి (13 శతాబ్దం) రాసిన 'రంగనాథ రామాయణం' తెలుగులో వచ్చిన

మొదటి రామాయణంగా చెబుతారు. అంతకు ముందు కవిత్రయంలో ద్వితీయుడు తిక్కనామాత్యుడు 'నిర్వచనోత్తర రామాయణం' రాసినా అది ఉత్తర రామచరిత్రను తెలిపేది కావడంతో దానిని తెలుగులో మొదటి రామాయణంగా పరిగణింపలేకపోయారని చెబుతారు.

విశ్వనాథ వారు తమ కృతికి పేరు పెట్టినట్లు 'రామాయణం కల్పవృక్ష'మే. రామాయణం శాశ్వత ధర్మానికి కేంద్రం. త్యాగభావానికి, త్యాగశీలతకు నిలయం. నిత్య సంపదకు స్థావరం. జడత్వానికి, భవరోగానికి దివ్యోషధం. రసజ్ఞానానికి రమణీయ కావ్యం. సామాన్యులకు అందమైన కథ. నీతివేత్తలకు నీతిశాస్త్రం. యోగులకు యోగశాస్త్రం, మంత్ర సాధకులకు మంత్రరాజ మహిమాన్వితం, ముముక్షువులకు మోక్షవ్రదం. నర్వజన శ్రేయోదాయకం, సర్వమంగళప్రదం.

యూ: కర్ణాంజలి సంపుటైరహ రహస్యమ్యుక్తే

పిబత్వా దరాత్

వాల్మీకేర్పదనరావింద గళితం

రామాయణాఖ్యం మధు

జన్మవ్యాధి జరావిపత్తి మరణై రత్యంత

సోపద్రవం

సంపారం సవిహాయ గచ్ఛతి పుమాన్ విష్ణోః

పదం శాశ్వతమ్

'ఆదికవి వాల్మీకి పలికిన రామకథామృతాన్ని ఆస్వాదించినవారు జన్మదుఃఖం జరాదుఃఖం, వ్యాధి, అపదలు, మరణబాధ లేకుండా వైకుంఠ ప్రాప్తి పొందుతారు' అని భావం.

'శ్రీరామాయణ కావ్యకథ.. జీవన్ముక్తి మంత్ర సుధా'లా యుగయుగాలుగా మానవజీవితంతో మమేకమైన కావ్యప్రజ్ఞకు అనంత అభివాదాలు. ★

ల్మీకీ'యం

డా॥ ఆరవల్లి జగన్నాథస్వామి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

గల సమాజం 'రామరాజ్యం'గా మన్ననలు అందు కుంటోంది. సీతామాత సహనశీలాది విషయాలలో భారతనారీమణికి సంకేతం కాగా, లక్ష్మణభరత శత్రుఘ్నులు సోదర ప్రేమకు, హనుమ నిజాయితీ, నిబద్ధత గల సేవా తత్పరతకు ప్రతీకలు. సృష్టిలో ఏ రూపమైనా శ్రీరామునితో సరిపోలేదనేంత ఉన్నతంగా రాముడిని వర్ణించాడు. అందుకే 'రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః' (శ్రీరాముడు మూర్తిభవించిన ధర్మం) అన్నారు. 'రామాదివత్ వర్తితవ్యం' (శ్రీరామ సోదరుల వలె ప్రవర్తించాలి). 'సరావణాదివత్' (రావణాదుల మాదిరిగా కాదు) అని వాల్మీకి కృతి హితవు చెబుతోంది. మానవ (రామసోదరులు), వానర సోదరులు (వాలి, సుగ్రీవ), రాక్షస సోదరులు

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కార్టూన్

**పిల్లల్ని సరదానా లలాటయటకు లేసకెళ్లి
వాళ్ల హాట చూపించాస్తాం పిన్నీ...**

అన్నీ కూడా చేస్తోంది. వాళ్లమధ్య అన్ని రకాల కబుర్లు వస్తున్నాయి.

“వినీలా నిన్నాకటి అడుగుతాను. మీ అమ్మకి ఇలా స్కూలు పిల్లలకి సాయపడాలని ఎప్పుడనిపించింది?”

వినీల ఆలోచనలో పడింది.

“ఓ ఏదెనిమిదేళ్ల క్రితం అనుకుంటాను.

ఎందుకంటే అప్పటికి నాకు ఇంకా పెళ్లి కాలేదు. బీటెక్ అయిపోయింది. క్యాంపస్

ఇంటర్వ్యూలో టీసీఎస్‌లో ఉద్యోగం వచ్చింది. ఇంకా చేరడానికి టైముంది. అందుకని హాస్టల్ ఖాళీ చేసి ఇంటికి వచ్చేసాను. ఇంట్లోనే ఉన్నాను. అప్పుడే అనుకుంటా అమ్మకి ఇలా స్కూలు పిల్లలకోసం ఏదైనా చెయ్యాలనే ఆలోచన. దానికి కారణం మా పనిమనిషి లచ్చమ్మ.

ఆరోజు మా ఇంట్లో పనిచేసే లచ్చమ్మ తన కూతురు సరితని కూడా పనిలోకి తీసుకొచ్చింది. మేం పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. అలా ఓ రోజు కాదు, వరసగా రోజు తీసుకురావడం మొదలెట్టింది.

“మా పాపకి కొంచెం చదువు చెప్పు నీలమ్మా” అంటూ ఓ రోజున నా దగ్గరికి వచ్చి అడిగింది.

“స్కూలుకెళ్తోంది కదా” అని నేను అన్నాను. మా మాటలు అమ్మ వింది.

“అదేం సరితా, స్కూల్లోదా మీ అమ్మ వెనకాలే తిరుగుతున్నావ్? ఏం లచ్చమ్మా సరిత స్కూలు మానేసిందా ఏంటీ?” అని అమ్మ వెంటనే అడిగింది.

“అవునమ్మా స్కూలుకి పోనంటోంది. ఎందుకంటే చెప్పడం లేదు. కోపంతో బాగా కొట్టాక చెప్పింది.

సుధీర కూడా భయంగానే చూసింది. ఎలాంటి వార్త విన్నాల్సి వస్తుందో అని ఆ ఇద్దరికీ అనిపించింది. కానీ వచ్చినప్పట్లోంచి డాక్టర్ల మాటలు వింటూంటే ఏ క్షణంలోనైనా ఏదైనా జరగచ్చు. ఏదైనా వినడానికి సుధీర సిద్ధంగా ఉంది. కానీ వినీల లేదు.

“మీ పాప బావుంది. ఆమె ప్రోగ్రెస్ చూసి మాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది. ఐ యామ్ ప్లీజ్డ్ విత్ హర్.”

ఈ వార్త విన్నాక ఆ ఇద్దరికి కాస్త రిలీఫ్‌గా అనిపించింది.

“డాక్టర్, మరి అంతా ఆందోళనగా ఉందంటున్నారు.” అంది వినీల.

వెంటనే ఆ డాక్టర్ వినీల కాళ్ల దగ్గర మంచం అంచున కూచుంది.

“అది నిజమే. ఇప్పుడు కూడా పాప చాలా బావుందని చెప్పను. కొంచెం పరవాలేదు. ఇప్పుడు అన్ని మానిటర్లు ఆమె ప్రోగ్రెస్ బావుందని చెప్తున్నాయి. మేము వాటి మీదే కదా ఆధారపడతాం. అవి బాగా పనిచేస్తున్నాయంటే కాస్త ప్రోగ్రెస్ అవుతున్నట్టే కదా లెక్క. మందులకి రెస్పాండ్ అవుతోంది. ఇన్‌ఫెక్షన్ అదీ కంట్రోల్ అవుతోంది. ఆక్సిజన్ కూడా సరి చేసాం. ప్రస్తుతానికి ఏ విధమైన ప్రాబ్లెం కనపడడం లేదు.” డాక్టర్ మంచం మీద నుంచి లేచింది.

వినీల కళ్లు మెరిసాయి. కళ్లల్లోంచి నీళ్లు చెంపల పక్కనుంచి కారిపోతున్నాయి.

“నిజంగా పాప బాగా అయిపోతుందా? అదే మీరు చెప్తున్నారా!?”

“నేను జ్యోతిష్యం చెప్పలేను. ఏం జరుగుతుందో ఊహించి చెప్పలేను. జస్ట్ ఇప్పుడే పాపాయి ఒక పక్కకి తిరిగింది. ఇది మంచి విషయం. మాకు ఆనందాన్నిచ్చే విషయం. ప్రోగ్రెస్ అవుతోందని

చెప్తున్నాను. మా దగ్గరికొచ్చిన పిల్లలు మాకో ఛాలెంజ్. ఎలాగైనా మా శక్తిని, మా చదువుని, మా జ్ఞానాన్ని, లేటెస్ట్ పరికరాలని ఉపయోగించి బతికించాలని కోరుకుంటాం. డాక్టర్ల కన్నా ముందు మేము మనుషులం. మా ప్రయత్నాలు ఫెయిలైతే, మా ముందే వాళ్లు ఈ లోకాన్ని విడిచి వెళ్లిపోతూంటే మేం భాదపడతాం. మా కళ్లలో నీళ్లు వస్తాయి. అందుకని, ఇక్కడికి వచ్చిన పిల్లలు, వాళ్ల తల్లి దండ్రులు సంతోషంగా వాళ్ల ఇళ్లకి వెళ్లాలనే మేం కోరుకుంటాం. మీ విషయంలో కూడా అదే జరగాలి.” అని ఆమె వెళ్లిపోయింది.

ఆమె వెళ్తూ వాళ్లని ఓ అందమైన ఊహలోకంలో దింపేసి వెళ్లిపోయింది. అందులోంచి బయటికి వచ్చాక వినీల సుధీరని మెరుస్తున్న కళ్లతో చూసింది. యుద్ధానికి, యుద్ధానికి మధ్య శాంతి; అనేక గ్రీష్మాల మధ్య ఒక వర్షం.. ఈ ఆనందం అలా ఉంది.

“వదినా ఇలా రా” సుధీర దగ్గరికెళ్లింది. ఒక్కసారి కౌగిలించుకుంది.

సుధీరకి ఒక్కసారి తన స్నేహితురాలు అంశు గుర్తొచ్చింది. ఆమె కూడా ఇంతే. సుధీ అంటూ కౌగిలించేసుకుంటుంది. తలని పక్కకి వంచి, వినీలని చూసింది. ఆమె సాంతస్యంగా కళ్లు మూసుకుంది.

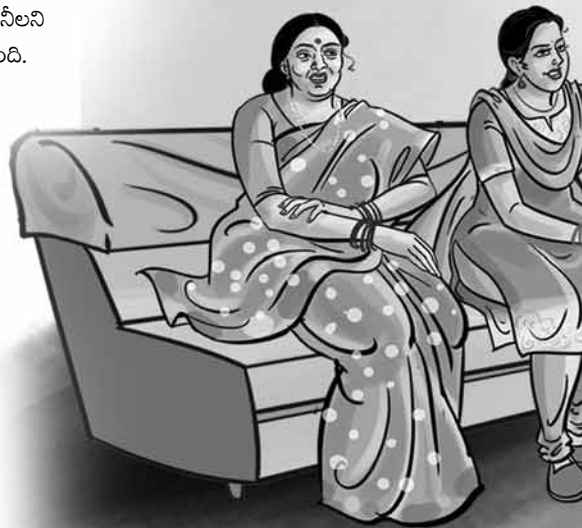
“నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది వదినా. ఈ అత్యుత్సాహంలో నిన్ను గట్టిగా కౌగిలించుకున్నాను, ఏమీ అనుకోకు.” అంటూ దూరం జరిగింది.

“పరవాలేదు వినీలా నాకు మా ఫ్రెండ్ గుర్తొచ్చింది. ఆమె కూడా ఇంతే. సంతోషం వచ్చినప్పుడల్లా ఇలాగే చేస్తుంది. నువ్వు నాకు ఓ ఫ్రెండువి. చుట్టరికం వదిలేద్దాం. దాని సంగతి తరవాత”

పాప పుట్టి, మూడు రోజులైంది. ఈ మూడు రోజుల్లో ఎన్ని మార్పులో. అయితే ఇవాళది మాత్రం ఓ ఆశా కిరణాన్ని ప్రసరించింది. ఈ మూడు రోజులు సుధీర వినీలకి బాగా దగ్గరైంది. టాక్సీ మాట్లాడుకుని వినోద ఇంటికి వెళ్లడం, స్నానం చేసి, టిఫిన్ తినేసి, ఓ ఫ్లాస్క్ నిండా కాఫీ తీసుకెళ్లడం, పాపని చూడడం, వినీలతో కబుర్లు చెప్పడం

గంటి భానుమతి

జాగృతి - ఎండివై రామమూర్తి స్మారక నవలల పోటీలో మొదటి బహుమతి పొందిన రచన

బాత్రూములు సరిగా లేవంట. నిన్నటి వరకూ చిన్నపిల్లనే కదా, ఇప్పుడు ఆరో క్లాసుకి వచ్చింది”

అమ్మ, నేను ఆశ్చర్యపోయాం.

“అదేంటి బాత్రూములు లేకపోవడం ఏంటి? దాని కోసం స్కూలు మానేయటం ఏంటి? ఏది దాన్నిలా పిలు నేను కనుకుంటాను”

చెట్టు కింద కూచుని గచ్చుకాయలు ఆడుతున్న సరితని లచ్చమ్మ పిలిచింది.

అమ్మ పిలుస్తుంది రా అని గట్టిగా పిలిచింది. సరిత మా ముందుకొచ్చి నుంచుంది.

“నీకు నిండా పన్నెండేళ్లు లేవు. ఇప్పటి నుంచి ఇంట్లో కూచుంటావా. స్కూలుకెళ్లకపోతే ఎలా? అమ్మ లాగా ఇళ్లల్లో పాచి పని చేసుకుంటావా, చెప్పు?”

“పాదుఖానాలు సరిగా లేవమ్మా”

మాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. బాత్రూములు లేకపోతే స్కూలు మానేస్తారా?

“అదేంటి స్కూలున్నాక బాత్రూములుండాలి కదా, మీ స్కూల్లో అస్సలు లేవా?”

“రెండున్నాయి. కానీ వాటికి తలుపులేవు. ముందు సగం సగం తలుపులైనా ఉండేవి. ఇప్పుడు అవి కూడా లేవు. ఓ పెద్ద ఇనప రేకుని రెండింటికి కలిపి అడ్డంగా పెట్టి వెళ్తాము. ఇప్పుడు ఆ రేకు కూడా లేదు”

“టీచర్లకి చెప్పారా మీరందరూ?”

“చెప్పాం కానీ ఏం కాలే.”

“నీలా నాతో రా. వద ఓసారి స్కూలు చూసాద్దాం.” అని అమ్మ వెంటనే లేచింది.

అమ్మా, నేను స్కూలుకెళ్లాం. అంతకుముందు పడ్డ

వర్షానికి స్కూలు ఆవరణ అంతా బురద బురదగా ఉంది. గడ్డి కూడా బాగానే పెరిగింది. నడవడం కోసం అన్నట్లుగా సరిగ్గా పాదం మాత్రమే పట్టేంత చిన్న చిన్న బండలు గేటు నుంచి స్కూలు మొదటి మెట్టు వరకూ పరిచి ఉన్నాయి.

జాగ్రత్తగా అడుగులు వేసి అమ్మ డ్రైయిల్ గా హెడ్ మాస్టర్ గదిలోకి వెళ్లి, “ఓసారి బాత్రూములు చూడాలని వచ్చాను”ని అంది. ఆమె కంగారు పడిపోయింది. “ఎందుకు?” అని భయంగా అడిగింది. అమ్మ ఊరుకోలేదు. మా పనిమనిషి కూతురు బాత్రూములేవని స్కూలు మానేసింది అందుకని అవి చూద్దామని.

ఆమె ఏదో సంజాయిషీ ఇస్తోంది. మేము అప్లికేషన్ పెట్టాం. “ఒకసారి కాదు, రెండుసార్లు ఇచ్చాం. ఏం జరగలేదు. గవర్నమెంటులో ఏ పని వెంటనే జరగదు” అని

ఆమె స్కూలు ఆవరణలోనే ఓ మూలకి తీసుకెళ్లింది. అక్కడ అంతా బాగా పెరిగిన గడ్డి. కాంపౌండు గోడ స్కూలు ముందర మాత్రమే ఉన్నట్టుంది. వెనకాల కూలిపోయిన గోడ. అక్కడే ఉన్నాయి ఈ పాదుఖానాలు. వాటి ముందు అంతా నిలిచిపోయి ఉన్న నీళ్ల గుంటలు. పాచి పట్టి ఉంది. మెల్లిగా నడవకపోతే జారిపోయే ఛాన్సులు ఎక్కువ. అక్కడ కూడా చిన్న చిన్న బండలున్నాయి. దూరంగా నుంచుని వాటిని చూసాం. పైన కప్పు లేదు, తలుపులేవు. ఓ వక్కగా ఓ నీలం ద్రమ్ముంది. అందులో నీళ్లు లేవు. ఎంత గవర్నమెంటు స్కూలైతే మాత్రం ఇంత నిర్లక్ష్యమా?

“ఏంటమ్మా ఈ స్కూలు హెడ్మిస్ట్రీన్ వి. ఆడదానివి. ఈ స్కూల్లో ఇంత మంది ఆడపిల్లలున్నారు, బాత్రూములు సరిగా లేకపోతే ఎలా? చిన్నపిల్లలు పరవాలేదు. పెద్ద పిల్లల సంగతి? వాళ్లు పీరియడ్స్ లో ఏం చేస్తారు. ఇంత ఓపెన్ గా ఉంటే ఎలా?”

“మా తప్పు ఏం లేదండి. మేం చెప్తూనే ఉన్నాం. అయితే చాలామంది పిల్లల ఇళ్లు ఇక్కడే చుట్టుపక్కలే ఉన్నాయి. మధ్యాహ్నం ఇంటికెళ్లినప్పుడు, ఒక్కొక్కసారి క్లాసు మధ్యలో అడిగి వెళ్తారు.”

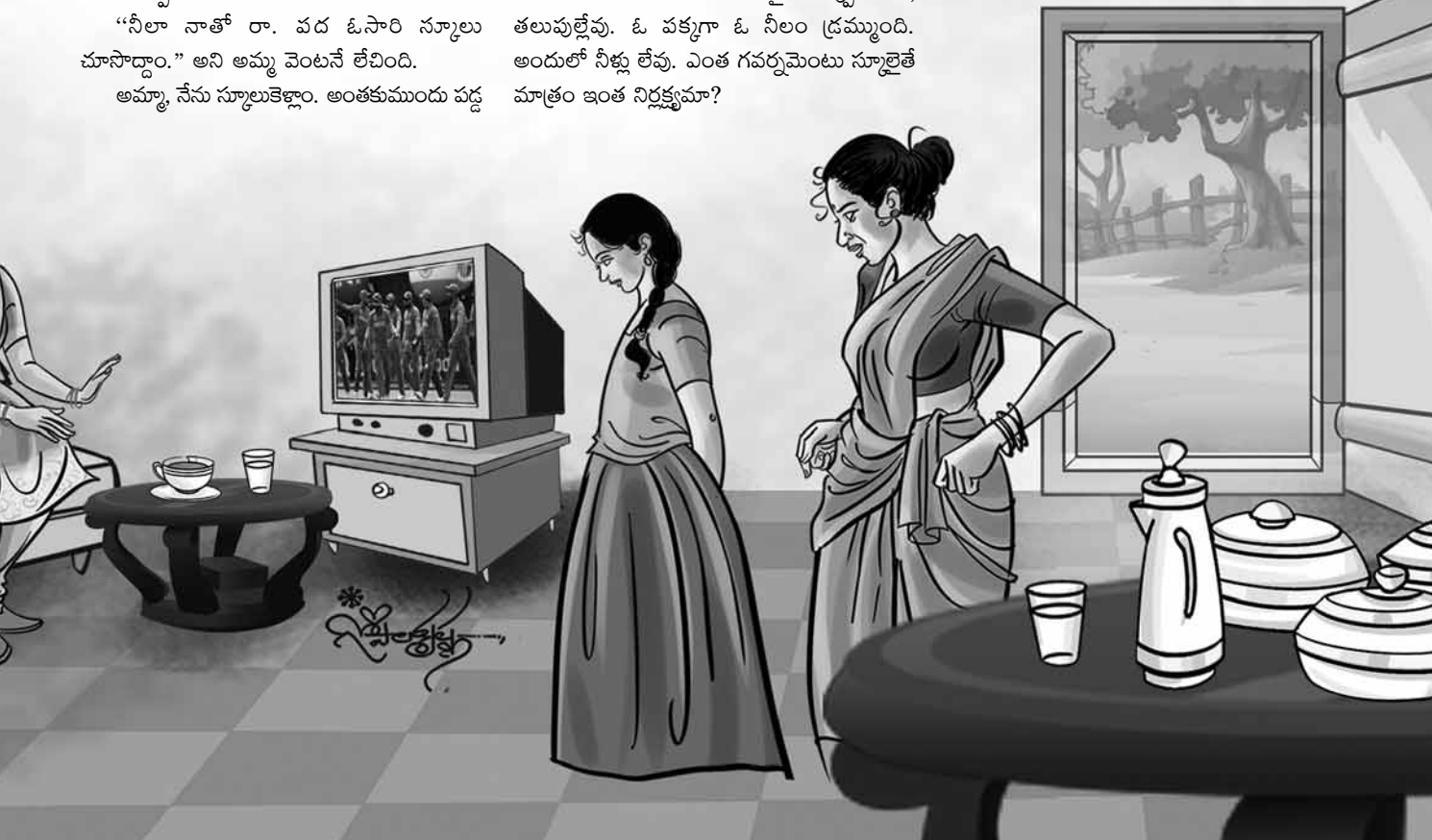
“మరి ఇళ్లు దగ్గరగా లేని వాళ్లు ఏం చేస్తారు?”

“ఎవరూ రాకుండా ఒకళ్లు కాపలా కాస్తారు.

ఆ తరవాత ఒకళ్ల తరవాత మరొకళ్లు వెళతారు.”

“ఇది వినడానికే ఏం బాగాలేదు, కానీ అది కాదు కదా ఈ సమస్యకి పరిష్కారం.” అని అమ్మ వెంటనే అనేసింది. ఆమె ఏదో చెప్పింది. అమ్మకి తృప్తి కలిగించలేదు. ఆ తరవాత అందరం మిషన్ బాత్రూమ్ కోసం పాటుపడ్డాం. నాలుగు సార్లు పైవాళ్లకి చెప్పింది, పని అవలేదు. అన్నయ్య అప్పుడే యూఎస్ నుంచి వచ్చాడు. నేనిస్తాను డబ్బు, మనమే కట్టిద్దాం అని అన్నాడు. అమెరికా వెళ్ళాక డబ్బు పంపాడు. అన్నయ్య ఫ్రెండ్స్ తమ వంతుగా కూడా ఇచ్చారుట. ఆ సంగతి అమ్మ తరవాత చెప్పింది.

నాన్నగారు దగ్గరుండి ఆ పనిని పూర్తి చేసారు.

గోడలున్నాయి కాబట్టి, పైన కప్పు వేసారు. రెడీమేడ్ సింటెక్స్ తలుపులు పెట్టించారు. సున్నం వేయించారు. డ్రమ్ములో నీళ్లు నింపడానికి నల్లనుంచి ఓ పైపు బిగించారు.

ఇది తెలిసి మరో రెండు స్కూళ్ల వాళ్లు నాన్న గారిని, అమ్మని కలిసి వాళ్లకి కూడా కట్టించమన్నారు. ఇది అన్నయ్యకి చెప్పాం. అన్నయ్య తన స్నేహితుల సాయంతో డబ్బు పంపాడు. బాత్రూములు కట్టించడం అయింది. అవి ముందు ఎలా ఉన్నాయో, బాగు చేసాక ఎలా ఉన్నాయో? ఫోటోలు తీసి అన్నయ్యకి పంపారు.

ఆ తరువాత మా బంధువుల్లో కొంతమంది అమ్మ అడక్కుండానే వాలంటరీగా సాయంచేస్తే బాత్రూములకి ముందు సిమెంటు గచ్చు వేయించారు. పిల్లలకి ఓసారి చెప్పలు కొని ఇచ్చారు. పుస్తకాలు, బ్యాగులు ఇలా ఇస్తూ వచ్చారు. అయితే లోపలి బట్టలు కావాలన్న సంగతి ఈ మధ్యనే తెలిసింది.

ఆ విషయం తెలిసాక మాకు చాలా బాధ వేసింది. పిల్లల ఇబ్బందులు పట్టవా, ప్రభుత్వానికి? సరైన సౌకర్యాలు లేక సగం మంది ఆడపిల్లలు స్కూలు మానెస్తున్నారంటే బాధ కలిగింది.

ఇంక అప్పటి నుంచి, ఈ స్కూళ్ల పిల్లలకి ఏ అవసరం ఉన్నా, ఏది కావాలన్నా అమ్మకి చెప్తూంటారు. అమ్మ కూడా మొదట్లో ఆ స్కూలు హెడ్ మిస్ట్రెస్ కి చెప్పేది. ఆమె చిరాకు పడ్డా, విసుక్కున్నా తరవాత ఆమె కూడా తన వంతు బాధ్యతగా పైఅధికారులకి చాలా సార్లు చెప్పింది. బట్టలు, చెప్పలు, స్కూలు బ్యాగులు ఇవన్నీ ఎవరివి వారే కొనుక్కోవాలి అని పైఅధికారులు అన్నారుట. కాని అందరూ వాటిని కొనుక్కోలేని వాళ్లే. అమ్మ అది పెద్ద సాయంగా అనుకోడానికి లేదు. అక్క కూడా వాళ్ల పిల్లల పుట్టిన రోజులని, పరీక్షలు పాసయ్యారని

జీవితం అంటే చదువు, లెక్కలు, జీతమే కాదు. ఉన్న వాటిని ఎలా సద్వినియోగపరచుకోవాలో అన్న సైన్స్ కూడా ఉండాలి. ఈ ఆర్ట్స్ అఫ్ లివింగ్ బాగా తెలిసిన వాళ్లు వీళ్లందరు. తమ ఆఫీసులో పర్సనాలిటీ డెవలప్ మెంటు గురించి, ఎథిక్స్ గురించి, మానవ సంబంధాల గురించి బయటి వాళ్లు వచ్చి ఉపన్యాసాలు ఇస్తూంటారు, విన్న రోజున బాగానే అనిపిస్తుంది.

దుప్పట్లు, కంచాలూ, గ్లాసులూ ఇచ్చింది. దుర్గ రెగ్యులర్ గా ఆ నాలుగు స్కూళ్లకి వెళ్లి అవి ఇస్తుంది. దీనికి మేమంతా కూడా సపోర్ట్ చేస్తున్నాం. అన్నింటికి ప్రభుత్వం మీద ఆధార పడడం అనవసరం. మనకి ఎంత వీలైతే అంత చేద్దాం అని మేమనుకున్నాం. ఈసారి లోపలి బట్టలు పంపిస్తున్నాం. యూనిఫామాలు అవీ ప్రభుత్వం వాళ్లు ఎలాగూ ఇస్తారు.

సుధీరకి సందేహం. అదే అడిగింది.

“సువ్వా, వినోదా ఇన్ని చేస్తున్నారు. మీ డబ్బు కూడా ఇందులో పెడున్నారనిపిస్తోంది. మరి మీ ఇంట్లో ఎవరూ ఏం అనరా? దీని గురించి మీ ఇంట్లో ఎప్పుడైనా గొడవలు తలెత్తాయా?”

సుధీరకి తమ ఇంట్లో జరిగినది గుర్తొచ్చింది. ఓసారి కాలేజీలో ఏదో చారిత్రీకి డౌనీట్ చెయ్యమంటే తన దగ్గర లేకపోతే ఫ్రెండ్ దగ్గర తీసుకుంది. ఆ మర్నాడు అమ్మని అడిగితే డబ్బు ఇచ్చింది కాని బాగా తిట్టింది. మరి వీళ్లు ఇంత చేస్తూంటే ఇంట్లో ఎవరూ ఏం అనరా! అందుకే అడిగింది.

“సువ్వన్నది నిజం. కానీ ఇక్కడే మన చదువు, వ్యక్తిత్వ వికాసం వనికొచ్చేది. ప్రతి మనిషికి ఇష్టాయిష్టాలుంటాయి. సాధ్యాసాధ్యాలుంటాయి. ఇది మాకు తెలుసు. అందుకే ఈ రెండింటి మధ్యా క్లాష్ రాకుండా చూసుకుంటాం. అయినా మా ఇళ్లలో ఎవరూ అడ్డు చెప్పలేదు. అయినా మేం కూడా మాకు అక్కర్లేనివి మాత్రమే ఇస్తున్నాం. పైగా ఇది మేం వాలంటరీగా చేస్తున్నాం. మేం చేస్తున్నది చూసి మా

కోలీగ్స్, బంధువులు ఇస్తున్నారు. మేం ఎవర్ని అడగడం లేదు. ఎప్పుడైతే అడగడం మొదలు పెట్టామో చులకన అయిపోతాం. మేము స్వచ్ఛందంగా చేస్తున్నాం.”

ఎస్టీవీలు చేసే పనులన్నీ వీళ్లు చేస్తున్నారు. ఒక్క కుటుంబంలో వాళ్లు చేస్తున్నారు. వాళ్ల డబ్బుతో చేస్తున్నారు. వినీల చెప్పిందంతా విన్నాక ఆ ఇంట్లో వాళ్లందరి మీద గౌరవం పెరిగింది. వీళ్ల ముందు తనేం కాదు, అసలు. ఢిల్లీలో పెరిగి చదువుకుందన్న అర్హత ఒక్కటి మాత్రమే తనకుంది. కాని వీళ్లందరికి చదువుతో పాటూ, సామాజిక సేవ కూడా ఉంది. దానికోసం మహిళా మండళ్లు పెద్దఎత్తున కార్యక్రమాలు, ఫోటోలు, ప్రదర్శనలు లాంటి ఆర్గాటాలు లేవు. ఎంత సింపుల్ మనుషులు!

తన గురించి గొప్పగా చెప్పడానికి సుధీరకి ఏం లేదు. ఢిల్లీ గురించి ఏవో చెప్పింది. కాని ఆమెకి ఆ విషయాలు సంతృప్తినివ్వలేదు. వీళ్లముందు తను చాలా చిన్నది. ఆమెకి తనలోని లోపాలు మెల్లిగా ఒక్కొక్కటి కనిపిస్తున్నాయి. తను ఓ మామూలు అమ్మాయి. తనలో ఏ ప్రత్యేకత లేదు. స్కూలు, కాలేజీ, ఆఫీసు, స్నేహితులు, సినిమాలు, పాటలు, డాన్సులు, పార్టీలు, హోటళ్లు.. ఇదే ఇన్నాళ్లు తను ఢిల్లీలో గడిపిన జీవితం.

జీవితం అంటే చదువు, లెక్కలు, జీతమే కాదు. ఉన్న వాటిని ఎలా సద్వినియోగపరచుకోవాలో అన్న సైన్స్ కూడా ఉండాలి. ఈ ఆర్ట్స్ అఫ్ లివింగ్ బాగా తెలిసిన వాళ్లు వీళ్లందరు. తమ ఆఫీసులో పర్సనాలిటీ డెవలప్ మెంటు గురించి, ఎథిక్స్ గురించి, మానవ సంబంధాల గురించి బయటి వాళ్లు వచ్చి ఉపన్యాసాలు ఇస్తూంటారు, విన్న రోజున బాగానే అనిపిస్తుంది. కానీ ఎప్పుడూ నిజ జీవితంలో అపై చెయ్యడానికి ప్రయత్నించ లేదు. ఇప్పుడు ఈ ఇంట్లో ఉన్న వాళ్లనందరిని చూస్తూంటే ఇదే కదా మానవ సంబంధాలు అంటే.

చాలా సేపు ఇద్దరూ మాట్లాడుకున్నారు. ఆ కాసేపు పాప గురించి మర్చిపోయారు.

రోజూ విక్రాంత్ వినీలకి ఫోన్ చేస్తున్నాడు. ఆమె ఫోన్ ని సుధీరకి ఇస్తోంది. ఆమెతో మాట్లాడుతూ అన్ని విషయాలు కనుక్కుంటున్నాడు. తనకి తెలికుండానే సుధీర ఎన్నో విషయాలు పూస గుచ్చినట్లుగా చెప్తోంది. ఈ విక్రాంత్ ని వదిలి వెళ్లాలని అనుకున్న సంగతి కూడా మర్చిపోయింది.

(ఇంకా ఉంది)

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కార్టూన్

కాందిశీకుల కోసం ఒక కలం

నేను ఇంగ్లండ్ వచ్చేనాటికి కొన్ని పదాలు వినిపిస్తూ ఉండేవి- రాజకీయ ఆశ్రయం కోసం వచ్చిన వాడు వంటివి. ఉగ్రవాద పీడిత దేశాల నుంచి పారిపోతున్న, పీడనకు గురవుతున్న అనేక మంది విషయంలో ఈ మాట ఇప్పుడు వర్తించదు. 1960 దశకం కంటే ఇవాటి ప్రపంచం మరింత హింసాత్మకంగా మారిపోయింది. అందుకే ఇప్పుడు సురక్షితంగా ఉన్న దేశాల మీద మరింత ఒత్తిడి పడుతోంది. ఆ దేశాలు అనివార్యంగా మరింతమందిని తీసుకోవలసివస్తున్నది.' 2021 నోబెల్ సాహిత్యం పురస్కారానికి ఎంపికైన అబ్దుల్ రజాక్ గుర్నా చెబుతున్న మాటలివి.

జీవనం వలసపోవడం ఆధునిక ప్రపంచానికి శాపమే. వలసవాదుల దురాగతాలు, ప్రపంచ యుద్ధాలు, వామపక్ష ప్రభుత్వాల హింస, ముస్లిం మతోన్మాదం, కరువు కాటకాలు ఏమైనా సుదూర ప్రాంతాలకు వలస వెళ్లడం ఆధునిక కాలంలో ఒక అవాంఛనీయ అప్రతిమ పరిణామం. అందుకే అబ్దుల్ రజాక్ నోబెల్ ప్రకటించిన వెంటనే చాలామంది అప్లానిస్టాన్ పరిణామాలను, తాలిబన్ చొరబాటుతో జరిగిన వలసలను గుర్తుకు తెచ్చుకున్నారు. భారతదేశంలో అయితే ఏ కొద్దిమంది అయినా కశ్మీర్ పండితుల వలస గురించి తలుచుకునే ఉంటారు. ఇలా వలసపోయిన ప్రతి కాందిశీకుని హృదయం వలవరించేది- తనదైన నేలను విడిచివెళ్లడం గురించే.

వలసలు అనే పరిణామంతో సంభవించే దుష్పరిణామాలను ఎక్కడా రాజీవడకుండా కరుణరసాత్మకంగా చిత్రించారు రజాక్. భిన్న సంస్కృతులకు సంబంధించిన కాందిశీకులకూ, భిన్న ఖండాలలో భౌగోళిక వైరుధ్యాలతో తప్పని ఒక సంఘర్షణని రజాక్ అక్షరబద్ధం చేశారని స్పీడిష్ అకాడమి వ్యాఖ్యానించింది. ప్రపంచంలో అనేక ఐరోపా దేశాలు ఎన్నో దేశాలను వలసలుగా మార్చాయి. అలాంటి వలసలలో ప్రజల జీవనమే ఇతివృత్తంగా రజాక్ రచనలు సాగించారు. వలసదేశంగా మారిన తరువాత ఒక సమాజం తనదైన సంస్కృతిని, భాషనూ, కళనూ కోల్పోతుంది. తనదైన ఉనికినే నష్టపోతుంది. 1994లో వెలువడి, రజాక్ కు అంతర్జాతీయ రచనా రంగంలో స్థిర స్థానం సాధించిన పెట్టిన 'ప్యారడైజ్' నవల ఇతివృత్తం ఇదే. నిజానికి ఇది రచయిత కథేనని విస్తంది. 20వ శతాబ్దం ఆరంభంలో

టాంజానియాలో పెరిగిన ఒక బాలుని కథ ఇందులో ఉంది.

రజాక్ సొంత దేశం జంజిబార్ లో 1964లో తిరుగుబాటు జరిగింది. సుల్తాన్ జంషిద్ బిన్ అబ్దుల్లాను తిరుగుబాటుదారులు పదవి నుంచి తొలగించారు. ఈ తిరుగుబాటు మొత్తం సుల్తాన్ నడుపుతున్న అరబ్ పాలక వ్యవస్థ మీద వామపక్ష ఆఫ్రికన్ ఉద్యమకారులు చేసినదే. నిజానికి బ్రిటిష్ వలస దేశం జంజిబార్ 1963లోనే స్వేచ్ఛను పొందింది. తరువాత అధికారాన్ని చెలాయిస్తున్న

మైనారిటీ అరబ్బులకూ, మెజారిటీ ఆఫ్రికన్లకూ మధ్య ఘర్షణ జరిగింది. ఆపై జంజిబార్ యునైటెడ్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ టాంజానియా అయింది. అరబ్బులు, ఇతర మైనారిటీలు దాదాపు 20,000 మంది ఊచకోతకు గురయ్యారు. ఆ సమయంలోనే అంటే 1968 ప్రాంతంలోనే రజాక్ ఇంగ్లండ్ వలసపోయారు. అనేక అడ్డంకులతో మళ్లీ 1984లో గాని టాంజానియాలో తన కుటుంబాన్ని కలుసుకోలేకపోయారు. కొద్దిసేపట్లో చూస్తాడనగా తండ్రి కన్నుమూశారు. నిజానికి ఒక శరణార్థిగానే రజాక్ ఆ దేశం వెళ్లారు.

అబ్దుల్ రజాక్ గుర్నా డిసెంబర్ 20, 1948న జంజిబార్ లోనే పుట్టారు. 18 వయసులో ఇంగ్లండ్ వచ్చిన తరువాత మిగిలిన చదువంతా సాగింది. కెంట్ విశ్వవిద్యాలయంలో వలసయుగానంతర సాహిత్యం గురించి బోధించారు. పరిశోధన కూడా పశ్చిమ ఆఫ్రికా సాహిత్యమే కేంద్ర బిందువుగా చేశారు. స్వాహిలి ఆయన మాతృభాష. చదువు కారణంగా రచనా వ్యాసంగమంతా ఇంగ్లీష్ లోనే సాగింది. ఆయన నృజనాత్మక రచనల్ని తూర్పు ఆఫ్రికా దేశాల ప్రజల జీవితాలకు సంబంధించినవే. రజాక్ పది నవలలు, లెక్కకు మించిన కథలు, వ్యాసాలు రాశారు. మెమరీ ఆఫ్ డిపార్చర్ (1987), పిలిగ్రిమ్స్ వే (1988), ప్యారడైజ్ (1994), బై ది సీ (2001), డిజర్న్ (2005), గ్రావెల్ హార్ట్ (2017), తాజాగా, ఆఫ్టర్ లైఫ్ (2020) ఆయన రాసిన నవలలు. ఈ నవలలో ఎక్కువ శరణార్థుల అనుభవాలను పలకరించేవే. వలసపోవడం అనే అస్తిత్వ సంబంధ క్షోభ, ఉనికి, తనకుంటూ చిరునామా అనే అంశాలే ఆ రచనలను నడిపిస్తాయి. ఆఫ్టర్ లైఫ్ నవల జర్మనీ వలసగా జంజిబార్ ఎంత కోల్పోయిందో, సమాజాలను ఎలా చెల్లా చెదురు చేసిందో వర్ణించారు (ఎ డెవిల్ ఆన్ ది క్రాస్ నవలలో గూగ్ వా థియాంగ్, థింగ్స్ ఫాల్ అపార్ట్ నవలలో చిన్మవా అచుబే సరిగ్గా ఈ అంశాలనే అద్భుతంగా ఆవిష్కరించిన సంగతి ఇక్కడ గుర్తు చేసుకోవచ్చు).

అఫ్రికన్ అరబ్ నేపథ్యం కలిగిన వారే రజాక్ రచనలలో కథానాయకులుగా కనిపిస్తారు. శరణార్థులుగా వెళ్లిన వారు కోల్పోయే సాంస్కృతిక ఉనికి గురించే రజాక్ ఆరాటమంతా. అడ్వమైరింగ్ సైలెన్స్ అన్న నవలలో ప్రధాన పాత్ర నిజానికి చాలామంది శరణార్థుల అంతరంగానికి ప్రతీక. అతడు రెండు సంస్కృతుల మధ్య చిక్కుకుంటాడు. కానీ ఆ రెండు సంస్కృతులు కూడా అతడికి చోటు ఇవ్వవు. ఆ సంస్కృతికి చెందినవాడని, ఈ సంస్కృతి, ఈ సంస్కృతి అతడిదని ఆ సంస్కృతివారు దూరం పెడతారు. అందుకే రజాక్ స్పృహించిన పాత్రలన్నీ సంస్కృతులకీ, ఖండాలకీ నడుమ ఉన్న అగాధాన్ని తడుముతూ ఉంటాయని, అన్వేషిస్తూ ఉంటాయని నోబెల్ కమిటీ చైర్మన్ ఓల్సన్ అన్నారు.

పేదరికంతో, దయనీయ స్థితిలో, ఇంటి మీద బెంగతోనే ఇంగ్లండ్‌లో ప్రవేశించారు రజాక్. కానీ అలాంటి సంక్లిష్ట జీవితంలోనే ఆయనలోని రచయిత కూడా రూపుదిద్దుకున్నాడు. జంజిబార్ జీవితం ఇచ్చిన జ్ఞాపకాలకు డైరీలో అక్షర రూపం ఇవ్వడం ఆరంభించారాయన. మొదట ఏవో చెదురుమదురు జ్ఞాపకాలుగా అవన్నీ నమోదైనాయి. తరువాత పెద్ద పెద్ద పేరాలుగా విస్తరించాయి. ఆఖరికి భాధనూ, కన్నీళ్లనూ అడ్డుకుని కథలుగా, నవలలుగా రూపాంతరం చెందాయి. ఈ ప్రపంచంలో నీవు కోల్పోయిన ప్రదేశం గురించిన చింతనే రచనానుభవానికి నన్ను గురి తీసుకువెళ్లిందంటారు రజాక్.

గత జ్ఞాపకాలను అల్లుకుంటూ వెళ్లే ఆ నవలలు నెలపులు తప్పిన జీవితాలలోని అభిప్రాయ భావం గురించి అంతర్లీనంగా చెబుతూ ఉంటాయి. తన గతం గురించి మరచిపోవడానికీ,

అలాగే ఆ జ్ఞాపకాల నుంచి బయటపడలేకపోవడానికీ ఒక శరణార్థి పడిన సంఘర్షణను బై ది సీ నవలలో ఆయన చిత్రించారు. ఆఫ్టర్ లైఫ్‌లో హమ్మా అనే అఫ్రికన్ అరబ్ యువకుని కథను చిత్రించారు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో 1919 వరకు సాగిన జర్మనీ పాలనలో మొదటి ప్రపంచ యుద్ధంలో పాల్గొనడానికి అధికారులు ఎంపిక చేసిన వాడే హమ్మా. రచయితగా తనకు ప్రేరణ ఏమిటో ఆయన ఇంతకు ముందే పలు ఇంటర్వ్యూలలో చెప్పారు. సామాజిక, రాజకీయ పరిస్థితులు ఎంత జటిలంగా ఉన్నప్పటికీ జంజిబార్‌లోని బహుళ సంస్కృతులు, భాషా వైవిధ్యమే తనకు ప్రేరణ అని వెల్లడించారు. స్వాపేలి, అరబిక్, హిందీ, జర్మన్ భాషలు అక్కడ వినిపించేవి. అవి ఆయన రచనలలో కూడా అక్కడక్కడ ప్రత్యక్షమవుతూ ఉంటాయి. దేశ ప్రభుత్వమే రక్తపాతానికి ఒడిగడుతున్న భయానక పరిస్థితులలో ఆయన దేశం విడిచి వచ్చారు. ఆ జ్ఞాపకాలు, క్షోభ చిరకాలం వెంటాడాయి. తీరా రచనలు ఆరంభించే సమయానికి తాను దూరంగా వదిలి వచ్చిన సమాజం గురించి రాయవలసి వచ్చింది. అలాగే తన సొంత నేల ఎలా ఉంటుందో జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ రాయవలసి వచ్చింది.

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా శరణార్థుల సమస్య తీవ్రమవుతున్న సమయంలో రజాక్ రచనలకు నోబెల్ రావడం వలసపోవడం అనేది మళ్లీ ఒక్కసారి చర్చలోకి వచ్చింది. కొన్ని వర్గాలను లక్ష్యంగా చేసుకుని కొన్ని దేశాలలో సాగుతున్న అరాచకాలు ప్రపంచానికి గుర్తుకు వచ్చాయి. ఇందులో పెద్దగా ప్రయాస లేకుండానే మదిలో మెదిలినది అప్లాస్ నుంచి జరిగిన వలసలు. కశ్మీర్ పండితీల వలస, హింసాకాండను ప్రపంచం దృష్టికి రావడం అవసరం. ఆ విధంగా రజాక్ రచనలు మన దేశానికి వర్తిస్తాయి. దేశ విభజన నాటి వలసలు, కశ్మీరీ పండితుల వలసలు మరచిపోతే చరిత్రకే కాదు, మానవతకూ ద్రోహమే. ★

ఒక పారిశ్రామి

ఈ పుస్తకం మీది ఫోటో చూడగానే రష్యన్ రచయిత ఒకరు రాసిన కథ గుర్తుకొస్తుంది. పారిశ్రామికవేత్త అంటే ఎలా ఉంటాడు? ఇంటింత బుగ్గలు ఉంటాయా? అంత పొట్ట ఉంటుందా? డెబ్బాయ్, ఎనభయ్ దశకాలలో 'బొజ్జలు పెంచకుని' అంటూ కమ్యూనిస్టులు పారిశ్రామికవేత్తలను అనేవారు. ఇక నోరు, రెండు నోళ్ల పరిమాణంలో పెద్దదిగా ఉంటుందా? ఖరీదైన దుస్తులలో, మెడలో ఇంకా ఖరీదైన గొలుసుతో ఉంటాడా? అందుకే చూడాలని అనుకుంటాడు ఒక సామాన్యుడు. ఆ పారిశ్రామికవేత్త ఇల్లు తెలుసుకుని వెళతాడు. భయంగా లోపలికి అడుగుపెడతాడు. అక్కడ బక్కపలచగా, పొట్టిగా ఉన్న ఒకాయన, గొట్టం ఒకటి పట్టుకుని మొక్కలకి నీళ్లు పెడుతూ ఉంటాడు. భయం భయంగా లోపలికి వెళ్లి ఆ బక్క పలచటి పొట్టాయననే అడుగుతాడు సామాన్యుడు, పారిశ్రామికవేత్తగారిని చూడాలి అని. ఏం పని అంటాడు బక్కాయన. చూడాలి అంటే, అంటాడు సామాన్యుడు. మాటల సందర్భంలోనే అడుగుతాడు సామాన్యుడు. పారిశ్రామికవేత్త రోజూ ఏం తింటారు? అని. ఉదయం రెండు రొట్టెలు, నాలుగు నారింజ తొనలు, అంతే అంటాడు బక్కాయన. రాత్రేం తింటాడాయన అని కూడా అడిగాడు సామాన్యుడు. ఇంచుమించుగా అంతే, రెండు రొట్టెలు, కొన్ని పాలు అని సమాధానమిస్తాడు బక్కాయన. ఆయన బయటకొస్తారా? అని అడిగితే, నేనే పారిశ్రామికవేత్తని అని చివరికి చెబుతాడు బక్కాయన.

సినిమాలు, కొన్ని నాటకాలు, కొన్ని పార్టీల నాయకులు పారిశ్రామికవేత్త అంటే ఒక భ్రమను కల్పించిన సంగతి మనకి తెలుసు. మన దేశంలో కావచ్చు, ఇతర దేశాలలో కావచ్చు - పారిశ్రామికవేత్తలు ఆ కల్పనలో ఇమడరు. కోట్ల డాలర్లు, కోట్లాది రూపాయలు విరాళాలు ఇచ్చే పారిశ్రామికవేత్తలు ఉన్నారు. తన కారు డ్రైవర్ భోజనం గురించి కూడా పట్టించుకునే జేఆర్‌డీ టాటాను చూశాం. పాకిస్తాన్‌కు జీవ్‌లు సరఫరా చేయలేని చెప్పిన రతన్ టాటాను చూశాం. కానీ అంతా అలానే ఉండరన్నదీ నిజం. ఏమైనప్పటికీ పారిశ్రామికవేత్త లేదా పెట్టుబడిదారు అంటే అంత ఘోరంగా చిత్రించవలసిన అవసరం లేదు. ఇంకా, ఏ దేశ నిర్మాణంలో అయినా పారిశ్రామికవేత్త ముఖ్యమేనన్న వాస్తవం గమనించాలి. ఇప్పుడిప్పుడే ఇలాంటి వాస్తవిక దృక్పథం బలపడుతోంది. అలాంటి వాస్తవాన్ని గుర్తించవలసిన అవసరం గురించి, అందుకు మన ముందే ఉన్న ఒక సమూహం గురించి చెప్పే పుస్తకమే - 'ధర్మసమ్మతం..'. సత్తిరాజు హనుమంతరావు అనే పారిశ్రామికవేత్త 'జీవనకథ'. ప్రఖ్యాత రచయిత వి. రాజారామమోహనరావు ఆయన అనుభవాలకు అక్షర రూపం ఇచ్చారు.

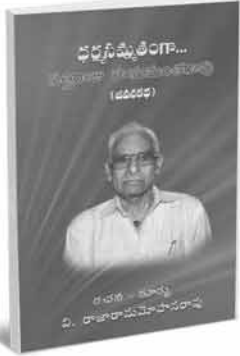
తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో కట్టుంగ అనే మారుమూల ప్రాంతం నుంచి హైదరాబాద్ వచ్చి క్రినికల్ కాటన్ ఫ్యాక్టరీ స్థాపించి ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగిన పారిశ్రామికవేత్త

కవేత్త ప్రయాణం

హనుమంతరావు. ఈ ప్రయాణం జరిగిన తీరుతెన్నులను తెలియచేయడమే ఈ రచన ఉద్దేశం. అరవై దశకంలోనే ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్‌లో ఫార్మసీ కోర్సు చేసినా, ఉద్యోగాల లభ్యత అంతో ఇంతో ఉన్న కాలమే అయినా హనుమంతరావు సొంతంగా ఒక సంస్థను స్థాపించాలని సంకల్పించారు. ఒక సాధారణ ఫార్మసీ కంపెనీలో చేరడం, అక్కడ నుంచి ఇంకొక ఫార్మసీ కంపెనీకి మారడం, చివరకి తానే సొంతంగా ఒక సంస్థను ఏర్పాటు చేయడం ఇందులో కనిపిస్తాయి. తెలుగు రాష్ట్రాలలో ఎక్కువ ఆసుపత్రులకు క్లినికల్ కాటన్, జాబ్బుగడ్డ సరఫరా చేసే కర్మాగారం విస్కాట్ సర్కికల్స్ ఆవిర్భవించిన తీరును ప్రేరణదాయకంగా నమోదు చేశారు ఇందులో.

దేశం పారిశ్రామికంగా ముందడుగు వేయాలన్న కాలం, హనుమంతరావు ఒక పరిశ్రమను నెలకొల్పాలని గట్టిగా సంకల్పించుకున్న కాలం సమాంతరంగానే నడిచాయి. కానీ అన్నీ అడ్డంకులే. లైసెన్స్ రాజ్ పేరుతో సాగుతున్న లంచగాండి రాజ్ అడుగుడుగునా అటంకాలు పెడుతుంది. ఇక కర్మాగారం స్థాపించలేం అని, మళ్ళీ ఎవరదగ్గరో ఉద్యోగానికి చేరవలసిందే అనుకునేటంత వైరాగ్యాన్ని కల్గిస్తాయి. తీరా అన్నీ సమకూడిన తరువాత నమ్మినవాళ్ల వెన్నుపోట, దానితో వచ్చే వ్యర్థ ఈ వుస్తకంలో కనిపిస్తాయి. వీటిని అధిగమించడమే విజయమంటే.

సరే, ఇప్పుడు ఈ వుస్తకం శీర్షిక దగ్గరకు వద్దాం. అదే, 'ధర్మ సమ్మతంగా'. ఆయన పరిశ్రమ బాగా విస్తరించింది. ఇదంతా ధర్మబద్ధంగా సాగించాలన్న తపన ముందునుంచి ఆయనలో ఉంది. దీని వెనుక

ధర్మసమ్మతంగా... సత్తిరాజు హనుమంతరావు (జీవనకథ)

రచన, కూర్పు: వి. రాజారామమోహనరావు

ప్రతులకు: విజయ పబ్లికేషన్స్, షెడ్ నెం. 4, ఐడీఏ, ఉప్పల్, హైదరాబాద్ - 39, ఫేజీలు: 55, వెల: రూ. 50/-

హనుమంతరావు మనుసుకు ఎక్కిన భారతీయ రుషుల బోధనల ఉన్నాయి. 'లే, మేలుకో! గమ్యం చేరేదాకా ఆగకు' అన్న వివేకానందుల మాట ఉందంటారు హనుమంతరావు. అదే ఆయనను ఉత్తమ పారిశ్రామికవేత్త పురస్కారం వరకు తీసుకువెళ్లింది. పారిశ్రామికవేత్తలు అంటే, లేదా పెట్టుబడిదారులు అంటే ఎవరో కాదు, వాళ్లు కూడా ఈ సమాజంలో వాళ్లే. భారతీయులే. ప్రతి పారిశ్రామికవేత్తలోను బ్రిటషర్‌నో, అమెరికన్‌నో చూడడం సరికాదు. ఈ సమాజానికి వాళ్లు అవసరమే. ముఖ్యత్రం మీద బక్కచిక్కినట్టు ఉండే హనుమంతరావు బొమ్మతో ఉన్న ఈ వుస్తకం ఇదే చెబుతుంది. అన్ని వర్గాలు, ముఖ్యంగా కింది వర్గాలు పారిశ్రామికవేత్తలు కావాలని ప్రభుత్వమే ఒక విధానంగా అమలు చేస్తున్న సమయంలో చిన్నదే అయినా ఈ వుస్తకం ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తలకు ఉపయోగపడుతుందనే చెప్పాలి. సాధారణ ప్రజల నుంచి వెళ్లి ఒక పారిశ్రామికవేత్తగా నిలిచిన హనుమంతరావు జీవితం ముమ్మాటికీ ప్రేరణదాయకమే.

జాగృతి - దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక 2021

పాఠకులు, ఏజెంట్లు, ప్రకటనకర్తలకు మనవి

ప్రతి ఏటా వెలువరించినట్టే **జాగృతి** ఈ సంవత్సరం కూడా దీపావళి ప్రత్యేక సంచికను అందించబోతున్నది. అంశం - **'భారత స్వాతంత్ర్య సమరం : మో నేల- మో నేత'**. ఇందులో....

- ↓ ఆజాద్ కా అమృతోత్సవ్ స్ఫూర్తితో వస్తున్న సంచిక. కాబట్టి త్యాగాలు చేసినా చరిత్ర పుటలలో చోటుకు నోచుకోని మన ఊరి, మన ప్రాంత నేతల కథనాలకు చోటు కల్పిస్తున్నాం. స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్ర మీద ఒక కొత్త కోణాన్ని దర్శింపచేస్తుంది.
- ↓ వాకాటి పాండురంగరావు స్మారక కథల పోటీకి ఎంపికైన కొన్ని రచనలు.
- ↓ వ్యంగ్య చిత్రాలు, ఇతర వ్యాసాలతో గత సంచికల మాదిరిగానే సర్వాంగ సుందరంగా రూపొందిస్తున్నాం.

ఎప్పటిలాగే ఈ సంచికను కూడా ఆదరిస్తారని ఆశిస్తున్నాం. **01-07 నవంబర్ 2021 సంచికగా** ఇది దాదాపు 150కి పైగా పేజీలతో వెలువడుతుంది. **వెల : రూ.60/-**. ఈ సంచికను చందాదారులకు విధిగా పంపిస్తాం.

అదనపు కాపీలు కావాలనుకునే పాఠకులు, ఏజెంట్లు అక్టోబర్ 25 లోగా **జాగృతి** కార్యాలయంలో, లేదా 9959997013 నంబరుకు ఫోన్ చేసి సంప్రదించవచ్చు. 10 నుంచి 25 కాపీలు ఆర్డరు చేసిన వారికి 30 శాతం, 26 నుంచి 99 కాపీలు ఆర్డరు పెట్టుకున్న వారికి 33.33 శాతం, 100, ఆ పైన 40 శాతం డిస్కాంట్ లభిస్తుంది. **పైకం ముందుగా చెల్లించనవారికే కాపీలు పంపుతాము. ఆర్డరు చేయనివారికి కాపీలు పంపలేము.** పైకం సగదు రూపంలో లేదా **జాగృతి** కార్యాలయం చిరునామాకు ఎంఓ చేయవచ్చు. బ్యాంకు ఖాతాకు ఆన్‌లైన్ ద్వారా కూడా పంపవచ్చు.

బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు : A/c Name & No. : Jagriti Prakashan Trust, 920010061405325, Axis Bank, Kothapet Branch. IFSC : UTIB0002157, PAN No. AAATJ3829L

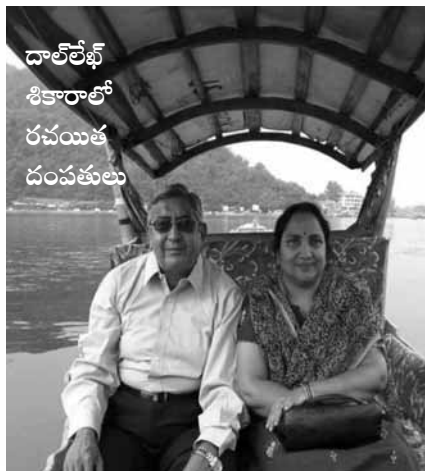
భారతీయ సనాతన ధర్మంలో 'రుషుల' స్థానం మహోన్నతమైనది. భారత వర్షంలోని అలనాటి కశ్యప రుషి పేరుతో పిలిచే కశ్యపరాజ్యం (నేటి కశ్మీరం) ఎంతగానో ప్రసిద్ధి చెందింది. ప్రకృతి అందాలకు పేరొందిన కశ్మీర్ లో శివుడిని ఎంతగా ఆరాధిస్తారో ఈ ప్రాంతంలోని శివాలయాలు దర్శిస్తే మనకు తెలుస్తుంది.

ఆర్టికల్ 370 రద్దు తర్వాత కశ్మీర్ లో ప్రశాంత పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. దీంతో పర్యాటకుల తాకిడి కూడా పెరిగింది. అయితే అప్లానిస్టాన్ పరిణామాల నేపథ్యంలో ప్రస్తుతం కశ్మీర్ లో ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు చోటుచేసు కుంటాయన్న అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నా అవేవీ పర్యాటకులను నిలువరించడం లేదు.

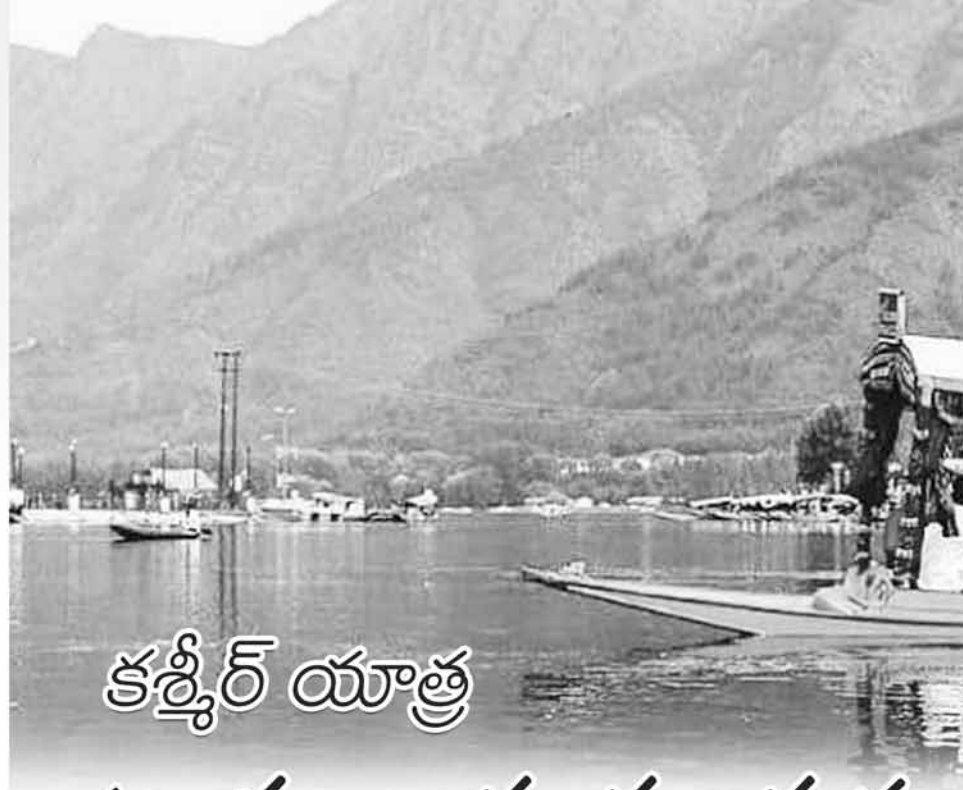
హైదరాబాద్ నుండి ఢిల్లీ మార్గంగా శ్రీనగర్ విమానాశ్రయం చేరుకున్నాం. ఆ రోజు శ్రీనగర్ లోని అందాల దాల్ సరస్సులోని 'హౌస్ బోట్'లో బస చేశాం. కశ్మీరానికి అందాల్ని గూర్చే సరస్సు ఇది. చుట్టూ ఎన్నో పర్వతాలు, సరస్సు మధ్యలో ఫ్లోటింగ్ మార్కెట్లు, స్థానిక దుకాణాలు మనల్ని ఎంతగానో ఆకట్టుకుంటాయి.

ఆ రోజు సాయంత్రం పడవ (వీటిని 'శికారా' అని అంటారు)లో దాదాపు రెండు గంటలపాటు జరిపిన విహారం మా హృదయాల్లో చెరగని ముద్ర వేసింది. మరుపురాని యాత్రగా మిగిలింది. శికారా నుండి ఎత్తైన కొండపై ఆదిశంకరాచార్యుల వారు స్థాపించిన మందిరం నగరానికి సరికొత్త అందాల్ని కలిగించింది. ఈ కొండపై నుండే శ్రీనగర్ అందాల్ని తిలకించాం.

తక్రీ-ఎ-సులేమాన్ కొండమీద వెయ్యి అడుగుల

దాల్ టేబ్
శికారాలో
రచయిత
దంపతులు

కశ్మీర్ యాత్ర

'జాపకాలకు కుంకుమ

ఎత్తుపై ఆదిశంకరాచార్యులు 10 శతాబ్దాలకు ముందే శివ మందిరం నిర్మించారు. దర్శించదగ్గ స్థలాల్లో ఇది ఒకటి. వీటి తర్వాత చెప్పుకోదగ్గది - తులిప్ గార్డెన్. దగ్గర్లో అందమైన మొగల్ గార్డెన్స్ కూడా చూశాం. దీన్ని సిరాజ్ బాగ్ అంటారు. ఈ తోటలో 3,50,000 తులిప్ పుష్పాలు విరబూస్తాయి. 50 రకాల తులిప్ పుష్పజాతులు నెదర్లాండ్స్ నుండి తెప్పించారు. కానీ ఇవి అన్ని కాలాల్లో పూయవు. ఫిబ్రవరి నుండి ఏప్రిల్ వరకే విరబూస్తాయి.

శ్రీనగర్ నుండి 29 కి.మీ. దూరంలో ఉన్న అవంతీపుర కూడా చూడదగ్గది. 9వ శతాబ్దంలో అవంతివర్మ అనే రాజు శివ, విష్ణు మందిరాలు నిర్మించాడు. కాని ఇప్పుడివి శిథిలావస్థలో ఉన్నాయి. మనం జరుపుకునే చైత్ర నవరాత్రి ఉత్సవాలను కశ్మీర్ లో 'నవ దేహ్'గా జరుపుకుంటారు. కశ్మీరాన్ని పాలించిన చక్రవర్తి లలితాదిత్యుని జ్ఞాపకంలో చివరిరోజు శౌర్యదాసగా ఇటీవల ఇక్కడి హిందువులు జరుపుకున్నారు కూడా.

అవంతీపుర మార్గంగా పహల్ గామ్ చేరు కున్నాం. అందమైన 'లిడ్డార్' నది పక్కన హీవన్ హోటల్లో మా బస. ప్రకృతి రమణీయతకు ప్రసిద్ధిగాంచిన పహల్ గామ్ హోటల్ రూమ్ నుండి లిడ్డార్ నది దృశ్యం మరుపురాని అనుభూతి. ఆ రోజు అక్కడే గడిపి, మరునాడు దగ్గర్లోని చందన్ వాడికి వెళ్లాం. మార్గమంతా లోయలు, మంచు పర్వతాలు కన్నులవిందుగా అనిపిస్తుంది. చందన్ వాడి లోయ

ప్రాంతం ఎంతో సుందరంగా ఉంటుంది. ఇక్కడి నుంచి కూడా 'అమరనాథ' యాత్ర ప్రారంభించవచ్చు. (అయితే నేను 'సోన్ మార్గ్' నుండి అమరనాథ దర్శనానికి వెళ్లాను. అమర్ నాథ్ కు ఇవి రెండు మార్గాలు.) ఆరోజు సాయంత్రం పహల్ గామ్ లోని శివమందిరాన్ని దర్శించుకున్నాం. సాయం వేళ శివదర్శనం, తర్వాత మార్కెట్ లో స్థానిక ఉత్పత్తులు కొనుగోలు చేశాం.

కశ్మీర్ లో కుంకుమ పువ్వు, ఎండుఫలాలూ (డ్రై ఫ్రూట్స్), హ్యూండి క్రాఫ్ట్స్ కొనదగినవి.

రెండు రోజులు పహల్ గామ్ లో గడిపి మరునాడు గుల్ మార్గ్ కు బయలుదేరాం. మధ్యలో లిడ్డార్ నదిలో రాప్టింగ్ చేశాం. మధ్యాహ్నం వరకు గుల్ మార్గ్ చేరుకున్నాం.

గోల్ మార్గ్

శ్రీనగర్ నుండి 47 కిలో మీటర్ల దూరంలో గుల్ మార్గ్ అనే ప్రదేశముంది. దీనికి యాసుఫ్ షా అనే రాజు 15వ శతాబ్దంలో 'గోల్ మార్గ్'గా పేరు పెట్టాడు. తర్వాత మొగలులు దీన్ని గుల్ మార్గ్ గా మార్చారు. విశాలమైన పచ్చిక బయళ్లలో, మంచుతో నిండిన కొండలతో, ప్రపంచంలోనే ఎత్తైన గోల్ఫ్ కోర్సుతో అతి రమణీయంగా ఉంటుంది. 1911లో బ్రిటిష్ వారు ఈ గోల్ఫ్ కోర్సును నిర్మించారు. గుర్రపుస్వారికి, స్కీయింగ్, ట్రెక్కింగ్ కి అనుకూలమైన ప్రదేశం గుల్ మార్గ్. గొండోలా కేబుల్ కార్ ద్వారా పర్వత శిఖరాన్ని చేరుకున్నాం. గుల్ మార్గ్ పర్వత

పూల పరిమళం'

శిఖరాలపై నుండి పాకిస్తాన్ భూభాగం కనిపిస్తుంది (ఒకప్పటి భరతవర్షం లోనిది). గుల్ మాల్లో ఆ సాయంత్రం శివాలయంలో పూజ; హారతివేళ గంటసేపు గడిపాం. సూర్యాస్తమయం తదుపరి ఇక్కడి పూజా కార్యక్రమాలు కశ్మీర హైందవ శైవ సాంప్రదాయానికి ప్రతీకగా నిలుస్తాయి.

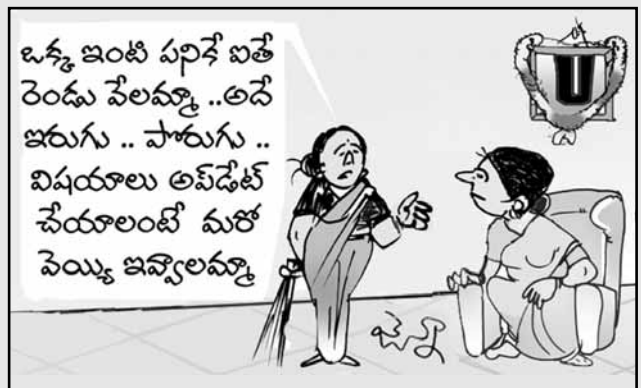
సోన్ మార్గ్

శ్రీనగర్ నుండి 84 కిలో మీటర్ల దూరంలో సోన్ మార్గ్ అనే ప్రదేశముంది. ఇది సముద్రమట్టానికి 2730 మీటర్ల ఎత్తులో ఉంటుంది. ఇక్కడి నుండి సింధునది ప్రవహిస్తుంది. ఈ ప్రాంతం అందమైన జలపాతాలతో, అలపైన్ వుష్పాలతో, కోనిఫర్ వృక్షాలతో ప్రకృతి రమణీయంగా ఉంటుంది. సోన్ మార్గ్ నుండి 3 కిలో మీటర్ల దూరంలో థాజీ హౌస్ గ్లేసియర్ ఉంది. గుర్రపుస్వారి ద్వారా గ్లేసియర్ వరకు చేరుకోవచ్చు.

సోన్ మార్గ్ కి కొద్దిదూరంలోని బైథాల్ అనే చోటు నుండి హెలికాప్టర్ ద్వారా ఏడు నిమిషాల్లో పంచతరణికి చేరుకోవచ్చు. అక్కడి నుండి మూడు మైళ్ల దూరంలో అమరనాథ గుహ ఉంది. ఏడు నిమిషాల ఈ గగనయానంలో హిమాలయాలను వీక్షించవచ్చు. అద్భుతమైన అనుభూతి కలుగుతుంది.

చందన్ వాడీ (పహాల్ గామ్ సమీపంలో), సోన్ మార్గ్ (బైథాల్) నుండి నడక ద్వారా, గుర్రాల ద్వారా 'అమరనాథ' యాత్ర సాగుతుంది. హెలికాప్టర్ మాత్రం బైథాల్ నుంచే ఉంటుంది. ఎన్ని ఇక్కట్లు ఉన్నా హిమసానువుల మధ్య ఉండే ఈ అమరనాథ గుహలోని స్వయంసిద్ధంగా ఏర్పడే శివలింగం దర్శనం ద్వారా మానసిక ఉల్లాసాన్ని, ప్రశాంతతను పొందుతాం. ఈ మార్గమంతా ప్రకృతి రమణీయతను వీక్షిస్తూ పరవశులమవుతాం. అమరనాథ శివదర్శనం జీవితంలో మరుపురాని మధురఘట్టం.

మరునాడు జమ్ము సమీపంలో కట్రా అనే ప్రదేశంలో బస చేసి గగనమార్గంగా 'వైష్ణోదేవి' ఆలయానికి చేరుకున్నాం. శ్రీనగర్ నుండి కట్రాకి రోడ్డు మార్గం కూడా ఉంది. అక్కడి నుండి వైష్ణోదేవి ఆలయం 14 కిలోమీటర్లు. ప్రకృతి అందాలకు ఎంతగానో పేర్గాంచిన కశ్మీర్ ను ప్రతిఒక్కరూ సందర్శించాలి! ★

అఫ్ఘానిస్తాన్‌లో తుపాకీ మాటున తాలిబన్ అధికారం హస్తగతం చేసుకున్నప్పటి నుంచీ ప్రజలకు నిద్రాహారాలు కరువయ్యాయి. ఎప్పుడు ఏ మూల నుంచి ఏ ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందో తెలియని భయానక పరిస్థితి. ఎప్పుడు తాలిబన్ చేతిలో హతమవుతామో కూడా ఊహకందని దారుణ వాతావరణం. ప్రమాదాన్ని ముందే పసిగట్టి ఇతర దేశాలకు పారిపోయి తలదాచుకున్నవారు వందల, వేల సంఖ్యలో ఉంటారు. అమెరికన్ సేనలకు సమాచారం అందించారనీ, సహకరించారనీ నెపం పెట్టి ఇల్లిల్లా గాలిస్తూ తాలిబన్ ముష్కర మూకలు ఇప్పటికీ అమాయకులనేకమందిని నిర్దాక్షిణ్యంగా కాల్చి చంపాయి.

పైక రచయితలు, పుస్తక విక్రేతలు, పాఠకులు, కళాకారులు, సినిమా నిర్మాతలు, దర్శకులు, సంగీతకారుల పరిస్థితి చెప్పడానికి మాటలు చాలవు. వారంతా చేష్టలుడిగి చిగురుటాకుల్లా వణికి పోతున్నారు. వీరందరినీ 1990ల నాటి చేదు జ్ఞాపకాలు వెన్నాడుతున్నాయి. అనాటి పరిస్థితి మనోఫలకంపై నిలవగా చాలామంది ముందే మేల్కొన్నారు. ఎక్కడ ఆశ్రయం దొరికితే, అజ్ఞాత వాసానికి ఎక్కడ వీలైతే అక్కడికి ఉరుకుతున్నారు.

విషయం ఇరుగుపొరుగు వారికి తెలుసు కనుక వారి ద్వారా తాలిబన్‌కు ఉప్పుంది తన ప్రాణాలకు ముప్పు వస్తుందన్న భయంతో ఆ కళాకారుడు ఒక్కచోట స్థిరంగా ఉండలేక ఊళ్లు పట్టుకు తిరుగుతున్నాడు. తాలిబన్ భయంతో మరో చలనచిత్ర నిర్మాత దేశం విడిచి పారిపోయాడు. 20కి పైగా చలన చిత్రాలతో కూడిన పెద్ద హార్డ్ డిస్క్‌ను రహస్య ప్రదేశంలో దాచి-పరాయి దేశానికి విమానమెక్కాడు. ఆగస్ట్‌లో తాలిబన్ అధికారంలోకి రావటానికి

గోవిందరాజు చక్రధర్

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అమూల్యమైన సినిమా భాండాగారం ధ్వంసమై పోతుందన్న ఆవేదన చాలామందిని వెన్నాడుతోంది. పెళ్లి వేడుకల్లో సాధారణంగా విన్నించే సంగీతం ఇప్పుడు మూగబోయింది. అక్కడ ఏ గాయకుడి పాటా విన్పించడం లేదు. గాయకులు ప్రతి ఉదయం ఇళ్లలో సాగించే సంగీత సాధనను కూడా కట్టిపెట్టేశారు. తమ గొంతులు వినిపిస్తే ఎటు నుంచి ఏ తుపాకి తూటా దూసుకొస్తుందోన్న బెంగతో వారంతా మౌనముద్రలో ఉన్నారు.

అఫ్ఘాన్‌లో మూగబోయిన

తాలిబన్ కంట్లో పడితే వారి ఆగ్రహానికి గురికావలసి వస్తుందన్న భీతిలో ఒక పుస్తక విక్రేత చాలా పుస్తకాలను ర్యాకుల నుంచి తొలగించి దాచేశాడు. వీటిల్లో స్థానిక భాషల్లోకి అనువదించిన బైబిల్ ప్రతులు కూడా ఉన్నాయి. గతంలో ఖురాన్ పుస్తకాలను ఉంచిన షెల్ఫ్ పైభాగంలో వేరే పుస్తకాలు ఉంచినందుకు తాలిబన్ దళాలు తీవ్ర అభ్యంతరం వ్యక్తం చేశాయి. ఈ చేదు జ్ఞాపకం వెంటాడగా ముందే కళ్లు తెరచి తనకు ప్రమాదం తెచ్చిపెట్టే పుస్తకాలను కనపడకుండా చేశాడు.

ఇక పుస్తకప్రియులు వారి వారి అభిరుచి మేరకు సేకరించి చదువుకుని తమ గ్రంథాలయాలలో భద్ర పరచుకున్న పుస్తకాలను ఎవరికివారు స్వచ్ఛందంగా జల్లెడు పడుతున్నారు. తమ వ్యక్తిగత లైబ్రరీలో పాశ్చాత్య సాహిత్యం, మానవ హక్కులు, ప్రజాస్వామిక అంశాలపై రాసిన పుస్తకాలను వేరుచేసి ధ్వంసం చేస్తున్నారు.

ఇస్లామిక్ చట్టాలకు లోబడి ఉండే కళారూపాలకూ, సినిమాలకూ, పుస్తకాలకూ అనుమతులు ఉంటాయని తాలిబన్ ప్రతినిధి స్పష్టం చేశాడు. దీన్నిబట్టి 1990ల నాటి తాలిబన్ చరిత్ర పునరావృత మయ్యే ముప్పు ఉంది. అప్పట్లో తాలిబన్ మూకలు, టీవీ సెట్లను, డిష్‌యాంటెన్నలను, కెమెరాలను, వీడియో రికార్డర్లను ధ్వంసం చేశారు. ఇంటర్నెట్‌ను కూడా నిషేధించారు.

అయితే ఇప్పుడు తాలిబన్ తమ అవసరాల కోసం

తాము ప్రాణప్రదంగా చూసుకున్న పుస్తకాలను తామే ధ్వంసం చేసుకుంటున్నారు.

అమెరికా నిప్రమణ ఖాయమైన తరువాత తాలిబన్ దళాలు కాబూల్‌లో ప్రవేశించిన మూడో రోజు అది. ఆపై జరగబోయే విపరిణామాలను ఆ కళాకారుడు ముందే గ్రహించాడు. తను - రోజుల తరబడి ఎంతో శ్రమించి - నైపుణ్యాన్వితా కలబోసి గీసిన 15 పెయింటింగులను ఇంటి వెనుక పెరడులో - పెద్ద గొయ్యి త్రవ్వి - భూస్థాపితం చేశాడు. ఈ పెయింటింగ్‌లన్నీ మహిళల ఇతివృత్తాలతో చిత్రించిన ఆధునిక కళారూపాలు.

మరో కళాకారుడు పిల్లి తన పిల్లలను మార్చినట్లు పట్టుమని పదిరోజులపాటు ఒకచోట ఉండకుండా సంచార జీవనం చేస్తున్నాడు. తను కళాకారుడినన్న

ముందు ప్రభుత్వ నిర్వహణలోని అఫ్ఘాన్ ఫిల్మ్ కంపెనీలో ఇరవై చిత్రాలు వివిధ నిర్మాణ దశల్లో ఉన్నాయి. వీటిలో కథాచిత్రాలూ, డాక్యుమెంటరీలూ ఉన్నాయి. రెండవ జాతీయ చలనచిత్రోత్సవం కోసం ఈ సినిమాలు పెద్ద ఎత్తున నిర్మిస్తున్నారు. అక్కడి కళాకారులు వీటి నిర్మాణంలో నిన్నటిదాకా తలమునకలై ఉండేవారు. ఇప్పుడు వీటి నిర్మాణాన్ని అర్థంతరంగా అటకెక్కించారు. కళాకారులు, ఇతర సిబ్బంది ప్రతిరోజూ విధులకు హాజరవుతున్నారు. హాజరు పట్టిలో సంతకాలు చేసి ఖాళీగా కూర్చుని వెళుతున్నారు.

దేశాధ్యక్ష భవనంలో ఉన్న ఫిల్మ్ ఆర్కైవ్ ఇప్పుడు ప్రమాదంలో పడింది. ఆ భవనం తాలిబన్ అధీనం లోకి రావడంతో అఫ్ఘాన్ చరిత్రకు సంబంధించిన

సామాజిక మాధ్యమాలను ఉపయోగించుకుంటున్నారు - టీవీలకు ఇంటర్వ్యూస్తున్నారు. స్టార్ట్ ఫోన్లు వాడుతూ వీడియోలు చూస్తున్నారు. సెల్ఫీలు దిగుతున్నారు.

తాలిబన్ ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం అంతర్జాతీయంగా దౌత్యపరమైన గుర్తింపుకోసం పాకులాడుతున్నది. స్తంభించిన వందలకోట్ల నిధులను విడిపించుకోవడం, తిరిగి యధావిధిగా అంతర్జాతీయ సహాయం పొందడం వారి తక్షణ అవసరం. ఈ దృష్ట్యా కళారూపాల పట్ల, పుస్తకాల పట్ల పైకి ఒకింత సడలింపు ధోరణి ఉన్నట్లు కన్పిస్తున్నా అది ఎండమావేనన్నది విజ్ఞుల అభిప్రాయం.

అఫ్ఘాన్లో ఇప్పుడు రచయితలు, కళాకారుల ముందు మూడు తక్షణ కర్తవ్యాలు ఉన్నాయి. మొదటిది - దేశంలోనే కొనసాగుతూ తమను తాము రక్షించుకోవడం. రెండవది-ఏ మాత్రం వీలు చిక్కినా దేశం విడిచిపెట్టి పరాయిగడ్డపై తలదాచుకోవడం. మూడవది -స్వీయ సెన్సార్‌షిప్ విధించుకోవడం.

మన దేశంలోని మేధావులు, ప్రజాస్వామిక శక్తులు భావప్రకటన స్వేచ్ఛ కోసం, మానవ హక్కుల కోసం నిర్విరామంగా పోరాడుతుంటాయి. వీరంతా అఫ్ఘాన్ రచయితలు, కళాకారులు, సృజనశీలరకు సంఘీభావం తెలిపి బాసటగా నిలబడాల్సిన తరుణమిది.

మతం కన్నా మానవత్వం ముఖ్యమన్న భావనను ఆచరణలోకి తెచ్చేందుకు గట్టిగా గొంతెత్తాలి. అఫ్ఘానిస్తాన్‌లో అంతర్గతంగా నెలకొని ఉన్న దారుణ

కళ మీద తుపాకీ గురి

తాలిబన్ ఆధిపత్యం వచ్చిన కొన్ని రోజులకే జరిగిన ఘాతుకం-నజర్ మహ్మద్ హత్య. కళారంగంలో ఖాషా జ్వన్ అని పేరు. ఇతడు అఫ్ఘానిస్తాన్‌లోనే ప్రఖ్యాత హాస్యనటుడు. కాందహార్ ప్రాంతానికి చెందినవాడు. జూలై నెల ఆఖరులో ఒక రాత్రి ఇతడి ఇంటి మీద తాలిబన్ దాడి చేసి, బయటకు తీసుకొచ్చి కాల్చి చంపారు. ఎవరో గుర్తు తెలియని సాయుధులు ఈ పని చేశారని స్థానిక మీడియా రాసినప్పటికీ ఈ హత్య తాలిబన్‌దేనని ప్రపంచం నమ్ముతోంది. ఇతడు ఒకప్పుడు కాందహార్ ప్రాంత పోలీసు శాఖలోనే పనిచేశారు. ఖాషాను జీపులో ఎక్కించుకుని వెళుతూ, ఆయన చెంపలు పగలకొడుతున్న దృశ్యాలు కూడా ప్రపంచం చూసింది. అతడిని తీసుకువచ్చిన ఇద్దరు తాలిబన్ అని ఆ సంస్థ అధికార ప్రతినిధి జబివుల్లా ముజాహిద్ స్వయంగా చెప్పారు. మొదట ఈ హత్యతో తమకు సంబంధం లేదని తాలిబన్ చెప్పారు.

ఇస్లామ్ ఛాందసులు సంగీతాన్ని సహించరు. ఆ సంప్రదాయం ప్రకారం ఆ కళకు స్థానం లేదు. అఫ్ఘానిస్తాన్‌లో తాలిబన్ రాజ్యం మొదలైన తరువాత అక్కడి అఫ్ఘానిస్తాన్ నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మ్యూజిక్ సంస్థకు చెందిన 101 మంది మరుక్షణమే దేశం విడిచిపెట్టారు. ఒక ఫ్రెంచ్ పత్రిక ఈ విషయం వెల్లడించింది. తాలిబన్ ప్రవేశంతోనే కళాకారుల మీద, మేధావుల మీద, నటీనటుల మీద తుపాకీ గురి పెట్టిన సంగతి తెలిసిందే కదా! ఈ విషయం ఆ సంస్థ వ్యవస్థాపకుడు అహ్మద్ సరీమాన్ చెప్పారు. అఫ్ఘానిస్తాన్‌లో ఆ సంగిత విద్యా సంస్థకు ఎంతో ఖ్యాతి ఉంది. ఈ దేశం నుంచి బయలుదేరి వారంతా మొదట దోహా చేరుకున్నారు. అక్కడి ప్రభుత్వ నాయంతో పోర్చుగల్ చేరుకోవాలని వారి ఆశ. ప్రాణభయంతో ఆ సంస్థను, దేశాన్ని వీడి వచ్చిన ఆ 101 మందిలో సగం బాలికలు, మహిళలే. ఈ సంగతి వింటే చివరి గ్రేట్ మొగల్ ఔరంగజేబ్ కూడా తన రాజ్యంలో సంగీతాన్ని బహిష్కరించిన విషయం గుర్తుకు వస్తుంది.

గళాలు, కలాలు

పరిస్థితులు, అక్కడ కొనసాగుతున్న మారణకాండ బయట ప్రపంచానికి తెలియటం లేదు. ఇది ఆ దేశ అంతర్గత వ్యవహారమంటూ తప్పించుచుకోవడం మేధావి వర్గాలకు సమంజసం కాదు. అఫ్ఘాన్ ప్రజల మానవ హక్కుల కోసం భావప్రకటన స్వేచ్ఛ కోసం అన్ని దేశాలలోని ప్రగతి కామకశక్తులు ఒత్తిడి తెచ్చి అక్కడ తిరిగి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం పాడుగానేలా తమ వంతు కృషిచేయాలి. ఇది కనీస ధర్మం. కానీ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా, ముఖ్యంగా భారతీయ మేధావులు అఫ్ఘాన్ ప్రజల దుస్థితి గురించి ఎంతవరకు పట్టించుకున్నారు? ★

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కార్టూన్

వీళ్ళందరినీ ఒక టాటి మీదకి తీసుకురావడానికి నేనెంత టష్టపడ్డానో తెలుసా మావా!?

హిందూ సమాజాన్ని విచ్ఛిన్నం చేయడానికి క్రైస్తవులు, ముస్లిములు, కమ్యూనిస్టులు ఒక్కొక్కసారి విడివిడిగానూ, పెక్కుమార్లు మూకుమ్మడిగానూ శతాబ్దాలుగా అనేక ప్రయత్నాలు చేశారు, చేస్తూనే ఉన్నారు.

ఈ క్రమంలో వారు హిందూ జీవనవిధానం పైన, ఆచార వ్యవహారాలు, ఆహారపు అలవాట్లు, ఆరాధనా పద్ధతులు, వస్త్రధారణ, వేషధారణ, పండుగలు, సామాజిక ఉత్సవాలు వంటి వాటన్నిటి పైనా యథాశక్తి దుష్ప్రచారానికి పూనుకున్నారు. బహిరంగంగానే ఎన్నోసార్లు అవాకులు చవాకులు పేలారు, పేలుతూనే ఉన్నారు. అసత్యాలను ప్రచారం చేశారు. చరిత్రను వక్రీకరించారు. 'భారతదేశం ఎప్పుడూ పరాధీనదేశమే. భారతీయు లందరూ పరాధీనులే. భారతీయులు ఎలాంటి ఆవిష్కరణలూ చెయ్యలేదు. భారతీయులు అనాగరికులు. అభివృద్ధి, నాగరికత అంతా పశ్చిమ దేశాలలోనే ఉంది. వారందరూ మనకన్నా మిస్సయిన వారు. నాగరికులు. మేధావులు.' అని మనమే నమ్మేటట్లుగా మన బుద్ధికి చెదలు పట్టించారు. తరతరాలుగా అవే అబద్ధాలను చదువుకునేటట్లుగా చేసి భావదాస్యంలోకి నెట్టారు.

భారతదేశానికి మొట్టమొదటిసారిగా సముద్ర మార్గం కనుగొన్న తర్వాత నుండే ఈ ప్రయత్నాలు మొదలయ్యాయి. అప్పటి నుండే హిందూదేశాన్ని కబళించాలనే కుట్రకు పాశ్చాత్య క్రైస్తవ దేశాలు తెరతీశాయి. పోర్చుగీసు వారు గోవాను తమ ఆధీనం లోకి తెచ్చుకున్న తర్వాత అక్కడ అంతులేని నరమేధం సృష్టించారు. వేలాది మందిని మత విచారణల పేరుతో సజీవ దహనం చేశారు. ఆంగ్లేయుల వలస పాలనా కాలంలో దేశాన్ని క్రైస్తవీకరణ చేయటానికి

మేం మేల్కొన్న హిందువు

రెండు వందల సంవత్సరాల పాటు ప్రయత్నించారు. కానీ సాధ్యం కాలేదు. బ్రిటిష్ చరిత్రకారులు, పాలకులు హిందూధర్మాన్ని, హిందువులను, హిందూదేశాన్ని కించపరుస్తూ అభూత కల్పనలతో రచనలు చేశారు. వలస పాలకులు, ఆంగ్ల మిషనరీల మతమార్పిడి కార్యకలాపాలకు మద్దతును ఇచ్చారు. ఒక క్రైస్తవ సన్యాసిని ప్రచారాన్ని అడ్డుకున్నందుకు జరిగిన ప్రతీకార చర్య జలియన్ వాలాబాగ్ దురంతమన్న సంగతి చాలామందికి తెలియక పోవచ్చును కూడా.

ఆంగ్లేయులు తమ అణచివేతను, దోపిడీని సమర్థించుకోవడానికి జాతిపరంగానూ, సంస్కృతి పరంగానూ అనేక పత్రికరణలకు పాల్పడ్డారు. అమెరికన్, ఇంగ్లండ్ పత్రికలలో వ్యాసాలు రాశారు. వాటి నిండా అతిశయోక్తులు, అబద్ధాలు, అసత్యాలు ఉండేవి. వాటి ఆధారంగా భారతదేశ చరిత్రను నిర్మాణం చేయించారు వలస పాలకులు.

పేద దేశమైతే వాణిజ్య సంబంధాలకై పాశ్చాత్య దేశాల ఆరాటమెందుకు?

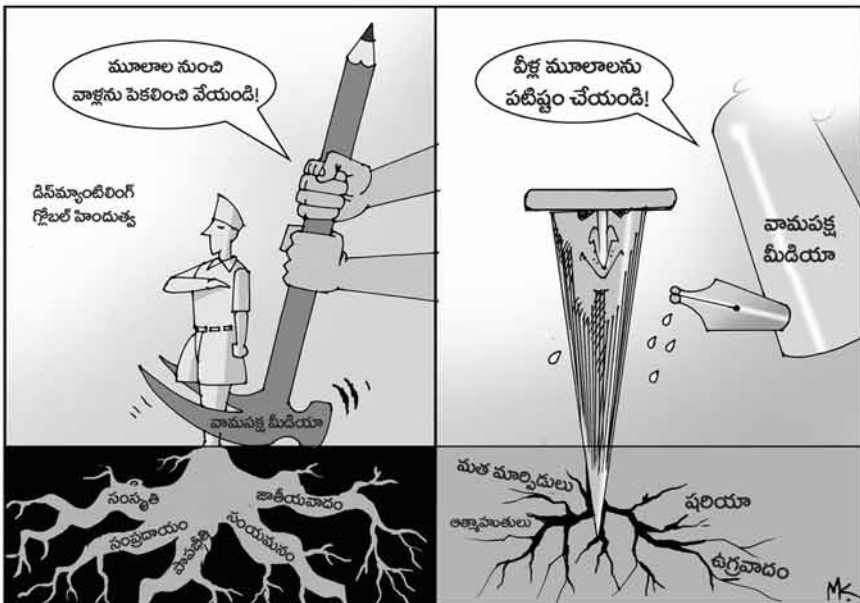
హిందువులు మొరటువారని, నాగరికత తెలియని వారని, విగ్రహాలను, పాములను పూజించే వారని, సోమరులని, దేశద్రిమ్మరులని, మూఢనమ్మ కాలతో బతికేవారనే అవాకులూ చవాకులు రాశారు. హిందువులు నిజంగా చేతకానివారైతే, అకర్మణ వాదులైతే అంత సంపద ఎలా సృష్టించ గలిగారు?

ఎందుకు పాశ్చాత్య క్రైస్తవ దేశాలు శతాబ్దాల పాటు భారతదేశాన్ని కబళించాలని అనేక కుట్రలకు, కుతంత్రాలకు పాల్పడ్డాయి? భారతదేశానికి సముద్ర మార్గాన్ని కనుగొనేందుకు కొలంబస్ ఎందుకు బయల్దేరాడు? ఒక పేద దేశంతో వాణిజ్య సంబంధాలు నెలకొల్పుకోవడానికి పాశ్చాత్య క్రైస్తవ దేశాలు పోటీకి దిగి దశాబ్దాల పాటు ఎందుకు ఆధిపత్యం కోసం యుద్ధాలు చేసుకున్నాయి?

భారతదేశాన్ని విడిచిపెట్టి వెళ్లిన తర్వాత కూడా దేశంపట్ల వారి వైఖరిలో ఎలాంటి మార్పు కాలేదు. భారత్‌లో ఏ చిన్న సంఘటన జరిగినా దానిని పెద్దదిగా చేసి అంతర్జాతీయంగా దేశాన్ని అప్రతిష్ట పాలుచేయడానికి నిర్విరామంగా కృషిచేస్తూనే ఉన్నారు.

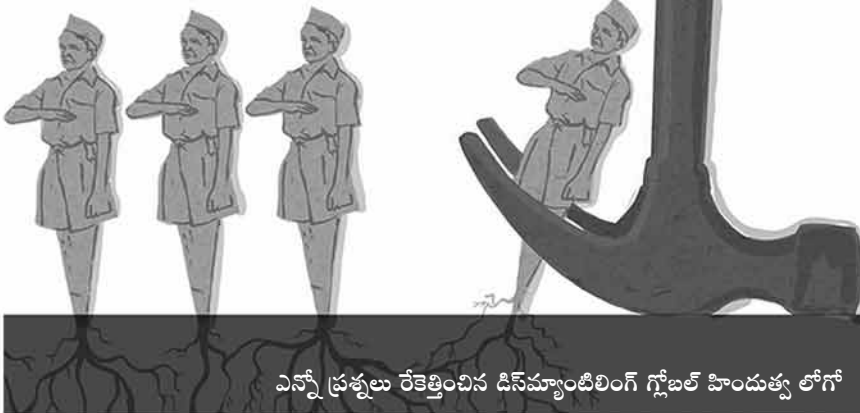
వలస పాలకులను వామపక్ష మేధావులు అనుసరిస్తున్నారు. శతాబ్దాల తరబడి హిందువులపై జరిగిన అత్యాచారాలను వారు కప్పిపుచ్చారు. హిందువులపై జరిగిన కనీవినీ ఎరుగని నరమేధం గురించి వారెన్నడూ మాట్లాడలేదు. ఈనాటికీ హిందువులపై జరుగుతున్న అఘాయిత్యాలను వారెన్నడూ ఖండించలేదు. హైందవ సమాజంలోని లోపాలను పదే పదే ఎత్తి చూపి కువిమర్శలకు పాల్పడే వీరు ఇతర మత సమూహాల, సమాజాల లోటుపాట్ల గురించి చర్చించటానికి సైతం భయపడుతూ వుంటారు. భారతదేశ వారసత్వానికి, సంస్కృతికి వలస పాలకుల కంటే ఈ కుహనా మేధావులే ఎక్కువ ద్రోహం చేస్తున్నారు. అందులో భాగమే Dismantling Global Hindutva అనే సదస్సు (సెప్టెంబరు 10-12). అయితే మనదేశం లోనూ, అమెరికాలోనూ హిందూ సంస్థలు అందుకు దీటుగా నిర్వాహకుల దురుద్దేశాలను ప్రపంచానికి తెలియజేయగలిగాయి.

ఇంతకూ ప్రపంచవ్యాప్తంగా హిందూధర్మాన్ని వ్యాప్తిచెయ్యాలన్న ఎజెండా హిందువులకు ఉందా? ప్రపంచంలో రెండే దేశాలు హిందువులకు ఉన్నాయి. ఒకటి నేపాల్, రెండవది మనది. మిగతా దేశాలలో హిందువులు ఉండవచ్చు. హిందూ సంస్కృతి, ధర్మం వ్యాప్తి చెంది ఉండవచ్చు. ప్రపంచాన్ని మొత్తం హైందవమయం చేయాలన్న ఎజెండా హిందువులకు ఎన్నడూ లేదు. అందుకు కావలసిన ఆర్థికవనరులు లేవు. దేశంలో హిందూధర్మం అబ్రహామిక్యతాల నుంచి తీవ్రమైన సవాలును ఎదుర్కొంటోంది. చాపకింద నీరులా విస్తరిస్తున్న క్రైస్తవమత వ్యాప్తిని అరికట్టే ప్రయత్నాలు ఇప్పుడిప్పుడే మొదలయ్యాయి.

లం సుమా!

స్వదేశంలోనే స్వధర్మాన్ని కాపాడు కోలేని పరిస్థితులలో ఉన్న హిందువులు ప్రపంచాన్ని హైందవీకరణ ఎలా చేయగలరు? చాలా హాస్యాస్పదమైన ఆలోచన. లేని అజెండాను హిందువులపై రుద్ది, హిందూదేశం మీద, హిందూధర్మం మీద విషం కక్కుటమే ఆ సదస్సు నిర్వాహకుల లక్ష్యం.

ఎన్నో ప్రశ్నలు రేకెత్తించిన డిస్మ్యాంబిలింగ్ గ్లోబల్ హిందుత్వ లోగో

ఇదంతా ఎందుకు?

అంతేకాదు అమెరికా మీద జిహాదీల దాడి జరిగి ఈ సెప్టెంబర్ కు రెండు దశాబ్దాలు అవుతుంది. అష్టావిస్తాన్ ను తాలిబన్ జిహాదీలు ఆక్రమించారు. ఈ అంశంపై నుండి ప్రపంచం దృష్టిని మరల్చడానికి ఈ సదస్సును నిర్వహించదలచుకున్నారా? పాశ్చాత్య క్రైస్తవదేశాలకు, ఇస్లామిక్ దేశాలకు మధ్య కొన్ని శతాబ్దాల పాటు పవిత్ర యుద్ధాలు, అంటే క్రూరమైనవి జరిగాయి. క్రైస్తవం, ఇస్లాం రెండూ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా విస్తరించాలనే అజెండా కలిగినవే. మొదటిది ప్రలోభాలతో, రెండవది బలప్రయోగంతో విస్తరించాయి. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆ రెండు అబ్రహామిక్ మతాల మధ్య పోటీ, వైరం తీవ్రస్థాయిలో ఉన్నాయి. హిందువులకు అనలు ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించాలన్న ఆకాంక్ష లేదు.

కానీ అబ్రహామిక్ మతాలకు మాత్రం హిందువుల పట్ల ఒక ఉమ్మడి అజెండా ఉంది. ఎలాగైనా ఈ దేశం నుంచి హైందవాన్ని పారద్రోలాలని అవి నిర్విరామంగా పనిచేస్తున్నాయి. శత్రువుకు శత్రువు మిత్రుడు అన్న చందాన హైందవానికి బద్ధ శత్రువులైన అబ్రహామిక్ మత పెద్దలు చేతులు కలిపారు. హిందూ వ్యతిరేక సదస్సులకు, పత్రికా

ప్రసార సాధనాలకు, రాజకీయ నాయకులకు వారు ఉమ్మడిగా అన్ని రకాల సహాయ సహకారాలూ అందిస్తున్నారు. వారు వామపక్ష మేధావులను చేరదీశారు. ప్రత్యక్షంగా విమర్శించడం, కించపరచడం కంటే నాస్తికులైన వామపక్ష మేధావుల ద్వారా హిందూ వ్యతిరేక ప్రచారం చేయించటం మెరుగైన వ్యూహంగా వారికి తోచింది.

ఏకైక దైవ మతాలు తమ మార్గమే సరియైనదని విశ్వసించి, ఇతరులపై తమ నమ్మకాలను రుద్దుతాయి. అందుకు భిన్నంగా హిందూ ధర్మం

ఆధ్యాత్మిక స్వేచ్ఛను, సత్్యాన్వేషణను ప్రోత్సహిస్తుంది. అందువల్ల హిందువులకు ఒక కేంద్రీకృత మత వ్యవస్థ లేదు. క్రైస్తవంలో పోపు, ఇస్లాంలో ఖలీఫాల వలె మత విషయాలలో సర్వాధికారాలు గల మత పెద్ద ఎవరూ లేరు. కానీ ఆ లోటును రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక సంఘ భర్తీ చేస్తుందని హిందూ వ్యతిరేకుల గట్టి నమ్మకం. దేశవ్యాప్తంగా పని చేస్తున్న ఏకైక హిందూ సంస్థ ఆర్ఎస్ఎస్. త్వరలోనే శత జయంతిని జరుపుకోబోతున్న ఆర్ఎస్ఎస్ ను బలహీనపరచడం ద్వారా హిందూ ధర్మాన్ని కోలుకోలేని దెబ్బ కొట్టాలన్నది వారి ఉద్దేశం.

ఆ ఉద్దేశాన్ని వారేమీ దాచుకోలేదు కూడా. ఆ సదస్సు వివరణపత్రంలో కాఫాయద్భజం కింద ధ్వజప్రణామం చేస్తున్న స్వయంసేవకులను పెకిలించివేస్తున్నట్లుగా కూడా చూపించారు. కానీ వామపక్ష మేధావుల కల ఎన్నటికీ నెరవేరదు. ఇప్పుడు హిందువులు మేల్కొని ఉన్నారు. ఇప్పటి హిందువులు వలసపాలన కాలంనాటి అమాయక హిందువులు కాదు. అన్ని రంగాలలోనూ ఎంతో ముందంజలో ఉన్నారు. తమ తప్పుడు రాతలతో హిందువులను వారు ఇకపై మోసగించలేరు. ఖండాంతరాలలో విస్తరించిన హిందువులు ధర్మాన్ని కాపాడుకోవడానికి

డాక్టర్ బి. నారంగపాణి

94408 28487

ధర్మంపై దాడి జరిగినప్పుడు పెద్దపెట్టున ఏకోన్ముఖులై ఖండిస్తున్నారు. ఏకపక్ష, పక్షపాత విమర్శలను తిప్పికొడుతున్నారు. వలసవాదులు, అబ్రహామిక్కుతాలు, వామపక్షాల అపవిత్ర కలయికను ఎండగడుతున్నారు.

హిందూ సమాజం జాగృతమై ఉంది, ఖబడ్డార్!

హిందూ సమాజం జడంగా లేదు. నిరంతరంగా ప్రగతిశీలంగా ఉంది. మహిళలపై ఆంక్షలు లేవు. 'నిమ్న కులాలు' అని ఒకప్పుడు పిలిచిన వారి చేతుల్లోనే ఇప్పుడు రాజ్యాధికారం ఉంది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులలో దళిత, గిరిజనులకు చెందిన వారే అధికం. కులాంతర వివాహాలు సైతం పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నాయి. వాటిని సమాజం ఆమోదిస్తున్నది కూడా. ప్రతి కుటుంబంలో ఎవరో ఒకరు కులాంతర వివాహం చేసుకున్నవారు కనబడుతున్నారు. అన్ని కులాల కంటే అణగారిన వర్గాలలోనే స్వాతంత్ర్య వచ్చాక విద్య, ఉద్యోగ, ఆర్థిక సాధికారత విస్తరించింది. దేశం, సమాజం గర్వపడే అంశాలివి.

వలస కాలపు చరిత్రకారులు రుద్దిన అబద్ధాలు, అసత్యాలు పట్టుకొని ఆ దృక్పథంలోంచే చూస్తూ హిందూ సమాజం అచేతనావస్థలో ఉందని, అసమాన తలను ప్రోత్సహిస్తోందని, అవి కొనసాగుతున్నాయని, మహిళలపై, అల్పసంఖ్యక వర్గాలపై దాడులు జరుగుతున్నాయని చేసే ప్రచారమంతా బూటకమే. గోరంతలు కొండంతలు చేసి, పదే పదే చెప్పి, రాసి హిందూ సంస్థలను తాలిబన్లతోనూ, క్రూరదృష్టతోనూ పోల్చే ప్రయత్నం అసమంజసం. దురుద్దేశాలతో కూడినది.

ఈ సవాలును స్వీకరించడానికి, తాత్వికంగానూ, ధార్మికంగానూ ఎదుర్కోవడానికి హిందూ సమాజం సిద్ధంగా ఉంది. తన బలహీనతలను ఎప్పుటికప్పుడు సరిదిద్దుకునేందుకు ఏమాత్రం వెనుకాడని హిందూ సమాజం ఈ దేశద్రోహులకు దీటైన సమాధానం చెప్పగలదు. ఇప్పటికైనా కుయుక్తులు మాని తమ హిందూ వ్యతిరేకతను మానుకోకపోతే విదేశీ ముస్లిములకు, ఆంగ్లేయులకు పట్టిన గతే ఈ వామపక్ష మేధావులకూ పడుతుంది. 1893 సెప్టెంబర్ 11న చికాగోలో స్వామి వివేకానంద పూరించిన హిందూ శంఖారావం ఇంకా హిందువుల చెవుల్లో మార్మోగుతూనే ఉంది. ఖబడ్డార్. ★

సంప్రదాయంలో మానవతను గుర్తించినవాడు

‘సన్న నెఱగరో! యీ తెల్లనాట మీరు
విశ్వనాథ కులాంబోధి విధుని బహు వి
చిత్ర చిత్ర ధ్వని బహు విభిత్తి మన్న
హాకృతి ప్రణీత సత్యనారాయణ కవి’

అని విశ్వనాథ వారే ‘త్రిశూలము’ అనే తన నాటకంలో రాసుకున్నారు. తెలుగు సాహిత్యచరిత్రలో ఆయనదో స్వర్ణపుట. సాహిత్యంలో సర్వతోముఖ సమర్థత కలిగినవారు అరుదు. గద్యం, పద్యం, నాటకం, నాటిక, వ్యాసం, నవల, నవలిక, కథ, కథానిక, విమర్శ- ఇన్ని రంగాలలో అందే వేసిన చేయి వారిది. ఆధునికతను ఆస్వాదించరని విమర్శ ఉంది. ఇది నిజం కాదు. ఆయనకు పాశ్చాత్య సాహిత్యం పట్ల గౌరవం ఉంది. ప్రక్రియలపై ఆసక్తి ఉంది. షేక్స్పియర్, షెల్లీ, మిల్టన్ వంటి వారి కవిత్వాన్ని ఆసాంతం పరిశీలించినవారు. శిల్పం, సాహిత్యం జాతీయమై ఉండాలి కానీ విజాతీయమై ఉండరాదనేది ఆయన భావన. సముద్రంపై వక్షి ఎంత ఎగిరినా రాత్రికి గూటికెలా చేరుతుందో అలాగే మన జాతీయత, సంప్రదాయాలను కాపాడుకోవాలనుకోనేవారాయన. కనుకనే ‘విశ్వనాథకృతిలో వారిదైన ఒక వ్యక్తిత్వం ప్రతిబింబిస్తుందని’ జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం అంటారు. ఆధునికాంధ్ర జగత్తులో విశ్వనాథ ఓ విరాణ్మూర్తి.

క విసామ్రాట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ (సెప్టెంబర్ 10, 1895-అక్టోబర్ 18, 1976) కృష్ణా జిల్లా నందమూరులో జన్మించారు. విజయవాడలో విద్యాభ్యాసం. కరీంనగర్ కళాశాలకు ప్రిన్సిపాల్ గా పనిచేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆస్థానకవి పదవిని అలంకరించారు. తెలుగులో తొలి ‘జ్ఞానపీఠ్’ గ్రహీత (రామాయణ కల్పవృక్షం). కళాప్రహర, పద్మభూషణ్ వంటి అవార్డుల గ్రహీత. వివిధ విద్యాలయాల

నుంచి గౌరవ డాక్టరేట్లు అందుకున్నారు. తల్లి పాఠశాల, తండ్రి శోభనాద్రి. భార్య వరలక్ష్మమ్మ.

20వ శతాబ్ద తెలుగు సాహిత్యానికి, ప్రత్యేకించి సంప్రదాయ సాహిత్యానికి విశ్వనాథ పెద్ద దిక్కు. ‘నేను వ్రాసిన పద్యముల సంఖ్య, ప్రకటింపబడిన సంఖ్య సుమారు ఇరువది వేలుండవచ్చును. నేను చింపివేసినవి ఏబది వేలుండవచ్చును.’ అని ఆయనే చెప్పుకున్నారు. కానీ... ‘ఆయన వ్రాసినది లక్ష పేజీలు

ఉండవచ్చు’నని శ్రీశ్రీ లాంటివారు చెబుతారు. ఆయన భాషణంలో, భూషణంలో ఓ వైలక్షణ్యం వెల్లివిరుస్తుంది.

2

విశ్వనాథ వారి సాహిత్య విరాట్ స్వరూపం ఎంత వర్ణించినా తక్కువే. ప్రతి రచనలోనూ ఆయన కనిపిస్తారు. కవిత్వంలో ప్రకృతి రామణీయకతలో ఆయన ముద్రకత్వం ‘కడిమి పూచినదో లేక చిగిర్చినదో యంచు/తొంగి చూచినది విద్యుల్లతాంగి...’ అనే కవితా పంక్తులలో కనిపిస్తుంది. బాహ్య ప్రకృతి మబ్బు తెరల్లోని విద్యుత్ మెరుపుతీగ తొంగి చూసేసరికి దేదీప్యమానంగా వెలిగిన రూపాన్ని ఆయన పై పంక్తిలో అక్షరాలతో ‘వెలిగిస్తారు.. నా కవితనే విశాల జఘనా! ఒక యౌచితలేద భాషలే/దాకృతివేద, యూరుకరసాత్మతనే స్రవించిచిపోదు...’ అని విశ్వనాథవారే చెప్పుకున్నా ఆయన సృష్టిలో జీవితీ, భాష, ఆకృతి అన్నీ తమంతటామే సన్నివేశంలో ఇమిడిపోతాయి.

విశ్వనాథ వారిని ఎక్కువమంది సంప్రదాయవాది గానే చూస్తారు కానీ... ఇది తప్పు. ఆయన గొప్ప మానవతావాది. సంప్రదాయంలో మానవతను గుర్తించిన మహోన్నత సాహితీమూర్తిమత్వం ఆయనది. ‘వేయిపదగలు’లో ధర్మారావు పాత్ర ఒక్కటి చాలు ఇందుకు ఉదాహరణ. ఆయన లక్ష్యం మానవులందరికీ తిండి, బట్ట, గూడుకు లోటు లేకుండటమే! ఆయన రచనల్లో ‘లోచూపు’ను గమనించిన వారికి ఇది అవగతమవుతుంది. ‘కల్పవృక్షం’లో కూడా ఆయన ఈ దృష్టి కోణాన్ని దాటిపోలేదు. సాంస్కృతిక పునాది మీద రాజకీయ, సామాజిక, ఆర్థిక వ్యవస్థలు పునర్నిర్మించుకోవాలని తన ప్రతి రచనలోనూ చాటి చెప్పారు. అందుకు అనుగుణమైన వ్యవస్థల నిర్మాణం అవసరమన్నారు. వాటి నమూనాలను రచనల్లో చూపించారు. బ్రిటిష్ వారి రాక వలన స్వయంపోషక శక్తి కలిగిన గ్రామీణ వ్యవస్థ క్రమంగా క్షీణించసాగింది. దాని స్థానంలో కృత్రిమ దోపిడీ వ్యవస్థ ప్రారంభమయింది. ఇది విశ్వనాథ వారు కలం పట్టిన నాటి సామాజిక చిత్రం. సాహితీవేత్తగా తన గమ్యం తానే నిర్దేశించుకున్నారు. కవిత, కథ, నవల, నాటిక ఏది రాసినా ఈ పరిధిని అతిక్రమించలేదు. ఆర్థిక వ్యవస్థ పరిపుష్టం కాని వేళ దేశ ప్రగతి సాధ్యం కాదు. తెరచిరాజు, వీరవల్లదు, వీరపూజ, వేయిపదగలు, సముద్రపు దిబ్బ, కోకిలమ్మ పెళ్లి, వల్లభమంత్రి, దమయంతీ స్వయంవరం వంటి

రచనలు ఇందుకు నిదర్శనాలు. నాటి ఆంగ్లేయుల పాలనలో క్షీణించిన గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థకు జవనత్వాలు కలిగించాలన్న ఆయన ఆశలు, ఆశయాలు పై రచనల్లో కనిపిస్తాయి. విశ్వనాథ అభ్యుదయవాదా? సంప్రదాయవాదా అనేది ఆయన రచనలను సంపూర్ణంగా చదివి, అవాహన చేసుకొని నిర్ణయించుకోవాలి. 'కుమారాభ్యుదయం'లో కులపుత్తులకు, కుటీర పరిశ్రమలకు జవనత్వాలు కలిగించాలంటారు.

3

విద్యను గూర్చి కూడా విశ్వనాథ ఒక స్పష్టమైన అవగాహనను కలిగి ఉండేవారు. 'వేయిపడగలు' నవలలో, 'విద్య ప్రధానంగా రెండు విధములు. ఒకటి వృత్తి విద్య, రెండవది జ్ఞానము కొఱకు చదువు విద్య.... వృత్తి విద్య జీవనాధారమైనది. జ్ఞానము కొఱకు విద్య మానసి హృదయమునకు సంస్కారము ఇచ్చుటకేర్పడినది' అని వివరిస్తారు. కానీ... వర్తమానంలో విద్య మార్కులకు, ర్యాంకులకు పరిమితమయింది. ఇంగ్లీష్ ను చిన్నతనం నుంచే రుద్దుతున్న నేటి కాలం వారికి 'మాతృభాష తెలుగు చక్కగా వచ్చిన తరువాత నా భాష చెప్పింపుము.... బుద్ధి వికసించిన తరువాతనే భాషయైనను తొందరగా వచ్చును' అని హితవాక్యం చెబుతారు. పాఠ్య గ్రంథాలలోని అవకతవకలు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులలోని అకారాలు, వికారాలు, పరీక్షల విధానంలో లోపాలు వంటి వాటితో పాటు ఏ భాషా స్వభావాన్ని ఆ భాషలోనే బోధించాలనే అంశాలను 'విష్ణుశర్మ ఇంగ్లీషు చదువు', 'హాహాహుహు' అనే హాస్య నవలల్లో వివరించారు. విశ్వనాథ వారు 'నర్తనశాల' 'వేనరాజు' 'త్రిశూలం' 'అనార్కలి' వంటి విషాదాంత నాటకాలను కూడా రాశారు. 'షేక్స్పియర్

తెలుగులో తొలి జ్ఞానపీఠ్ పురస్కార గ్రహీత కవినపూట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ రచించిన 'రామాయణ కల్పవృక్షం' తెలుగు సాహితీలోకంలో నిత్య సువాసనలు వెదజల్లే పారిజాతం. ఈ కావ్యం విశ్వనాథ వారి 'మానసపుత్రి'గా చెప్పవచ్చు. అనువాదమనే అవివేకులున్నారు. కానీ... ఇది కవినపూట్ సాహితీ 'స్వేచ్ఛా ప్రియపుత్రి'... కావ్యంలో ప్రతీ సందర్భంలోనూ కవి తనదైన తాత్త్వికతను నిండుగా ప్రదర్శించిన విధానం గమనించవచ్చు.

నాటకాల్లో నాలుగు రకాల ట్రాజెడీస్ ఉన్నాయి'. విశ్వనాథ వారివి నాలుగు ట్రాజెడీస్ ఉన్నాయి అంటారు జి.వి.సుబ్రహ్మణ్యం.

తెలుగులో తొలి జ్ఞానపీఠ్ పురస్కార గ్రహీత కవినపూట్ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ రచించిన 'రామాయణ కల్పవృక్షం' తెలుగు సాహితీలోకంలో నిత్య సువాసనలు వెదజల్లే పారిజాతం. ఈ కావ్యం విశ్వనాథ వారి 'మానసపుత్రి'గా చెప్పవచ్చు. అనువాదమనే అవివేకులున్నారు. కానీ... ఇది కవినపూట్ సాహితీ 'స్వేచ్ఛా ప్రియపుత్రి'... కావ్యంలో ప్రతీ సందర్భంలోనూ కవి తనదైన తాత్త్వికతను నిండుగా ప్రదర్శించిన విధానం గమనించవచ్చు. దశరథుని ముగ్గురు భార్యలను పరిచయం చేస్తూ

'కౌసల్య ముక్తికాంతి సమానాకార నలి సుమిత్రయుపాసనా స్వరూప విజయ రమాకార వినయాంబుధి సమిత్ర

కైకేయి మధుసామగానమూర్తి కౌసల్య నవశరత్కల మందాకిని సితపుండరీకంబుశ్రీసుమిత్ర మందార పుష్పంబు మహిళామణి సుమిత్ర

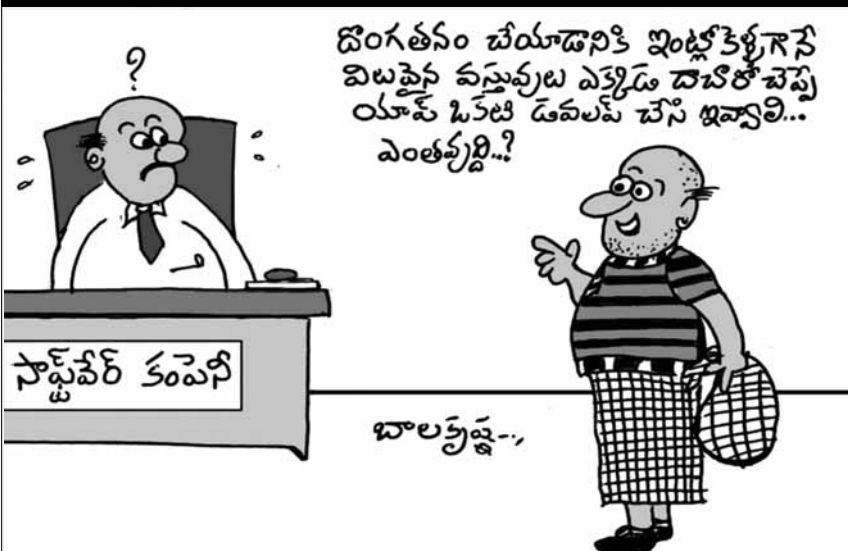
కైకేయి నునుసల్ల కల్పపూవు...' అని ఒకరితోనొకరిని పరిచయం చేస్తూ, పోలుస్తూ, వారి గుణగణాలను రూపు రేఖావిలాసాలను వర్ణించిన విధం ఒక్కటి చాలు విశ్వనాథ వారి పాండిత్యానికి జోహార్లు అర్పించటానికి. రాముని గురించి కైకకు బాగా తెలుసునంటారాయన. రాముడు భవిష్యత్తులో 'దైత్య సంహారగాథా పాండిత్య నముద్రమూర్తి' కాగలడని ఆమె విశ్వాసం. కనుకనే అతనికి చాప విద్య నేర్పింది.

4

ఆ విశ్వాసంతో అతనిని అడవికి పంపింది. ఆమెకు కావలసినది భరతుడు రాజు కావడం కాదు. రాముడు అడవికి వెళ్లడం. రామునికి కావలసినది కూడా అదే! రామాయణ కల్పవృక్షం చదివిన తరువాత పరిత మరొక ప్రపంచంలోనికి వెళ్లడం ఖాయం. అందులోని మెరుపులు, చమత్కారములు, మలుపులు, ఆశ్చర్యపూరిత వర్ణనలు, రాక్షసులు సహితం రాముని రాక కోసం చూసే ఎదురుచూపులు వీటిని విశ్వనాథ వారు వర్ణించిన తీరు, భాషా విరువులు ఓ మధురానుభూతిని కలిగిస్తాయి. తెలుగుభాష పట్ల మమకారం పెంచుతాయి. "నేను ఏమి వ్రాస్తానో నేను తెలుసుకొని వ్రాస్తాను. అనాది నుండి ఈ దేశంలో ఒకటి జ్ఞానం అనిపించుకుంటూ వస్తున్నది. ఆ జ్ఞానం నా పాఠకులకు కల్పించి, నేను సఫలుణ్ణు, వాళ్లను జ్ఞానవంతులను చేస్తున్నాను అనే భావం నాకు ఉన్నది. ఈ భావం ఉన్న వాళ్లు చాలామంది ఉన్నారని నాకు తెలుసు..." అని చెప్పుకొన్న విశ్వనాథ వారు ప్రాచీనాంధ్ర కవుల ప్రమాణాలను గౌరవిస్తూనే తనదైన మహా కావ్య రచన చేసిన నవ్య సంప్రదాయ యుగచైతన్యమూర్తి.

సాధారణ ప్రచురణకు ఎంపికైన కార్టూన్

“ఏం. నా పాప మహాదేవి కాకూడదా! ప్రభువుకి మటుకు పెళ్లాం ఉండదా! ఆ రాజే నా అల్లుడవుతాడు చూస్కో! నేను ఏలినవారి మామ అయితీరుతాను కాస్కో!” గట్టి మాటలేవో సంకల్పం చెప్పుకున్నట్టుగా విస్పష్టంగా పలికాడు. ప్రతిస్పందించ లేదు రేక.

“సరేలే. పోయినారు బాలగానీ పుట్టినింటి బాలగాదు ఆడపిల్ల. నీకిదంతా ఎప్పటికీ అర్థ మయ్యేను? వచ్చి కూడు కుడవుమీ. బోరవిరుపుడు తగ్గించుమీ!” నాన్నా కూతుళ్ళిద్దరికీ వర్తించే పదనంగా అనేసి చోడి అంబలి మూకుళ్లను వాళ్ల ముందుం చింది. గంజిలో నంచుకునేందుకు మండికూర చట్టి తెచ్చి వాళ్ల ముందు అనించింది. భార్య పలుకులకు గచ్చురుమన్నట్టయ్యాడు కోలడు.

‘ఎప్పటికయినా గంగు అత్తారింటికి పోవలసిందే కదూ!’ ఈ భావన రాగానే అతని మనసు ఆ క్షణాన మథనపడింది. తండ్రి బాధను తేలగొట్టడాని కన్నట్టుగా,

“ఊరి చుట్టూ మండికూర దొరుకుతుందని రోజూ అమ్మ అదే వండుతుందే?” అంబలి మింగుతూ కిచకిచమంది గంగు.

“ఓ.. గట్టిగా మాట్లాడకు. ఆ మహాతల్లి వింటే మళ్లీ నిన్నే మండిచెట్లకు తోలి ఆకులు వొలిపిస్తుంది. అప్పుడు నీ పని ఆలపాటలు పాడటం.. ఆడవి రొడ్డలు ఏరడం.. అన్నట్టుగా అయిపోతుంది.” భార్యకు వినిపించేలా కావాలనే కులుకుతూ కొరివిలా అన్నాడు. వినిపించుకున్న రేక భర్త భావించినట్టుగానే,

“అవును మరి! మనం గ్రామ తలారులం కాదు. జమీందారులం కదా! రోజూ గురగేదే మాంసమే తింటాం! సిగ్గులేకపోతే సరి. నోరు మూసుకుని భోంచేయండి!” ఘొల్లుమంది.

“నోరుమూసుకుంటే ఎలా భోంచేయగలం?” అమ్మమాటకు అంటింపుగా గంగ గొంతు పెట్టడంతో కోలడు మహదానంద భరితుడయ్యాడు. అంతలోనే రేక అందుకుంది. అప్పటివరకూ లబలబమన్న తీరున కాకుండా,

“నవ్వుతాలు సరేగానీ, ఇటింవేళ సిమ్మాలగద్దె దగ్గర ఏం పాటలు పాడారే!” కూతురిపై అనురాగం అల్లుకుపోగా స్థిమితంగా అడిగింది. తల్లి ఎప్పుడయితే పదాల గురించి ఎత్తిందో మైమరచినట్టుగా అయింది గంగు. కోలడా నిమ్మకంగా కూర్చుని మాట్లాడం మొదలెట్టాడు.

“ఏం పాటలా! నందివదం, ఇటింపాట, పంచపాండవుల పాట. ఒకటేంటి అన్నీ పాడేశారు ఆడంగులు. ఎవరు ఏం పాడిన మన గంగు గళం ముందు దిగదుడుపే అయ్యారనుకో.” అన్నాడు గర్వంగా.

“అది సరేనయ్యా. నా బిడ్డ బ్రహ్మాండంగా

పాడుతుంది. అందరికీ తెలిసిందే. అదలా ఉంచు. దేశిరాజుల పాటలు పాడలేదా ఎవ్వరూను. ఇటింపండగతో కలిపే కదా వాళ్లపండగా చేస్తాం.” ప్రశ్నించింది రేకమ్మ. గంగు ఎందుకనే ఈ వ్యవహారం తనకు అర్థంకానట్టుగా మొహం పెట్టింది. కోలన్న మాత్రం,

“దేశిరాజుల పాటలెలా పాడతారే? ఈ వేళ సాయంత్రం లెంకలు కథాగానం చేస్తారు కదా! అదో పెద్ద ఉత్సవం కదా! అలాంటప్పుడు ఉదయం పూట ప్రభువుల పదాలు పాడకూడదన్న కట్టు లేదేంటి?” చీకాగ్గా అన్నాడు. అప్పటికిగానీ రేకకు విషయం బోధపడలేదు.

“అవును కదూ! ఈ రోజు దేశిరాజుల కథ చెబుతారు పాటపూజారులు. మనం వినాలి. ఆలకిస్తే పుణ్యం పురుషార్థం కూడాను.” శాంతంగా అంది. వెనువెంటనే గంగు కలుగజేసుకుని,

“అమ్మా! చాలా పదాలు నాకొచ్చును గానీ

దేశరాజుల పాటలు రావే. ఆ గతి, ఆ శ్రుతి వేరుట కదా. నేర్పుకోవాలని ఉంది సుమా. నేనూ ఈ రోజు కథాగానానికి వస్తానే." బతిమాలుతున్నట్లుగా తల్లిని అనుమతి అడిగింది.

"కథాగానం అయ్యేసరికి తెల్లారిపోతుంది. చిన్నపిల్లవి. రాత్రింతా నిద్ర కాయగలనంటే రా. నువ్వుస్తే నాకేం బరువు. రావాలనుంటే మటుకు సందెవాలే సేవడివేళకే ఏదో ఒకటి తిని బయలుదే రాలి. ఇంటికి వచ్చేసరికి గాంధారీవేళ దాటిపోతుంది మరి." రేక సులువుగానే అంగీకారం తెలిపింది. మోదం పొందింది గంగు.

మాటల్లో మాటగా,
"కాకపోతే, మనం కోలగాళ్లం. కింది కులాల వాళ్లం. కాబట్టి, గానానికి కాస్త దూరంగా పులి బరుకుడు మాను పక్కనున్న రాళ్లమీద చతికిలబదాలి. లెంకల్ని వినాలి." దేశరాజుల గాధలు ఆకర్షించేందుకు నిబంధలేవో ఉన్నట్లుగా చెప్పేశాడు కోల.

"నా పక్కన నువ్వుంటావు కదా నాన్నా. రాయిమీదేంటి. ఎక్కడయినా కూర్చుని కథ వినగలను. ఆ పాటలు నేనూ నేర్పాలి కదా." ధీమాగా చెప్పిన బిడ్డ నుదుటిమీద ప్రేమగా ముద్దుపెట్టారు తల్లిదండ్రులు.

* * *

సేవడివేళ దాటింది. సూర్యుడు అస్తాద్రికి చేరిపోయాడు. చీకట్లు చిన్నగా ముసరుకోవడంతో మండివలసలో మెల్లమెల్లగా దీపాలు వెలుగు తున్నాయి. ఇటీంమాసం కావడంవల్ల మన్యానికి పచ్చదనం పూర్తిగా దూరం కాలేదు. కోరుకున్న వారికి

డా॥ చింతకింది శ్రీనివాసరావు

కోడిగుడ్డంత మావిళ్ల దొరుకుతున్నాయి. చెరుక్కున్నవారికి తొలిపంటల చివరి దినుసులుగా చేటడేసి కొర్రలు అందుతూనే ఉన్నాయి. చలి కొద్దికొద్దిగా విడిపోయి రానున్న బైశాగి ఎండపొడల ముందు అప్పుడే ఓటమి ఒప్పేసుకుంటోంది.

ఊరిమయాన బూసిచెట్లు ఆకుకో రంగుగా పూసి వెన్నెల వేళ కొత్త కాంతులీనుతున్నాయి. పల్లె వెలుపలి చిట్టితలు, బిల్లుడు, ఏపె, అందుగ, దేవదారు, జాన, చిటిమూటి, పరిమి, తునికి, వెలగ, చింత, జీలుగు, కలేక్కాయి, ఇండిగ, మామిడి సహా ఎన్నో రకాల చెట్ల మీదుగా వచ్చిపడుతున్న పవనమాలికలు పసరువాసన్న పోలుస్తున్నాయి. ఉసిరి, వేప, ముషిణి, రేల, తడ, వెదురు, వెంపలి, చెంగలి, చిట్టిజాన, కరివేప పత్రాలహరితం కొండగాలుల్ని సుగంధ భరితం చేస్తున్నాయి.

పల్లెవాసులంతా అప్పటికే ముద్దలు మింగి ఉన్నారు. ఇళ్లన ప్రకాశవంతం చేసేందుకు ఆముదపు గూటిదీపాలను ఎగసనదోశారు. దీంతో, ఇంటిలోపల పీనె అరుగుల మీద పితృదేవతలకు గుర్తుగా పెట్టిన ముంతలు, వాటి పక్కనే నిలబెట్టిన గూసకుదుర్లు, అంబలి పులియబెట్టే పిండి కుదుర్లు, వార్పు కుదుర్లు, వాటి దరిన కనిపించే పొయ్యికొయ్యలు తళతళ లాడుతున్నాయి. ఆవాసాల బయటా దివిటీలు వెలిగి ఉన్నాయి. అవుపేడ కచికలో ఎర్రమన్ను కలిపి సాపుగా నిలబెట్టిన ఇంటిగోడలు మహాకుడ్డాలై మెరుస్తున్నాయి. గోడలకు పెట్టిన తెల్లపిండి చుక్కలు ఆకాశంలో నక్షత్రాల్లా మిలమిలమంటున్నాయి. గట్టి ద్వారాలకు అంతకు మించిన గట్టి చెక్కలతో తలుపులు చేర్చారు. బలమైన లోతాళాలు కుదిర్చారు. ఆ చీకటివేళ ఆ ఇళ్లన్నీ కలవారు దాగబెట్టిన భోషాణాల్లా కానవస్తున్నాయి.

దివ్వెల ప్రకాశనంతో కొంపల పక్కల కోళ్ల దొర్రెలు, చిక్కుడుపాదులు, గొర్రెలశాలలు స్ఫుటంగా అగుపిస్తున్నాయి. అడుసులు, ఆముదాలు, ఇంకా రకరకాల నూనెగింజలు పత్తుకునే బిల్లులు దర్భన మిస్తున్నాయి. సమీపంలోని చింతచెట్ల పంగల్లో

పంటలమ్మలు దాచుకున్న ఎండుపుల్లలు స్పష్టంగానే కనబడుతున్నాయి. మంచుబిందువులు నిశ్శబ్దంగా జారిపోయేందుకు వీలుగా ఇళ్లకొప్పులను కోపిరి గడ్డి తిరగవేసి నేశారు. వాటిని చక్కగా ఏకాండి కోత కోశారు. అందుకే పాపంచాలన్నీ తీరుగా వెల్లివిరుస్తున్నాయి.

పండగ వాతావరణానికి అందగించే ఉడుపులే పల్లెవాసులంతా ధరించారు. అందరిదీ ఒకటే దారి, అందరిదీ ఒకటే ధ్యాస అన్నట్లున్నారు. చీకట్లవేళ పరిహాసాలాడుకుంటూ పాదాలకు పనిచెప్పారు. నడక దారినవడి మండివలస పొలిమేరల్లోని జాకరమ్మమెట్టవైపు కదులుతున్నారు. ఆదామగా తేడా లేకుండా అంటుకుని అంటుకుని నడిచిపోతున్నారు. చంకదిగని పాపలతో బాలింతలు, కడుపునపడ్డ శిశువులతో చాలింతలా అందరూ కలిసే వెళుతున్నారు.

పర్వదినాల పేరు చెప్పి ఊరుఊరంతా పీకలదాకా మెక్కి ఉన్నారు. కొత్త అన్నం గువ్వకూర తిన్నవారొకరు. కొర్రజావ కోడితునకలు మింగినవారు వేరొకరు. అరికెబావ్వు చింతపులుసు కుత్తుకలవరకూ తొక్కినవారొకరు. రాగిరొట్టె కుందేటి కూర కుమ్మినవారొకరు. తినడానికి ముందు మడ్డికల్లు, జీలుగకల్లు తాగి త్రేన్చినవారో దాదాపుగా అందరూను. అంతటి మత్తులోనూ, అంతటి భుక్తాయాసంలోనూ వాళ్ల కాళ్లు తడబడ్డం లేదు. కళ్లు బైర్లు కమ్మడమూ లేదు. అందరినోటా ఒకటే మాట. అందరినోటా జాకరమ్మకు జేజేల ధ్వని. అందరిదీ ఒకటే భక్తి. అందరిదీ ఒకటే భయం. అందరిదీ ఒకటే కోరిక. అందరికీ దేశరాజుల కథాగానం వినిలనేదే లక్ష్యం. అందరికీ ఆ గానాన తడవాలన్నదే ధ్యేయం. అందరికీ అలా తడిసి తడిసి పుణ్యం పొందాలనేదే ఈప్పితం. కాబట్టే ఊరు ఖాళీ అయిపోయి మెట్టవైపు బయల్వెడలిన దృశ్యం ఇప్పుడక్కడ ఆవిష్కృతమైంది.

పరాచికాలాడుతూ కొందరు, గుసగుసలుపోతూ మరికొందరు, హాసస్తూ ఇంకొందరూ ఇలా ఎవరెవరో చిత్తమైన ఏవేవో చిత్తవృత్తుల్లో వర్తనసాగిస్తూ పోతున్నారు. పల్లెనడుమ సిమ్మాలగడ్డ, థింసా ఆటబయలు, గ్రామం అంచుల్లోని పశువులు కూడే మందలబయలు, కల్లుతాగే చేవడిబన దాటుకుంటూ వెళ్లారు. నందిపుట్ల దాటిపోయి, మగనాలిమెట్టలు మీరిపోయి, జాకరమ్మ ఎగువకే వెళ్ళిపోతున్నారు.

అందరికంటే వెనుకగా నడుస్తున్నారు కోలన్న, రేకమ్మ, గంగు. వారితో పాటు మిగిలిన గ్రామ సేవకులైన కోలగాళ్లూ సంతానంతో కదులుతున్నారు. వీళ్లెవ్వరూ మాట్లాడటం లేదు. మిగిలిన ఊరి జనంతో పోలిస్తే నోళ్లు కట్టుకుని నడుస్తున్నది వీళ్లనని చెప్పవలసి ఉంటుంది. మాట్లాడలేక కాదు. మాట్లాడటం చేతకాక కాదు. పదిమందిలోనూ మాట్లాడకూడదన్న నిబంధన వారిని కట్టిపడేస్తోంది.

గ్రామ తలవరులు తలవరుల్లాగానే ఉండాలి. నోరు పెట్టకూడదు. బుర్ర ఎత్తకూడదు. పండగలప్పుడు, పర్వదినాలవేళా కొంతనయం. ఆటపాటల సమయంలో మరికొంత మెరుగు. మిగిలినవేళల్లో కట్టుదాటకూడదు. దిగువజాతి వారమన్న తలంపుతోనే బతకాలి. బహుశా ఈ విషయాలన్నీ అస్థి పట్టిపోయినందువల్లనే కోలన్న కుటుంబమూ మిగిలిన బంధుమిత్రులూ ఆ సమయాన తోటి గ్రామస్తులకు చాలా ఎడంగానే కాళ్ళ కదుపుతున్నారు. పల్లెలో ఎత్తున ఎగిసి ఉన్న బగతలు, కొటియాలు, మూకదొరలు, మన్నెదొరలు, రెడ్డిదొరలు, కొండదొరల ఇళ్లను, ఆ కిందుగా నిర్మితమైన గదబ, ఓజు, ఘాసి, పైడి, దుంబ కొంపలను కళ్ళతోనయినా చూడకుండా భూమిని పట్టిన నేత్రాలతో నేలబారుగానే నడుస్తున్నారు.

ఇదంతా తల్లితండ్రులకు లాగానే గంగుకి ఏ

గంగు ఉద్వేగమయితే చెప్పరానంత. దేశిరాజుల గురించి తెలుసుకోవాలన్న దాని కోరిక ఇప్పుడిలా ఈడేరుతోంది. రాజుల కథ వినాలన్న తాపత్రయం ఇన్నాళ్లకు వాస్తవరూపం దాలుస్తోంది. వెన్నెలవెలుగు ఒకవైపు, ఎక్కువగా చలి పుట్టించని గాలి మరోవైపు, బుగ్గిమంచు కాలం కరిగిపోవడంతో సమకాలపు ఛాయలు ఇంకోవైపు. గంగు సహా మెట్టమీది ప్రజాళిని సేదతీరుస్తున్నాయి.

మాత్రం కొత్తకాదు. అయినా ఏదో బాధ ఆమెను ఈ విషయంలో ఎప్పుడూ పీడిస్తూనే ఉంటుంది.

‘మనుషులందరూ జాకరమ్మ బిడ్డలమే అయినప్పుడు మన్యంలో ఈ జాతి భేదాలేంటి?’ అనే మీమాంస ఆమెను చిన్నవయస్సునుంచే పట్టి పీడించకనూ పోవడంలేదు. అద్దమైనట్టు కొంత, అర్థంకానట్టు కొంత మాదిరిగా జీవితాన్ని ఇప్పుడిప్పుడే తెలుసుకుంటోంది.

ఆ రోజు ఆ పిల్లకి మరో కొత్త అనుభవం ఏంటంటే కట్టుకున్న చీర. నిజానికి అది పూర్తి చీర కాదు. ఖండవస్త్ర. మొన్ననే చిన్నబంద సంతలో అమ్మ కొనిపెట్టిన బట్ట. అడవిబిడ్డలు నేతవస్త్రం కట్టుకోవచ్చును. దానికేం అడ్డలేదు. కానీ, దాన్ని శరీరానికి తగినట్టుగా సూదీదారంతో ఎక్కడా ఒక్క కుట్టా కుట్టుకోకూడదు. కుట్టుడుగుడ్డలకు మన్యంలో మైల. ఒకదానికొకటి జోడాచేసిన వస్త్రాలకు అంటు. అందుకే సంతల్లో కొన్న బట్టని ఒంటికి చుట్టుకుని, ముడిపెట్టుకుని, నిలుపుకోవడమే గిరిస్త్రీల కర్తవ్యం. ఈ పని గంగకు కొత్త.

రేపు తొక్కిననాటినుంచీ దానికి చీరముక్కలే కొనడం మొదలుపెట్టింది రేక. కొండవాగు పక్కన

చాపవరిచి, లెంకభార్య స్వయంగా పూజలు చేసి, తొలిముట్టు మైల వదలగొట్టినప్పటి దరిమిలా గంగుకు కోకలే సంప్రాప్తమయ్యాయి. అయితే చీర కట్టుబడి పూర్తిగా చేతకాకపోవడం, భారీ శరీరం దక్కుతున్నవేళ ఒంటిపై ఎదిగిన ఒంపుల్ని దాచుకోలేకపోవడం వల్ల నానా అవస్థలూ పడుతోంది. కాబట్టే తల్లిదండ్రులంత తొందరగా గోర్డీదారుల్లో ఇప్పుడు నడవలేకపోతోంది. కొండదారుల గండ్లు దాటలేకపోతోంది. కాలువలు ఐక్యమయ్యే సంగువలు అధిగమించలేకుండా ఉంది.

“త్వరగా నడువమ్మాయి.” తల్లి గదమా యింపుతో బలాన్ని కూడదీసుకుని ఆయాసపడుతూ దారితీస్తోంది గంగు.

మొత్తానికి ఎలాగయితేనేం ఊరిజనమంతా మెట్టకు చేరారు. ముందుగా జాకరమ్మ రాళ్లగద్దెకు నమస్సులు చెల్లించారు. వెంటతెచ్చిన పనుపు కుంకాలను పూజార్లు మంత్రాలు వల్లిస్తుండగా అర్చణ

దివిటీలు వెలుగులను విరజిమ్ముతున్నాయి. ఆ ప్రదేశమంతటినీ అగ్గిపూలతో విరబూయిస్తున్నాయి. వెడల్పాటి గద్దెమీద పదిమంది నృత్యం చేస్తూ తిరిగేటంత చోటుంది. నలుగురు గురువులు తూతుగొమ్ము, ఔజం, తుడుం, నాగస్వరం పట్టుకుని కథాగానానికి వాద్యసహకారం అందించే పనికి దిగారు. మరో వుంజీడుమంది పూజారులు గద్దె వెనుకవైపు కూర్చుని వంత పాడేందుకు సిద్ధపడ్డారు. ముగ్గురు లెంకలు కథాగానం చేసేందుకు ఉద్యుక్తులయ్యారు.

ఈ పుణ్యకార్యం ఎప్పుడు మొదలవుతుందోనని జనమంతా గద్దెదిక్కుకే కళ్ళ విప్పార్చి, వీనులను ఆ వైపుగా పారించి ఉత్సృంఠతో ఎదురుచూస్తున్నారు. వీరందరికీ సుదూరంగా పులిబరుకుడుమాను దగ్గరసా తేలిన కొండరాళ్లమీదికి మెల్లగా శరీరాలను చేర్చింది కోలన్న కుటుంబం. ప్రజాతల వారికి ఎప్పుడూ గౌరవం ఇవ్వాలన్న భావనతో, కిందిజాతికి చెందిన వారమన్నమాట ఎన్నడూ మరచిపోకూడదన్న యోచనతో, రాళ్లమీద వారసరిగా కూర్చుంది. నడిచిన అలుపు తీర్చుకుని ఒడ్దికగా పరిసరాలను పరిశీలనగా చూస్తోంది.

గంగు ఉద్వేగమయితే చెప్పరానంత. దేశిరాజుల గురించి తెలుసుకోవాలన్న దాని కోరిక ఇప్పుడిలా ఈడేరుతోంది. రాజుల కథ వినాలన్న తాపత్రయం ఇన్నాళ్లకు వాస్తవరూపం దాలుస్తోంది. వెన్నెలవెలుగు ఒకవైపు, ఎక్కువగా చలి పుట్టించని గాలి మరోవైపు, బుగ్గిమంచు కాలం కరిగిపోవడంతో సమకాలపు ఛాయలు ఇంకోవైపు, గంగు సహా మెట్టమీది ప్రజాళిని సేదతీరుస్తున్నాయి.

“అప్పుడెప్పుడో మన కోట్లబయలులో తిరిగే పులులు, కాళ్లలో గుచ్చుకున్న ముళ్లను ఈ రాళ్ల సమీపంలోని చెట్టుమానులను గీకిగీకి పైకి తీసుకునేవట. అందుకే మనం కూర్చున్న రాళ్లకు పులిబరుకుడుమాను రప్పలని పేరుట. మన కోట్ల ప్రాంతం గొప్పదట. జానై కోట్ల.. నజానై కల్టారు బంట.. అని పెద్దలంటారట. దీని అర్థం, ఎరిగిన వారికి కోట్ల.. తెలియనివారికి ముళ్లబాట.. అట.” తనకు తెలిసిన చరిత్రను ఎవ్వరూ అడక్కుపోయినా పెద్ద మేధావిలా ఏకరవు పెట్టాడు కోలడు. ఇంకా అతగాడు ఏదో చెప్పాలనే అనుకున్నా దబ్బున రేకమ్మ రంగంలోకి దిగిపోయింది. నోటిమీద వేలేసుకుని కూర్చోమన్నట్టుగా వారిచింది. ఆమె చేసిన సంజ్ఞకి కిక్కురుమనకుండా రాళ్లమీద కూర్చుండిపోయాడు కోలయ్య. ఇదిచూసిన గంగు ముసిముసిగా నవ్వుకుంది. ఇంతలోనే గద్దెపైకి చేరిన ప్రధాన లెంక గళం సవరించుకున్నాడు. పెద్ద గొంతు పెట్టాడు. అదెంత పెద్ద గొంతుక అంటే కోట్లబయలు ప్రాంతమంతా వినిపించేటంత పెద్దస్వరం.

(ఇంకా ఉంది)

Wish you Happy Vijayadashami and Deepavali

ISHWAR KUMAR NAREDI B.E (Mech)

Proprietor

Off : 64540692, 23720171

Cell : 9849536579

SHIV ENTERPRISES

Manufacturers of :

Press Components, Deep Dwawing Components,
Metal Froming (Spinning) In Ferrous & Ferrous Metals

Plot no.113, CIEEP Gandhinagar, Balanagar Township, Hyderabad- 500037

They only live who live for others - Vivekananda

వ్యక్తిత్వ వికాస చిత్రం

కొండ పొలం

సినిమాల ద్వారా సమాజానికి ఏదో ఒక మంచి చెప్పాలనే ఆలోచన దర్శక నిర్మాతలలో మృగ్యమై చాలా కాలమే అయింది. అయినా కొందరు మాత్రం జయాపజయాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా, మంచి విషయాన్ని సినిమా మాధ్యమం ద్వారా చెప్పే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అలాంటి కొద్దిమందిలో దర్శకుడు క్రిష్ జాగర్ల మూడి, నిర్మాతలు రాజీవ్ రెడ్డి, సాయిబాబు ఉన్నారు. ఫస్ట్ ఫ్రేమ్ ఎంటర్ టైన్మెంట్ బ్యానర్లో వీరు నిర్మించిన చిత్రాలన్నీ గొప్పవి అని చెప్పలేం కానీ చెడ్డవైతే కాదు! 'గమ్యం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్, కంచె, గొతమీపుత్ర శాతకర్ణి' వంటి మంచి చిత్రాలు ఈ బ్యానర్ నుండి వచ్చినవే. గత నెలలో వచ్చిన 'నూటొక్క జిల్లాల అందగాడు' లాంటి వినోద ప్రధానమైన సినిమానూ రాజీవ్ రెడ్డి, జాగర్ల మూడి సాయిబాబు దిల్ రాజుతో కలిసి నిర్మించారు.

ఒకానొక సమయంలో తెలుగులో నవల చిత్రాలు విశేషంగా వచ్చాయి. చక్కని ఆదరణ పొందాయి. కానీ మన దర్శక నిర్మాతలలో పఠనాసక్తి సన్నగిల్లడంతోనూ, నవలను సినిమాగా తెరకెక్కించే క్రమంలో ఎదురయ్యే ప్రతిబంధకాలను అధిగమించే ఓపిక లేక సినిమా కోసం రాసిన కథలను, రీమేక్స్ను ఆశ్రయించడం మొదలెట్టారు. అలా కాకుండా తనకు వచ్చిన ఓ మంచి నవలను దర్శకుడు క్రిష్ ఈసారి తెరమీదకు తీసుకొచ్చారు. అదే సన్నపురెడ్డి వెంకటరామిరెడ్డి రాసిన 'కొండపొలం' నవల. దీనికి సినిమాటిక్గా వేరే ఏదో పేరు పెట్టకుండా, అదే పేరును ఉంచడం క్రిష్లోని నిజాయితీకి నిదర్శనం.

కతారు రవీంద్ర యాదవ్ (వైష్ణవ్ తేజ్) కరువు ప్రాంతమైన రాయలసీమలోని కడవజిల్లా పోరుమామిళ్లకు చెందిన పాతికేళ్ల యువకుడు. బీటెక్ పూర్తిచేసిన ఈ కుర్రాడు వీక్ కమ్యూనికేషన్ కారణంగా ఇంటర్వ్యూలలో విఫలమవుతుంటాడు. నిదానంగా ఆత్మన్యూనతకు లోనవుతాడు. ఇక ఉద్యోగం దొరకదనే భావనతో సొంతపూరికి వెళతాడు. అప్పటికే ఆ జిల్లాలోని గ్రామాలన్నీ కరువుతో విలవిల లాడుతుంటాయి. నీళ్లులేక దాహంతో గొర్రెలు చనిపోతుంటాయి. మనుషులకే దిక్కులేకుంటే, గొర్రెల గురించి ఆలోచిస్తారేమిటీ అంటారు గ్రామపెద్దలు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో గత్యంతరంలేక ఊరిలోని కొంతమంది జట్టుగా ఏర్పడి తమ గొర్రెలను మేపడానికి నల్లమల అడవికి వెళతారు. తాత రోశయ్య (కోట) నలహా మేరకు రవీ కూడా కొండ పొలం చేరుడానికి తండ్రి గురప్ప (సాయిచంద్)తో కలిసి బయలుదేరతాడు. ఆ అడవి అతనికి ఎలాంటి పాఠాలు నేర్పింది? తమ గొర్రెలను కాపాడటం కోసం రవీ పెద్దపులితో ఎలా తలపడి విజయం సాధించాడు? అడవిని నాశనం చేసే వారికి ఎలా బుద్ధి చెప్పాడు? అనేది మిగతా కథ. తానా నవలల పోటీలో ప్రథమ బహుమతి పొందిన 'కొండపొలం' నవలను చదివిన వారికి ఈ సినిమా బాగా నచ్చుతుంది. నవలలోని సారాంశాన్ని దర్శకుడు క్రిష్ చక్కగా తెరకెక్కించాడనే భావన కలుగుతుంది. ఇక వాణిజ్యపరమైన అంశాలకు కొంత ప్రాధాన్యమిస్తూ కథానాయిక ఓబులమ్మ (రకుల్) పాత్రను ప్రవేశపెట్టారు. దాంతో సహజంగానే హీరోహీరోయిన్ల ప్రేమాయణానికి కొంత ఆస్కారం ఇచ్చినట్లు అయింది. హీరోను ఆటపట్టినూనే అతనిలోని రకరకాల భయాలను ఆమె పోగొట్టేతీరు ఆకట్టు కుంటుంది. కానీ ద్వితీయార్థం చివరిలో వీరిద్దరి

ప్రేమకు సంబంధించి చిన్నపాటి ఎడబాటును చూపించారు. కానీ అది మరీ ఆలస్యంగా చూపినట్లు అయ్యింది. అలానే హీరో పెద్దపులిని జయించే సన్నివేశం ఇలా వచ్చి అలా వెళ్లిపోయినట్టుగా ఉంది. దాని నిడివి మరికొంత పెంచి ఉండాలింది.

నటీనటుల విషయానికి వస్తే వైష్ణవ్ తేజ్కు 'ఉప్పెన'తో వచ్చిన ఇన్నోసెంట్ ఇమేజ్ను ఈ సినిమా కూడా క్యారీ ఫార్వర్డ్ చేసింది. రకుల్ను గ్రామీణ యువతి పాత్రలో చూడటం జనాలకు కాస్తంత కొత్తే. ఆమెను ఆ పాత్రలో ఊహించుకోవడానికి సమయం పడుతుంది. కోట, సాయిచంద్ హీరో తాతయ్య, తండ్రి పాత్రలను బాగా చేశారు. ఈ చిత్రంలో చెప్పుకోదగ్గ మరో మంచి పాత్ర రవిప్రకాశ్ చేసిన అంకయ్య పాత్ర. భార్యాభర్తల బంధం గురించి ఆ పాత్రద్వారా రచయిత చక్కగా చెప్పించారు. ఇక ఇతర పాత్రలలో మనకు అన్నపూర్ణమ్మ, నాజర్, హేమ, శ్యామల, 'అల్లరి' సుభాషిణి, లోకి, మహేశ్ విట్ట కనిపిస్తారు. దర్శకుడు క్రిష్ సైతం ఓ అతిథి పాత్రలో మెరిశాడు.

ఈ సినిమాకు కథతో పాటు మాటలను అందించిన సన్నపురెడ్డిని మొదటగా అభినందించాలి. ప్రతి పాత్రకు ఆయన చక్కని సంభాషణలు రాశారు. కీరవాణి నేపథ్య సంగీతం, బాణీలు ఆకట్టుకుంటాయి. ఇందులోని ఏడు పాటల్లో మూడు ఆయనే రాయడం విశేషం. సిరివెన్నెల, చంద్రబోస్ రెండేసి పాటలు రాశారు. ఒకానొక సమయంలో పాటలు మరీ ఎక్కువ అయిపోయాయనే భావన కలుగుతుంది. అలానే ద్వితీయార్థంలో కథాగమనం నెమ్మదించింది. జ్ఞానశేఖర్ కెమెరా పనితీరు చెప్పుకోదగ్గది. అయితే విజువల్ ఎఫెక్ట్స్ వీక్గా ఉన్నాయి. ఈ సినిమా కథ ఇది అని ముందే అవగాహన ఉన్నవాళ్లందరూ దీనిని ఆస్వాదిస్తారు కానీ అదేమీ తెలియకుండా థియేటర్లకు వస్తే మాత్రం రొటీన్కు భిన్నంగా ఉండే ఈ చిత్రాన్ని అర్థం చేసుకోవడం, ఆస్వాదించడం కాస్తంత ఇబ్బందే. ఏదేమైనా దర్శకుడు క్రిష్ తాను అనుకున్న దానిని, అనుకున్న విధంగా ప్రేక్షకుల ముందు చక్కగా ఆవిష్కరించాడు. 'మంచి సినిమాలు తెలుగులో ఎక్కడ వస్తున్నాయి?' అనే ప్రశ్నకు 'కొండపొలం' ఓ జవాబు! మరి ఈ వ్యక్తిత్వ వికాస చిత్రాన్ని జనం ఎంతవరకూ ఆదరిస్తారో చూడాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ప్రపంచ కప్ హంగామా!

గత రెండేళ్లుగా ప్రపంచాన్ని అతలాకుతలం చేసిన కరోనా ఉపశమనంతో అంతర్జాతీయ క్రికెట్ ఒక్కసారిగా వేడెక్కింది. ఎడారి దేశాలు వేదికగా ఐసీఎల్ -14 సందడికి తెరవడిందో లేదా కేవలం రెండురోజుల విరామంలోనే ఐసీసీ టీ-20 ప్రపంచకప్ హంగామా ప్రారంభమయింది. మాజీ చాంపియన్, హాట్ ఫేవరెట్ భారత్ తన ప్రారంభ సమరాన్ని చిరకాల ప్రత్యర్థి పాకిస్తాన్తో ఆరంభించనుంది. భారత్ వేదికగా గత ఏడాది జరగాల్సిన టీ-20 ప్రపంచకప్కు సంవత్సరం ఆలస్యంగా సింధుశాఖ దేశాలు ఒమన్, దుబాయ్, షార్జా, అబుదాబీ వేదికలుగా నెలరోజుల పాటు క్రికెట్ పండుగ జరుగునుంది.

అక్టోబర్ 17 నుంచి వారంరోజుల పాటు జరిగే 12 జట్ల తొలి రౌండ్ సమరంలో శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్, ఐర్లాండ్, నెదర్లాండ్స్, పాపువా న్యూగినియా, ఒమన్, స్కాట్లాండ్, నమీబియా పోటీపడతాయి. ఈ తొలిదశ సమరం నుంచి నాలుగు జట్లకు మాత్రమే సూపర్-12 రౌండ్ చేరే అవకాశం ఉంది. శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్, ఐర్లాండ్, స్కాట్లాండ్ జట్లకు ప్రధాన రౌండ్కు చేరే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అక్టోబర్ 24 నుంచి ప్రారంభమయ్యే సూపర్-12 రౌండ్కు అగ్రశ్రేణి జట్లు భారత్, వెస్టిండీస్, ఇంగ్లాండ్, పాకిస్తాన్, న్యూజిలాండ్, ఆస్ట్రేలియా, దక్షిణాఫ్రికా, అఫ్ఘానిస్తాన్ నేరుగా అర్హత సాధించాయి.

హాట్ ఫేవరెట్ భారత్

విరాట్ కోహ్లా కెప్టెన్గా, మహేంద్రసింగ్ ధోనీ మెంటార్గా పాల్గొంటున్న భారతజట్టు హాట్ ఫేవరెట్ ముద్రతో టైటిల్ వేటకు దిగుతోంది. సూపర్-12 గ్రూప్-బీ లీగ్ నుంచి భారత్ తన జైత్రయాత్రకు శ్రీకారం చుట్టనుంది. పాకిస్తాన్, న్యూజిలాండ్, అఫ్ఘానిస్తాన్లతో పాటు మరో రెండు జట్లతో పోటీకి దిగునుంది. దుబాయ్ ఇంటర్నేషనల్ స్టేడియం

వేదికగా అక్టోబర్ 24న జరిగే ప్రారంభ మ్యాచ్లో పాక్ పని పట్టడానికి సమాయత్తమయింది. అయితే, నిధుల లేమితో దివాళా అంచుల్లో ఉన్న పాకిస్తాన్ క్రికెట్ బోర్డు ఊపిరి భారత్తో జరిగే ప్రారంభ మ్యాచ్ ఫలితంపైనే ఆధారపడి ఉంది. ఒకవేళ భారత్పైన పాక్ నెగ్గితే ఓ పెద్ద ఇన్వెస్టర్ తమకు బ్లాంక్ చెక్కు ఇస్తానని ప్రకటించారంటూ పీసీబీ చైర్మన్ ఇమ్రాన్ రాజా తమ ఆటగాళ్లలో ధైర్యం నింపారు.

ఐసీసీ ఇచ్చిన 50 శాతం నిధులతోనే పీసీబీని నడిపిస్తున్నామని, ఐసీసీకి 90 శాతం నిధులు బీసీసీఐ నుంచి అందుతున్నాయని, ఒకవేళ ఇండియా తన నిధులను ఐసీసీకి ఇవ్వడం నిలిపివేస్తే.. అప్పుడు పీసీబీ కుప్పకూలటం, దివాళా తీయటం ఖాయమని తమ జట్టు సభ్యులకు గుర్తు చేశారు. ఎందుకంటే ఐసీసీకి పీసీబీ నుంచి రూపాయి ఆదాయం వెళ్లటం లేదని అన్నారు. ఉత్తమమైన క్రికెట్ జట్టును తయారు చేయాలంటే బలమైన ఆర్థిక వ్యవస్థ కూడా కీలకమని, భారత్కు, తమకూ మధ్య తేడా అదేనని తెలిపారు.

పాకిస్తాన్ ప్రత్యర్థిగా ఇప్పటి వరకూ వస్తే, టీ-20 ప్రపంచకప్ టోర్నీలలో 12 సార్లు తల పడిన భారత్ సూటికి సూరుశాతం విజయాల రికార్డుతో ఉంది.

ఇప్పటికే డజను సార్లు భారత్ చేతిలో పరాజయాలు పొందిన పాక్ జట్టు చావో రేవో అన్నట్లుగా పోటీకి దిగునుంది. అక్టోబర్ 31న దుబాయ్ వేదికగా న్యూజిలాండ్, నవంబర్ 3న అబుదా

క్రీడా కృషి, 84668 64969

బీలో జరిగే మ్యాచ్లో అఫ్ఘానిస్తాన్తో కొట్లా సేన తలపడనుంది.

కప్పు కొడితే 12 కోట్లు

2007 ప్రారంభ టీ-20 ప్రపంచకప్ను ధోనీ నాయకత్వంలో గెలుచుకొన్న భారత్ మరో టీ-20 ట్రోఫీ కోసం ఉరకలేస్తోంది. 2014 ప్రపంచకప్లో రన్నరప్, 2016 ప్రపంచకప్లో సెమీ ఫైనలిస్ట్గా రికార్డు మాత్రమే ఉంది. ఎనిమిది జట్ల తొలిరౌండ్ పోటీలలో నెగ్గిన జట్లకు మ్యాచ్కు 30 లక్షల రూపాయల చొప్పున అందచేస్తారు. విజేతగా నిలిచిన జట్టుకు 12 కోట్ల రూపాయలు, రన్నరప్ జట్టుకు 6 కోట్ల రూపాయలు, సెమీనాల్ ఓడిన రెండు జట్లకు చెరో 3 కోట్ల రూపాయలు చెల్లించనున్నారు.

టీ-20 ప్రపంచకప్ కోసం భారత్ గత 14 సంవత్సరాల నుంచి చకోరపక్షిలా వేచిచూస్తోంది. అంతేకాదు, పరిమిత ఓవర్ల క్రికెట్లో విరాట్ కోహ్లా నాయకత్వం వహిస్తున్న ఆఖరు టీ-20 ప్రపంచకప్ ఇదే కావడం భారతజట్టుకు అసలునిసలు సవాలు కానుంది. అసాధారణ నాయకుడు, గొప్ప మెంటార్ లతో పాటు అత్యంత పటిష్టమైన జట్టుతో బరిలో నిలిచిన భారత్ విజేతగా నిలవాలని కోరుకుందాం!

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

భారత జట్టు

విరాట్ కోహ్లా (కెప్టెన్), రోహిత్ శర్మ (వైస్ కెప్టెన్), కెఎల్ రాహుల్, సూర్యకుమార్ యాదవ్, రిషభ్ పంత్, ఇషాన్ కిషన్, హార్దిక్ పాండ్యా, రవీంద్ర జడేజా, రాహుల్ చాహర్, రవిచంద్రన్ అశ్విన్, అక్షర్ పటేల్, వరుణ్ చక్రవర్తి, జస్ప్రీత్ బువ్రా, భువనేశ్వర్ కుమార్, మహ్మద్ షమీ; స్టాండ్ బైస్- శ్రేయస్ అయ్యర్, శార్దూల్ ఠాకూర్, దీపక్ చహార్.

తెలుసుకుందాం

సీతారామాలయం - గంభీరావుపేట్

తెలంగాణలోని రాజన్న సిరిసిల్లా జిల్లా, గంభీరావుపేట్ గ్రామంలో ఉన్న దేవాలయం. సుమారు 680 సంవత్సరాల క్రితం కాకతీయుల కాలంలో దీనిని నిర్మించారు. ఈ ఆలయంలోని అఖండజ్యోతి నిరంతరాయంగా వెలుగుతూ ఉంటుంది. క్రీస్తుశకం 1333లో కాకతీయ రాజులలో చివరివాడైన ప్రతాపరుద్రుడు దీన్ని నిర్మించారు. నిజాం పాలనలో లింగన్నపేట సంస్థానానికి సంస్థానాధీశుడిగా ఉన్న వేంకటరావు దేశాయి ఆలయ అభివృద్ధికి కృషి చేశారు.

కథ

నిజమైన వారసుడు!

విజయపురిని పరిపాలించే విజయవర్మకు ముగ్గురు కుమారులు. ముగ్గురూ విద్యాభ్యాసం ముగించి తండ్రికి పాలనలో చేదోడువాదోడుగా ఉంటున్నారు. తరతరాలుగా వస్తున్న సంప్రదాయం ప్రకారం పెద్దకొడుక్కే రాజ్యాన్ని అప్పగించాలి. అయితే, పాలనా సౌలభ్యం కోసం ఎన్నో వైవిధ్యమైన నిర్ణయాలు తీసుకున్న రాజు తన కుమారుల విషయంలోనూ ఇదే సూత్రాన్ని

పాటించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఒకరోజు పొరుగు రాజ్యానికి వెళ్లిన కుమారులకు.. 'రాజ్యాధికారానికి సంబంధించిన ముఖ్యమైన విషయాలు ప్రధానితో కలిసి చర్చించాలి. వెంటనే రాజ్యానికి బయలుదేరి రమ్మ'ని కబురు పంపారు. కుమారులు వెంటనే మూడు గుర్రాలపై బయలుదేరారు. దారిలో వారికి రహదారిపైన రక్తపు మడుగులో పడివున్న యువకుడు

పద్యం

దక్కుడు లేని యింటికి బుద్ధార్థము వేటొక చోట నుండి వే
లక్ష్మల వచ్చుచుండిన బాలాయనమై చనుగల్గ గాదు ప్ర
త్యక్షము వాగులున్ వరద లన్నియు వచ్చిన నీరు నిల్చునే
అక్షయమైన గండి తెగనట్టి తటాకములోన భాస్కరా!

భావం : భాస్కరా! గట్లు తెగి గండి పద్ద పెద్ద చెరువులోనికి ఎన్ని వైపులనుండి, ఎంత గొప్ప ప్రవాహములు, ఎన్ని వాగులు వచ్చి పడినా ఆ నీరు నిలవదు కదా! అలాగే, ఒక కుటుంబానికి ఎన్ని విధాలుగా, ఎంత ఆదాయం వచ్చినా ఒక పద్ధతి ప్రకారం నిర్వహించు సమర్థుడైన యజమాని లేకపోతే వృథాగా ఖర్చయిపోతుంది.

అష్టాదశ పురాణేషు వ్యాసస్య వచనం ద్రువమ్ ।
పరోపకారః పుణ్యాయ పాపాయ పరపీడనమ్ ॥

భావం : వేదవ్యాసుడు రచించిన 18 పురాణముల నీతి ఏమంటే- పరులకు ఉపకారం చేయటే పుణ్యం. పరులను పీడించటమే పాపం.

శ్లోకం

జ త ప ర చం డి

ఇక్కడున్న పదాలకు పక్కనున్న పదాల్లో ఏవి సరిపోతాయో కనుక్కోండి.

పర్వతనేని వీరయ్య	ఆంధ్రమహిళ
న్యూపతి సుబ్బారావు	ఆంధ్రశివాజీ
దుర్గాబాయి దేశ్ ముఖే	ఆంధ్రవైతాళికుడు
వీరేశలింగం	ఆంధ్రభీష్మ

‘ఐతర్యాశ్శ్రొత్రీంశ - ౦౫౦౯౨౯౯౯
‘శిష్యులైర్నింశ - ౧౯౯౯౨౯౯౯ ౧౯౯౯౨౯౯౯
‘గౌర్యులైర్నింశ - ౧౯౯౯౨౯౯౯ ౧౯౯౯౨౯౯౯
- గౌర్యులైర్నింశ : ౧౯౯౯౨౯౯౯

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

తల్లాప్రగడ సుబ్బలక్ష్మి

ప్రముఖ స్వాతంత్ర్య సమరయోధురాలు.
1917లో తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో జన్మించారు. గాంధీజీ సిద్ధాంతాలకు ఆకర్షితురాలైనారు. భర్త తల్లాప్రగడ నాగరాజు కూడా స్వాతంత్ర్య ఉద్యమకారులే. ఇద్దరు వందేమాతరం ఉద్యమంలో పాల్గొని జైలు జీవితం అనుభవించారు. సుబ్బలక్ష్మి ఎల్లప్పుడూ ఖద్దరునే ధరిస్తూ అందరికీ ఆదర్శంగా నిలిచారు.

కన్పించాడు. రాజుగారి పెద్ద కుమారుడు ఆ భయంకర దృశ్యాన్ని చూసి కూడా ఏమాత్రం పట్టించుకోకుండా వేగంగా ముందుకు వెళ్లిపోయాడు. రెండో కుమారుడు.. 'ఆ యువకుడు నిర్లక్ష్యంగా ప్రయాణించడం వల్లే ప్రమాదం జరిగి ఉంటుందనీ.. అసలు ప్రజలు వేగానికి తప్ప ప్రాణాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం లేద'ని చిరాకు పడుతూ ముందుకు సాగిపోయాడు. చివరిగా అక్కడికి చేరుకున్న మూడో కుమారుడు వెంటనే గుర్రం ఆపి గాయపడిన యువకుడిని తనతోపాటు రాజధానికి తీసుకొచ్చి అత్యవసర వైద్య సహాయం అందించాడు.

అనంతరం రాజభవనానికి వెళ్లి.. ఆలస్యం కావడంతో అసహనంగా తన కోసం ఎదురుచూస్తున్న తండ్రిని క్షమాపణ కోరి అసలు సంగతి వివరించాడు. అంతా విన్న రాజు కుమారుడిని కౌగిలించుకుని.. 'ప్రజల కష్టాన్ని తన కష్టంగా భావించేవాడే అసలైన పాలకుడు. కన్నతండ్రి బిడ్డలను ప్రేమించినట్టుగా రాజు ప్రజలను ప్రేమించగలగాలి. ఆ లక్షణాలు నీలో పుష్కలంగా ఉన్నాయి. కాబట్టి నువ్వే నా నిజమైన వారసుడివి' అన్నాడు సంతోషంగా.

జనరల్ నోట్స్

1. సెప్టెంబర్ 22 నుంచి 25 వరకు ప్రధాని నరేంద్రమోదీ ఏ దేశంలో పర్యటించారు?
2. పంజాబ్ కొత్త ముఖ్యమంత్రి?
3. ప్రపంచ తపాలా దినోత్సవం ఎప్పుడు జరుపుకుంటారు?

6 క్లెక్కుల '8' క్లెక్కు

క్లెక్కుల '2' క్లెక్కుల '1' : **రాజు**

మెదడుకు మేత

తెల్లని విస్తరిలో నల్లని

మెతుకులు -

తెలివిని

పెంచుతాయి?

రాజు 'రాజు' : **రాజు**

మంచిమాట

సంకల్పం

మంచిదైతే..

శక్తి వెతుక్కుంటూ

వస్తుంది.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధ్ర సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి గ్రంధి లక్ష్మీనరసమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం సరికొత్త ప్యాకింగ్లో సరికొత్త రుచులతో

మేషం : అబ్బిని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

ఎదురుచూస్తున్న ఉద్యోగావకాశాలు దక్కుతాయి. ఆదాయం పెరుగుతుంది. ఒక సమాచారం సంతోషం కలిగిస్తుంది. ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా విజయమే. భూములు, వాహనాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు హోదాలు పెరుగుతాయి. రచయితలు, క్రీడాకారులకు మరింత అనుకూలం. 23, 24 తేదీల్లో మానసిక అశాంతి. శ్రమపడ్డా ఫలితం కనిపించదు. ఈశ్వరాధన మంచిది.

పుష్యభం : కృత్తిక 2,3,4 పాదాలు, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

అనుకున్న కార్యక్రమాలలో విజయం సాధిస్తారు. భూవివాదాల పరిష్కారం. రావలసిన సొమ్ము అందుతుంది. ఉద్యోగయత్నాలు అనుకూలమైనాయి. వ్యాపారులకు ఊహించని లాభాలు. ఉద్యోగాలలో కొన్ని సమస్యలు తీరతాయి. కళాకారులు, పరిశోధకులకు అవ్వనాలు. 21,22 తేదీల్లో వ్యయ ప్రయాసలు. శారీరక రుగ్మతలు. వృథా ఖర్చులు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

మిథునం : మృగశిర 3, 4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు

ముఖ్య కార్యక్రమాల్లో పురోగతి. ఆర్థిక విషయాల్లో సంతృప్తి. గృహనిర్మాణాలు చేపడతారు. ఉద్యోగయత్నాలు ఫలిస్తాయి. వ్యాపారులు కొత్త అశలతో ముందుకు సాగుతారు. రాబడి ఆశాజనకంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగులలో ఆందోళన తొలగుతుంది. రచయితలకు మరింత ఉత్సాహం. 23,24 తేదీలలో మానసిక ఆందోళన. అనారోగ్యం. శ్రమ పెరుగుతుంది. ఆంజనేయ దండకం పఠించండి.

కర్కాటకం : పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, ఆశ్లేష

ఆదాయం మరింత పెరుగుతుంది. విద్యార్థులకు ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. వాహన, గృహయోగాలు కలిగే సూచనలు. వ్యాపారులు ఊహించని లాభాలు పొందుతారు. ఉద్యోగులకు కొత్త బాధ్యతలు లభిస్తాయి. కళాకారులకు ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. రచయితలు, క్రీడాకారుల సేవలు విస్తృతమవుతాయి. 18,19 తేదీలలో సోదరులతో కలహాలు. ఆరోగ్యభంగం. గణేశాష్టకం పఠించండి.

సింహం : మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

చేపట్టిన కార్యక్రమాలు సమయానికి పూర్తిచేస్తారు. రాబడి మరింత పెరుగుపడుతుంది. దూరప్రాంతాల నుంచి శుభవార్తలు. వాహనాలు, ఆభరణాలు సమకూర్చుకుంటారు. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులకు అంచనాలు ఫలిస్తాయి. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. రాజకీయవేత్తలకు పదవులు లభిస్తాయి. 20,21 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. కుటుంబంలో చికాకులు. నవగ్రహ స్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య : ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

కొన్ని కార్యక్రమాలలో విజయం సాధిస్తారు. ఆర్థికంగా మరింత బలం చేకూరుతుంది. ఆస్తి విషయంలో వివాదాలు సర్దుకుంటాయి. గృహ నిర్మాణాలలో ఆటంకాలు అధిగమిస్తారు. పోటీ పరీక్షల్లో విద్యార్థులకు విజయం. కళాకారులకు నూతనోత్సాహం. పరిశోధకులకు అంచనాలు ఫలిస్తాయి. 23,24 తేదీల్లో అనుకోని ఖర్చులు. శారీరక రుగ్మతలు. దేవీఖడ్గమాల పఠించండి.

తుల : చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ముఖ్య వ్యవహారాలు విజయవంతంగా పూర్తి చేస్తారు. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. రుణదాతల ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. వ్యాపార లావాదేవీలలో వివాదాలు తీరతాయి. ఉద్యోగులకు ఉన్నతాధికారుల నుంచి తగినంత ప్రోత్సాహం. రాజకీయవేత్తల కృషి ఫలిస్తుంది. రచయితలు, కళాకారులకు అవకాశాలు అనూహ్యంగా దక్కుతాయి. కనకధారా స్తోత్రాలు పఠించండి.

వృశ్చికం : విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ప్రారంభంలో కొద్దిపాటి చికాకులు తప్పవు. రాబడి ప్రోత్సాహకరంగా ఉంటుంది. ఉద్యోగ యత్నాలు అనుకూలం. ఇంటి నిర్మాణాలు చేపడతారు. వ్యాపారులకు లాభాలు అద్భుతంగా ఉన్నాయి. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు దక్కుతాయి. రాజకీయ వర్గాలకు కృషి ఫలిస్తుంది. రచయితలు, క్రీడాకారులకు అవకాశాలు. 19,20 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. ఆరోగ్యభంగం. శ్రీ దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

ధనుస్సు : మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం

శ్రమానంతరం పనులు పూర్తిచేస్తారు. వివాహ

సింహంభట్ల సుబ్బారావు
6300674054

యత్నాలు కలిసి వస్తాయి. రాబడికి ఇబ్బంది ఉండదు. దీర్ఘకాలిక సమస్యల నుంచి బయటపడతారు. ఆరోగ్యం కొంత ఇబ్బంది కలిగిస్తుంది. వాహన, గృహం కొనుగోలులో ఆటంకాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు తద్వారా. పారిశ్రామిక వర్గాలకు నూతనోత్సాహం. 20, 21 తేదీల్లో మానసిక అశాంతి. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

మకరం : ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు

ఆదాయం తగ్గి అవసరాలు పెరుగుతాయి. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు కొన్ని మందకొడిగా సాగుతాయి. అస్తల విషయంలో కొద్దిపాటి వివాదాలు. ఆస్తి వివాదాలు సవాలుగా మారవచ్చు. ఆరోగ్యంపై కొంత శ్రద్ధ వహించండి. వ్యాపారులకు ఒడిదుడుకులు. కొన్ని మార్పులు ఉండవచ్చు. 22, 23 తేదీల్లో ధనలబ్ధి. కొత్త ఒప్పందాలు. వాహన యోగం. అంగారక స్తోత్రాలు పఠించండి.

కుంభం : ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పాదాలు

విద్యార్థులకు నూతనోత్సాహం. స్థిరాస్తి వివాదాల నుంచి గట్టికట్టతారు. కొన్ని క్షిప్ర సమస్యలు పరిష్కరించుకుంటారు. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. వ్యాపారులకు భాగస్వాములతో వివాదాలు తీరి ఊరట లభిస్తుంది. ఉద్యోగులకు మరింత అనుకూల సమయం. రచయితలు, పరిశోధకులకు సంతోషకరమైన సమాచారం. 23,24 తేదీల్లో ఆరోగ్య సమస్యలు. శివపంచాక్షరి పఠించండి.

మీనం : పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

పొరపాట్లు చక్కదిద్దుకుని వ్యవహారాలు పూర్తి చేస్తారు. ఆదాయం మరింత సంతృప్తినిస్తుంది. అస్తల విషయంలో నెలకొన్న ఇబ్బందులు తొలగుతాయి. సమాజంలో విశేష గౌరవం లభిస్తుంది. ఒక సంఘటన ఆశ్చర్యపరుస్తుంది. ఉద్యోగులు ఉన్నత స్థితిని దక్కించుకుంటారు. రచయితల సుదీర్ఘ నిరీక్షణ ఫలిస్తుంది. 18,19 తేదీల్లో వృథా ఖర్చులు. సుబ్రహ్మణ్యాష్టకం పఠించండి.

ఆధారాలు

అడ్డం

1. తెలుగులో ముచ్చటగా మూడో జ్ఞానపీఠ అవార్డు గ్రహీత (7)
7. నాసిరకము నముక్కు (3)
9. చెదరిన పరాత్పర (4)
11. ఆది కావ్యం (4)
12. భూమి (3)
14. విజయవాడలో నిర్మితమైన మొట్టమొదటి సినిమా టాకీసు (3)
19. ఆడపిల్లలు ఉయ్యాలలూగే పండుగ '....ఆరట్లోయ్!' (4)
20. ఆవకాయ వంటివి భద్రపరుచుకునేవారు ఇందులో (2)
21. ఆంగ్లంలో బియ్యం ఉడికించుకునే ఎలక్ట్రిక్ వంటపాత్ర (5)
22. రాలిపోయిన రాగకలిమి (3)
24. ఒక రాగం... ఆందోళన కాదు (3)
25. అటుగా తమస్ మధ్యలో లేదు (2)
27. పచ్చ పువ్వుల మొగలి (శివపూజకు పనికిరానిదట!) (3)
29. కంటకము (2)
30. ఆదికవి (3)

నిలువు :

2. తలక్రిందయిన చెట్లమీద ఉండే ఒక రకపు పాము చివరి అక్షరం లేదు (3)
3. కాంతి (2)
4. చెదరిన జమానా (3)
5. ముంజేతి దీనికి అడ్డమెందుకు? (3)
6. ఈ జంటనగరాలు-హేమంత శిశిరాలు రాసిన పద్యకవి శ్రేష్టులు (3)
8. తిరగబడ్డ ప్రేయసి (2)
10. 'రాగి.....' అని నుడి. రావలెనని కోరును (4)
11. విభావరి, రేయి (2)
13. నక్షత్రము (2)
15. నియంత అనగానే గుర్తొచ్చేవాడు (3)
16. వినయము (3)
17. సుభాష్ చంద్రబోస్ నెలకొల్పిన ఘోషి (సైన్యం) (5)
18. పాయసంలో జీడిపప్పుతో బాటు ఇదీ వేస్తారు! (4)
19. పెద్ద సోదరి (3)
21. కంచుకము (2)
22. గొంతు (3)
23. రాముడి భార్య (2)
26. రణి లేని తరవాణి (2)
27. నెమలి (2)
28. కిటికీలో పంది (2)

మా చిరునామా : పదరసం, జాగృతి వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-27

పదరసం-340

	1		2		3		4		5
6									
9									
17									
20									
24									

పదరసం - 340

పేరు :

చిరునామా:.....

పిన్ కోడ్ : మొబైల్ :

సమాధానాలను పైగడులలో పూరించి, కత్తిరించి కవర్ పై పదరసం నెం. వేసి 2021 నవంబర్ 01 లోగా జాగృతికి పంపండి. సరైన సమాధానాలు రాసిన వారిని విజేతలుగా ప్రకటిస్తాం. ఒకరిని లాటరీ ద్వారా ఎంపికచేసి నగదు బహుమతి అందచేస్తాం. తుది నిర్ణయం జాగృతి యాజమాన్యందే.

పదరసం - 336 సమాధానాలు

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

విజేతలు: సి.గిరిజా శంకరరావు, టి.ఉదయశ్రీ, కె.వి.రమణమూర్తి, కె.వి.ఎస్.ఎన్.మూర్తి, టి.పి.విష్ణుచేతన, ఆర్.ఉషాశర్మ-హైదరాబాద్, సి.హెచ్.నాగేందర్ రెడ్డి జ్యోతి-మేడ్చల్, టి.రేవతి, వి.రామలింగాచారి-యాదాద్రి, ఎమ్.విజయలక్ష్మి-కామారెడ్డి, సి.హెచ్.మహేశ్వర శర్మ-జగిత్యాల, డా||అన్నపూర్ణ రెడ్డి వీరారెడ్డి-ప్రకాశం, జి.భారతి-నెల్లూరు, కె.శ్రీనిధి, కె.స్వప్న, ఐ.బ్రహ్మాండ్ర స్వామి-ఒంగోలు, కె.గిరిశం, జి.రవీంద్ర, కె.అల్లీరాణి, జి.శిరీష-చిత్తూరు, డి.అన్నపూర్ణ-తూర్పుగోదావరి, ఎస్.రాజు-కర్నూలు, కె.సూర్యప్రభ-అనంతపురం, ఎస్.కృష్ణమూర్తి-బెంగళూరు, కె.కాంతామణి-భువనేశ్వర్, వి.భాస్కరయ్య-చెన్నై.

బహుమతి పొందిన విజేత: గట్టుపల్లి భారతి-నెల్లూరు.

With Best Compliments From

Since 1969

NATH PETERS HYGEIAN LIMITED

Manufacturers of Disinfectants & Antiseptics

**NATH PETERS
HYGEIAN LIMITED**

(An ISO 9001:2008 Certified Company)

Regd. Office : # 17-1-200, SAIDABAD, Hyderabad - 500 059, T.S.

Phone : 24534-523/524/525, FAX : +91-40-24530299

email : nathpeters@rediffmail.com | Website : www.nathpeters.com

రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ
దీపరా, దీపావళి
శుభాకాంక్షలు..

Happy Diwali

మనోహర్ కలివేముల, జిజీ రాష్ట్ర కాన్సిల్ సభ్యులు
www.nivritigroup.com

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE IT MECH. CIVIL AERO	PG
M.Tech	DE & CS VLSI PE & ES CSE SE AMS	MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic	DECE DEEE DCME DME DCE
--------------------	--------------------------------

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech	ECE EEE CSE MECH.
---------------	-------------------------

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com	Computers & General	B.Sc	MSCs
--------------	---------------------	-------------	-------------

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.

From:

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad-500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : 18.10.2021

Date of Posting Every Friday & Saturday

Postal Regn. No. HSE/1052/2021-2023

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 49

ESTD: 1994-95

With best compliments from

G. PULLA REDDY COLLEGE OF PHARMACY

(An ISO 9001 : 2008 Certified Institution)

(Affiliated to Osmania University and approved by AICTE & PCI)

Mehdipatnam, Hyderabad – 500 028. Telangana, INDIA

Ph:040-23517222, Fax: 040-23515513

Website: www.gprcp.ac.in; **E-mail:** gprcphyd@yahoo.co.in
gprcphyd@gmail.com

Courses Offered :

B. Pharm

M. Pharm : Ph.Chemistry, Ph.Ceutics,
Ph.Cology, Ph.Analysis, Ph.Cognosy

Pharm. D.

*Leading the tradition of
Quality & Excellence*

Founder

Chairman

Principal

Late Sri G.Pulla Reddy

Sri. P. Subba Reddy

Dr.B.Madhava Reddy